

รายงานการสังเคราะห์

ผลการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

- ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต
- การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตร
- หลักสูตรและการเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคต
- ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง
- ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้
- ความเหมาะสมของเกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา
- ผลการใช้หลักสูตรที่มีต่อคุณภาพผู้เรียน

กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
พฤษภาคม ๒๕๕๘

คำนำ

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นมาแล้วนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ได้มีการติดตามผลการนำหลักสูตรดังกล่าวไปใช้เป็น ระยะ ๆ แต่ไม่ได้มีการประเมินหลักสูตร อย่างครอบคลุม ครบถ้วน ทำให้ขาดข้อมูลการพัฒนาหลักสูตรอย่างครบถ้วนสมบูรณ์สำหรับนำไปอ้างอิงในเชิงวิชาการ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาจึงได้รวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ จากผู้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ควบคู่กับการเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการอยู่

รายงานการสังเคราะห์ผลการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเรื่องสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ฉบับนี้ ได้นำเสนอรายงานการสังเคราะห์ การเสวนา ๑๒ จุดทั่วประเทศ จากผู้เข้าร่วมประชุม ๑,๒๑๒ คน ใน ๗ ประเด็น ประกอบด้วย ๑) ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต ๒) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตร ในอนาคต ๓) หลักสูตรและการเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคต ๔) ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับบริบทของสังคมไทย ๕) ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น ๖) ความเหมาะสมของเกณฑ์วัดผลและการจบการศึกษา และ ๗) ผลการใช้หลักสูตรที่มีต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบระดับชาติ สมรรถนะ สำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยข้อมูลที่ได้รับจากการสังเคราะห์จะเป็นประโยชน์ สำหรับผู้สนใจ ผู้เกี่ยวข้อง และผู้ที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจะนำไปใช้สำหรับวางแผน พัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ตลอดจนปฏิรูปหลักสูตรทั้งในระยะสั้นและระยะยาวต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานการสังเคราะห์ผลการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์ผลการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และเพื่อนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบการตัดสินใจในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรทั้งระยะสั้นและระยะยาว สำหรับผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการจัดประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑๒ จุดทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ – ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาจากทุกภาคส่วน จำนวน ๑,๒๑๒ คน ประกอบด้วย ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการิก คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนทุกสังกัด ผู้ทรงคุณวุฒิ/อาจารย์จากสถาบันผลิตครูในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการภาคเอกชนในพื้นที่ ผู้แทนสื่อมวลชนท้องถิ่น และผู้แทนประธาน/สภานักเรียน สาระสำคัญจากการสังเคราะห์ สรุปตามประเด็นการเสวนาได้ ดังนี้

๑. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต ควรประกอบด้วย ความรู้ด้านการเมือง การปกครอง หน้าที่พลเมือง และการสื่อสารเทคโนโลยี ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดคำนวณ การคิดสร้างสรรค์ และการสร้างองค์ความรู้ และคุณลักษณะด้านการมีระเบียบวินัย และการเคารพกติกาของสังคม

๒. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การพัฒนาหลักสูตรในอนาคต ควรให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน (ชุมชน/สังคม/ท้องถิ่น/ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมกำหนดหลักสูตรทั้งระบบตั้งแต่วิสัยทัศน์ การออกแบบหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๓. หลักสูตรที่ควรจะเป็นในอนาคต ควรมีความชัดเจน ครอบคลุม และมีความยืดหยุ่น ทั้งเนื้อหา เวลา สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สามารถบูรณาการได้ เน้นคุณธรรมจริยธรรม และการดำรงชีวิต ส่วนการเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคตควรเน้นการปฏิบัติ กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีการทำงานเป็นทีมและมีภาวะความเป็นผู้นำ พร้อมทั้งก้าวสู่โลกงานอาชีพและการแข่งขัน ไม่เน้นการสอนแบบบรรยาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก

๔. ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน มีวิสัยทัศน์ หลักการ แนวการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเนื้อหาสาระในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย มีความยืดหยุ่น เน้นทักษะชีวิต และบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้สถานศึกษานำไปพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษาได้เอง โดยสถานศึกษาสามารถจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมตามความสนใจของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น และมีการเตรียมคนเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ไว้บ้างแล้ว

๕. การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้นไม่เหมาะสม โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ มีจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไปไม่สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียน จำนวนตัวชี้วัดไม่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของนักเรียน แต่มีผู้เข้าร่วมเสวนาบางส่วนมีความเห็นว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่ชัดเจน เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้ สถานศึกษาสามารถนำไปปรับใช้กับบริบทของตนเองเอื้อต่อการจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

๖. เกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา มีความเหมาะสมและหลากหลาย มีการวัดและประเมินผลซึ่งครอบคลุมทั้งระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับสถานศึกษา และระดับชั้นเรียน มีการกำหนดหลักการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน ส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ครอบคลุมทุกด้านทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ โดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษาได้จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเอง ส่วนการกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตรชัดเจนสอดคล้องตรงตามที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด อย่างไรก็ตามการวัดและประเมินผลให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลด้านความรู้มากกว่าด้านสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ตัวชี้วัด เครื่องมือ และเกณฑ์การวัดและประเมินผลด้านสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์บางส่วนยังไม่มี ความชัดเจนและไม่เป็นมาตรฐาน ในด้านการวัดและประเมินผลระดับชาติ เห็นว่ามีการนำผลการทดสอบระดับชาติไปใช้ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ เช่น นำผลการทดสอบไปใช้เป็นเกณฑ์การตัดสินการจบการศึกษาและนำผลการประเมินภายนอกของ สมศ. เป็นเกณฑ์การประเมินความดีความชอบ เป็นต้น เวลาที่ใช้ในการทดสอบระดับชาติไม่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนของสถานศึกษา และผลการประเมินระดับชาติไม่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนที่แท้จริง วิธีการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ไม่เป็นระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนการประเมินในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาไม่ครอบคลุมมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตร ไม่มีมาตรฐาน ทำให้ผลการประเมินและคุณภาพของผู้เรียนแต่ละโรงเรียนแตกต่างกัน นอกจากนี้ควรกำหนดให้มีการเรียนซ้ำชั้น และการตัดสินผลการเรียนเป็นรายภาคในระดับชั้นประถมศึกษา

๗. ผลการใช้หลักสูตรที่มีต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบระดับชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และสุขศึกษาและพลศึกษา เป็นที่พึงพอใจของผู้เข้าร่วมเสวนาเนื่องจากนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ ๕๐ ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ยังไม่พึงพอใจ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐

ในส่วนของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ที่พึงพอใจ ได้แก่ ความสามารถทางเทคโนโลยีของนักเรียน ส่วนสมรรถนะที่ยังไม่พึงพอใจ ได้แก่ ความสามารถในการคิด ทั้งการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงเหตุผลและการคิดคำนวณ ความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมถึงทักษะในการสื่อสารที่สำคัญคือ ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนและความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต สำหรับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านจิตสาธารณะเป็นที่พึงพอใจ ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ยังไม่พึงพอใจ ได้แก่ การมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และอยู่อย่างพอเพียง

สารบัญ

รายการ	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๒
กลุ่มเป้าหมาย	๒
ประเด็นการสังเคราะห์	๒
บทที่ ๒ กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน	๓
การกำหนดกรอบการเสวนาจากการวิเคราะห์เอกสารการนำหลักสูตรแกนกลาง	๓
การศึกษาชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ : การสังเคราะห์งานวิจัย	
เอกสาร และรายงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ	
กำหนดการเสวนาแบบ Focus group	๖
กำหนดกระบวนการสังเคราะห์เอกสาร	๘
บทที่ ๓ ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน	๑๐
บทที่ ๔ ผลการสังเคราะห์ข้อมูล	๑๖
๑. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต	๑๗
๒. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	๒๐
๓. หลักสูตรและการเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคต	๒๑
๔. ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา	๒๓
ชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับบริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน	
๕. ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น	๒๓
๖. ความเหมาะสมของเกณฑ์วัดผลและการจบการศึกษา	๒๔
๗. ผลการใช้หลักสูตรที่มีต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบระดับชาติ	๒๕
สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
บทที่ ๕ บทสรุป	๒๗
บรรณานุกรม	๓๐
ภาคผนวก ก รายชื่อคณะทำงานจัดทำรายงานการสังเคราะห์ผลการประชุมเสวนารับฟัง	๓๒
ความคิดเห็น เรื่องสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา	
ชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	

รายการ		หน้า
ภาคผนวก ข	ผลการวิเคราะห์รายงานการเสวนาด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะเด็กไทย ในอนาคต	๓๓
ภาคผนวก ค	ผลการวิเคราะห์รายงานการเสวนาด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคต ที่ควรจะเป็น	๔๑
ภาคผนวก ง	ผลการวิเคราะห์รายงานการเสวนาด้านความเหมาะสมสอดคล้อง ของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน	๕๙
ภาคผนวก จ	ผลการวิเคราะห์รายงานการเสวนาด้านการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้	๘๔
ภาคผนวก ฉ	ผลการวิเคราะห์การรายงานการเสวนาด้านเกณฑ์การวัดผลและการจบ การศึกษา	๙๓

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ความรู้ที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยในอนาคต	๑๗
ตารางที่ ๒ ทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยในอนาคต	๑๘
ตารางที่ ๓ คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยในอนาคต	๑๙
ตารางที่ ๔ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	๒๐
ตารางที่ ๕ ลักษณะของหลักสูตรที่ควรจะเป็นในอนาคต	๒๑
ตารางที่ ๖ การเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคต	๒๒
ตารางที่ ๗ ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น	๒๔

สารบัญภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นและ สังเคราะห์ผลการประชุมเสวนาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๙
แผนภูมิที่ ๑ กลุ่มของผู้เข้าร่วมประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพ และปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๑๔

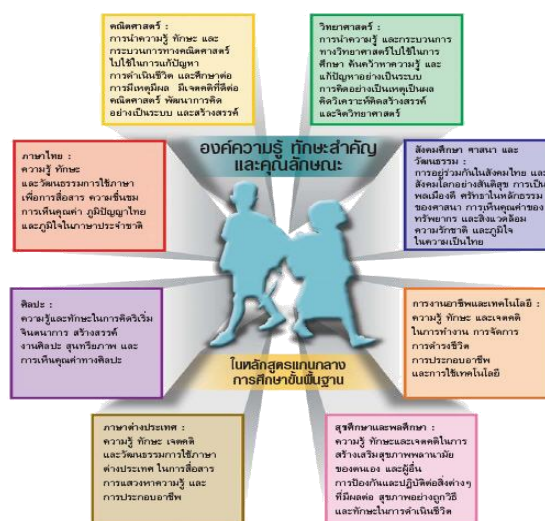
บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นมาแล้วนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ได้มีการติดตามผลการนำหลักสูตรดังกล่าวไปใช้เป็น ระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องทั้งงานวิจัย รายงานผลการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรรายงานผลการวิเคราะห์หลักสูตร และการประเมินผลผู้เรียน โดยมีหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเป็นผู้จัดทำ อาทิ เช่น มหาวิทยาลัยศิลปากร มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การรายงานผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว ส่วนใหญ่ดำเนินการศึกษา วิจัย เฉพาะโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร จำนวน ๕๕๕ โรงเรียน (ร้อยละ ๑.๗๘ ของโรงเรียนทั้งหมด) ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้ล้วนแต่เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ และกระบวนการศึกษามักเป็นการประชุมนักวิชาการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิในระดับกลุ่มย่อยเท่านั้นซึ่งยังไม่ครอบคลุมโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอยู่กว่า ๓๑,๑๑๖ โรงเรียนซึ่งมีลักษณะและความพร้อมแตกต่างกันไป ทำให้ไม่สามารถนำไปสู่ข้อสรุปของการพัฒนาหลักสูตรในภาพรวมได้ ทำให้ขาดข้อมูลการพัฒนาหลักสูตรอย่างครบถ้วนสมบูรณ์สำหรับนำไปอ้างอิงในเชิงวิชาการ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาจึงได้รวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ จากผู้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ควบคู่กับการเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการอยู่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเรื่องสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ - ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ ๑๒ จุด ๔ ภูมิภาคทั่วประเทศใน ๗ ประเด็นสำคัญคือ ๑) ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต ๒) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต ๓) หลักสูตรและการเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคต ๔) ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลางฯ กับบริบทของสังคมไทย ๕) ความ

เหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับ แต่ละ ช่วงชั้น ๖) ความเหมาะสมของเกณฑ์ วัดผลและการจบการศึกษา และ ๗) ผลการใช้หลักสูตร ที่มีต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบระดับชาติ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ของผู้เรียน โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมเสวนาประกอบไปด้วย ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการ ศึกษานิเทศก์ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา กำหนดเป้าหมายว่า ข้อมูล สารสนเทศที่ได้รับจากการเสวนาในครั้งนี้ จะนำมาสังเคราะห์เป็นเอกสารที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ประโยชน์สำหรับผู้สนใจ ผู้เกี่ยวข้อง และผู้ที่รับผิดชอบจะนำไปใช้สำหรับวางแผน พัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ตลอดจน ปฏิรูปหลักสูตรทั้งในระยะสั้นและระยะยาวต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสังเคราะห์ผลการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๒. เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรทั้งระยะสั้นและระยะ ยาว สำหรับผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นการสังเคราะห์

การสังเคราะห์ผลการประชุมเสวนาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีประเด็นการเสวนา ดังนี้

๑. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต
๒. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต
๓. หลักสูตรและการเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคต
๔. ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับบริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน
๕. ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น
๖. ความเหมาะสมของเกณฑ์วัดผลและการจบการศึกษา
๗. ผลการใช้หลักสูตรที่มีต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบระดับชาติ สมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

บทที่ ๒

กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

การประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นและสังเคราะห์ผลการประชุมเสวนาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลการพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการประเมินการปฏิรูปหลักสูตรสำหรับผู้บริหารระดับสูง การเสวนาครั้งนี้ได้กำหนดรูปแบบการเสวนาบนพื้นฐานของการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

๑. กำหนดกรอบการเสวนาจากการวิเคราะห์เอกสาร ผลการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ : การสังเคราะห์งานวิจัย เอกสาร และรายงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ
๒. กำหนดรูปแบบการเสวนาแบบ Focus group
๓. กำหนดกระบวนการสังเคราะห์เอกสาร

๑. กำหนดกรอบการเสวนา จากรายงานผลการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ : การสังเคราะห์งานวิจัย เอกสาร และรายงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการติดตามผลการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทั้งงานวิจัย เอกสารรายงานผลการกำกับติดตามการใช้หลักสูตร จากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑๒ เรื่อง ได้ข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

๑.๑ **คุณลักษณะที่พึงประสงค์** ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีการเขียนที่กว้างเกินไป มีจำนวนมากและ ยากสำหรับผู้ปฏิบัติในการนำไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะของผู้เรียน

๑.๒ **โครงสร้างเวลาเรียนในหลักสูตร** ในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ไม่เอื้อต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีเวลาเรียนไม่สอดคล้องกับจำนวนตัวชี้วัด

๑.๓ **มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด** มีมากและบางครั้งมีความซ้ำซ้อนทั้งภายในกลุ่มสาระและต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะตัวชี้วัดมีรายละเอียดในเชิงเนื้อหาเกินไปทุกชั้นปี ทำให้ทำให้ครูส่วนมากใช้เวลาในการสอนตามเนื้อหาและตัวชี้วัด จนไม่สามารถใช้เทคนิคการสอนแบบมีส่วนร่วมได้ นอกจากนี้ ตัวชี้วัดในหลักสูตรมากเกินไป มีบางตัวไม่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐาน บางตัวชี้วัดยากเกินไปสำหรับผู้เรียน ตัวชี้วัดที่ต้องมีการทบทวนมากที่สุดคือ ตัวชี้วัด

ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่ต้องทบทวนตัวชี้วัด ๑๒๕ ตัว (สาระเกี่ยวกับธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) รองลงมาได้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน ๘๗ ตัว (สาระจำนวนและการดำเนินการ) และกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ๗๙ ตัว (สาระทัศนศิลป์)

๑.๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ มีจำนวนมากเกินไปไม่เหมาะกับวัยของผู้เรียน มีการกำหนดเนื้อหาสาระมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในส่วนที่เป็นวิชาพื้นฐานไม่ควรให้เรียนครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระ เนื้อหาสาระแกนกลางที่มีอยู่ มีมากเกินไป มีความซ้ำซ้อนกัน ควรลดกลุ่มสาระให้น้อยลง ควรมีเฉพาะกลุ่มสาระที่เป็นหลักเช่น ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ

๑.๕ การนำหลักสูตรไปใช้ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาของการจัดการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน รวมทั้งปัญหาการพัฒนาครู มีประเด็นปัญหาที่พบคือ

๑.๕.๑ การพัฒนาครู พบว่า มีปัญหาทั้งในด้านข้อมูลเอกสาร วิทยากร และรูปแบบการอบรม ข้อมูลและเอกสารมีการปรับเปลี่ยนบ่อยและวิทยากรแกนนำ สื่อสารคลาดเคลื่อนไปจากเดิม ทำให้การอบรมยังไม่ชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้เกิดความมั่นใจในการขยายผลต่อบุคลากรในสถานศึกษา ส่วนกิจกรรมการอบรมยังมีข้อบกพร่องคือ ผู้เข้ารับการอบรมมีโอกาสฝึกปฏิบัติน้อย ขาดการสะท้อนกลับผลงาน และวิทยากรขาดความชัดเจน รูปแบบการอบรม ใช้วิธีการบรรยายมากเกินไปซึ่งควรเน้นการปฏิบัติ นอกจากนี้การอบรมที่ทำการชี้แจงจากหลายหน่วยงานมีความคลาดเคลื่อนไม่สอดคล้องกัน ทำให้ครูเกิดความสับสนในการปฏิบัติ เช่น แนวทางการปฏิบัติ ตัวชี้วัด และการกำหนดรหัสวิชา เป็นต้น

๑.๕.๒ ครูผู้สอน ไม่เข้าใจสาระหลักสูตรและการนำไปใช้ ไม่มีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สอนด้วยวิธีการเดิมๆ ไม่ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ไม่มีสื่อการสอนตามตัวชี้วัดหรือสาระการเรียนรู้ ใช้แผนการจัดการเรียนรู้จากสำนักพิมพ์เอกชน ขาดแคลนครู ครูเข้าใจหลักสูตรไม่ตรงกัน ส่งผลต่อการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แผนการเรียนรู้ ครูยังมีการประเมินผลและจัดการเรียนรู้แบบเดิม ขาดแคลนครูในบางพื้นที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเกิดความแตกต่างทั้งระดับพื้นที่และสถานศึกษา การสอนของครูยึดหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ตามแผนการสอนของเอกชนใช้เวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไปติววิชาการ และเน้นการประเมินเพื่อการตัดสิน ภาระงานของครูและการทำผลงานของครู ทำให้สอนไม่ทัน ไม่สามารถพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ได้ครบทุกกลุ่มสาระ ใช้เวลาไปกับงานอื่นที่ไม่ใช่งานการเรียนการสอน (งานธุรการ และงานข้อมูล)

๑.๕.๓ โรงเรียนขาดการนิเทศ ติดตามผลจากศึกษานิเทศก์ โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล

๑.๕.๔ ค่าเฉลี่ยผลการสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกระดับชั้นมีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๓๘.๖๔ เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่วนใหญ่มีค่าไม่เกินร้อยละ ๕๐ ยกเว้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาที่สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ ๕๘.๑๓ ซึ่งสอดคล้องกับค่าเฉลี่ยการประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน (NT) ที่ผลการประเมิน พบว่าความสามารถด้านคำนวณและเหตุผลต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ คือ ร้อยละ ๓๖.๓๒ และ ๔๔.๙๔ ตามลำดับ ส่วนความสามารถในด้านภาษาเท่ากับเกณฑ์ ร้อยละ ๕๐.๒๑ แสดงให้เห็นว่าการนำหลักสูตรไปใช้ ยังไม่สามารถขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้อย่างเต็มที่ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๖ ข้อเสนอแนะการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๖.๑ **ศึกษา วิจัย ระดับชาติ** เพื่อประเมินการใช้หลักสูตรทั้งระบบโรงเรียนทุกประเภท ทั้งในด้านการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการใช้หลักสูตรของทุกโรงเรียน ซึ่งจะทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับข้อมูลที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรแกนกลางสู่การปฏิบัติได้มากขึ้น

๑.๖.๒ **ลดภาระงานของครู** ผลการวิจัยโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และงานวิจัยหลายฉบับ ชี้ให้เห็นชัดเจนว่าครูมีภาระงานมาก จึงไม่สามารถทุ่มเทกับการจัดทำหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรมีมาตรการและหาแนวทางลดภาระงานด้านธุรการของครู โดยอาจจัดให้บุคลากรอื่นหรือเจ้าหน้าที่ธุรการปฏิบัติงานดังกล่าว เพื่อให้ครูมีเวลาในการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

๑.๖.๓ **นำผลการศึกษาวิจัย มาทบทวนปรับปรุงข้อกำหนดต่าง ๆ** ของหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมต่างๆ รวมทั้งเกณฑ์การจบหลักสูตรสถานศึกษาได้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของตนเองมากยิ่งขึ้น

๑.๖.๔ **กำหนดนโยบายและแผนการขับเคลื่อนและติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ** สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีนโยบายและแผนการดำเนินงานในการขับเคลื่อนและติดตามการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจนเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งมีการประชุมและรายงานผลการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานในระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษาเป็นระยะ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ

๑.๖.๕ **พัฒนาครูและผู้บริหารอย่างจริงจัง** ทั้งนี้ เนื่องจากครูและผู้บริหารสถานศึกษายังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

๑.๖.๖ **วิจัยการใช้หลักสูตรทั้งระบบและศึกษาในองค์ประกอบต่างๆ** เพื่อการทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๖.๗ **สร้างความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทมากขึ้น**

๑.๖.๘ **พัฒนาระบบการเตรียมความพร้อม** เพื่อรองรับการนำหลักสูตรใหม่ไปใช้อย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถาบันผลิตครู โดยจัดทำในรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ

๑.๖.๙ **พัฒนาครูผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตร** โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้จัดอบรมให้ความรู้ แล้วขยายผลไปสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาตามลำดับ กิจกรรมพัฒนาครูผู้สอนควรให้ครูผู้เข้ารับการอบรมมีโอกาสฝึกปฏิบัติจริง วิทยากรต้องมีการสะท้อนกลับผลงาน

๑.๖.๑๐ **พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้** ของครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

๑.๖.๑๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดอัตรากำลังให้เพียงพอตามเกณฑ์ โดยเฉพาะในพื้นที่ขาดแคลนครู

๑.๖.๑๒ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

๑.๖.๑๒.๑ วิเคราะห์ข้อสอบ ในเรื่องการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และการประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน (NT) เพื่ออ้างอิงผลการทดสอบในแต่ละครั้ง

๑.๖.๑๒.๒ การทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ควรจัดสอบ เฉพาะกลุ่มสาระหลักที่เป็นวิชาพื้นฐานได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ส่วนวิชาที่เน้นทักษะ ได้แก่ สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะและการงานอาชีพและเทคโนโลยี ควรให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการทดสอบเอง

๒. แนวคิดการเสวนาแบบ Focus group

การเสวนา (dialogue) เป็นรูปแบบหนึ่งของการสนทนาที่มุ่งให้เกิดความเข้าใจทั้งมุมมองของตนและของผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น โดยรากศัพท์แล้ว dialogue แปลว่าผ่าน logos แปลว่าคำหรือความหมาย เมื่อรวมกันได้เป็นคำว่า dialogue ซึ่งหมายถึงกระบวนการทำให้เกิดความหมายที่ไหลลื่นผ่านไป ในหมู่ผู้สนทนา เมื่อแปลเป็นไทยว่าเสวนาหมายถึงการสนทนาอย่างไม่เป็นทางการที่มุ่งความหมายและความเข้าใจ โดยยอมรับความแตกต่างของ

จุดยืน ความคิดและอัตลักษณ์ของผู้สนทนา เพื่อให้การเสวนาเป็นการสนทนาที่มีความเข้าใจผู้พูดจะต้องพูดอย่างมีสติพูดอย่างเปิดใจพูดถึงความคิด ความเชื่อของเรา โดยไม่อนุমানความคิด ความเชื่อของผู้อื่น เพื่อมาวิเคราะห์ ตีความ หรือตัดสิน ส่วนจะเรียงลำดับความอย่างไรก็ได้ แต่กระนั้นก็มีวิธีเรียงลำดับความแบบหนึ่งที่น่าจะนำมาใช้คือ เริ่มพูดถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากการสังเกตเห็นของเราโดยไม่ตัดสินหรือตีความหมายสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น แล้วจึงแสดงความรู้สึกของเราที่มีต่อสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น โดยไม่ต่อว่าหรือแสดงออกเชิงตำหนิหรือกล่าวโทษใคร ขั้นตอนต่อไปคือการบอกความต้องการ (need) หรือเป้าหมายของเรา สุดท้ายจึงกล่าวคำขอ (ไม่ใช่คำสั่ง) ที่ขอให้ผู้อื่นกระทำเพื่อสนองความต้องการของเรานั้นการพูดจะต้องไม่เป็นการโจมตีผู้อื่น ไม่กล่าวโทษว่าผู้อื่นมีเจตนาร้าย หรือมีจุดหมายซ่อนเร้น หรือมีอุปนิสัยที่ไม่ดีต่าง ๆ นานาการเสวนาเน้นที่การฟังมากกว่าการพูด ในการเสวนาผู้ฟังจะต้องฟังอย่างลึกซึ้ง ฟังด้วยใจเปิดกว้างเมตตา ฟังโดยไม่ด่วนตัดสินหรือตัดสินไว้ก่อน ฟังแบบเอาใจเขามาใส่ใจเราเมื่อรับฟังเรื่องใดมาขอให้ระงับใจไตร่ตรอง อย่าโพล่งตอบหรือสวนออกไปด้วยความโกรธหรืออารมณ์อื่นใด หากตั้งสติอยู่กับปัจจุบันใส่ใจกับคำพูดที่ได้รับฟังมาเมื่อไตร่ตรองแล้ว ควรเริ่มพูดโดยกล่าวถึงความเข้าใจของเราต่อสิ่งที่ได้ฟังมาเพื่อแสดงว่าเราตั้งใจฟังจริงอย่างไรก็ดีการแสดงความเข้าใจเช่นนี้ มีโอกาสที่จะถูกมองว่าเป็นการสรุปความที่คลาดเคลื่อน

ดังนั้น จึงควรกล่าวถึงบางประเด็นที่คิดว่าสำคัญเท่านั้นอีกทั้งกล่าวโดยใช้ประโยคให้ตรงกับที่ได้ฟังมาโดยไม่เรียบเรียงใหม่จากนั้นจึงพูดถึงความคิดความเชื่อของเราโดยอาจเรียงลำดับความดังที่กล่าวไว้ในย่อหน้าก่อนหน้านี้ ถ้าการเสวนาอยู่ในรูปแบบการถามตอบก็ขอให้เป็นการถามที่จริงใจ ถามด้วย

ความสนใจอยากรู้ มิใช่ถามแบบหลอกล่อเพื่อจับผิด หรือถามนำเชิงกล่าวโทษ ส่วนคำตอบก็ไม่ควรเป็น การใช้ตรรกะซ้ำเดิม หรือสำนวนโวหารซ้ำซาก หรือการแสดงผลสนับสนุนความเห็นของตนให้หนักแน่นหรือรุนแรงยิ่งขึ้น หากควรเป็นคำตอบที่ตรงไปตรงมารวมทั้งเปิดเผยถึงความคิดความรู้สึกที่ไม่ได้กล่าวถึงมาก่อนด้วยการเสวนาหมายรวมถึงการนำสิ่งที่รับฟังมาไตร่ตรอง หมายถึงการฟังเสียงสะท้อนในตัวเองและการเชื่อมโยงความเป็นมนุษย์ในตัวเรากับผู้อื่นเมื่อการเสวนามาถึงระดับการเชื่อมโยงเช่นนี้ ก็จะเกิดการไหลลื่นของความหมายที่ผ่านไปในหมู่ผู้สนทนา

๒.๑ วัตถุประสงค์ของเทคนิคการจัดเสวนารับฟังความคิดเห็น มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกองค์กรเป็นการประชุมที่มีผู้เข้าร่วมจำนวนมาก โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ด้วยความ

เสมอภาค อย่างสร้างสรรค์ และเปิดใจยอมรับความคิดเห็นของทุกคน ซึ่งข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่ได้จากการจัดเวทีสาธารณะ จะนำไปประกอบการพิจารณา หรือตัดสินใจในการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรต่อไป

๒.๒ รูปแบบของการเสวนา การจัดรูปแบบของการเสวนามีลักษณะเป็นตัวยูผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาสามารถสื่อสารสะท้อนความคิดเห็นหรือสื่อสารกันทั้งสองทาง ผู้ดำเนินการและผู้ร่วมเสวนาบนเวทีจะนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ทางการศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ กระตุ้น ชวนคิด ชวนคุยให้ผู้ร่วมเสวนาได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางหลากหลายโดยผ่านเครื่องเสียงหรือบางท่านไม่สะดวกที่จะนำเสนอด้วยวาจาสามารถที่จะสะท้อนความคิดเห็นแบ่งปันประสบการณ์ผ่านทางการเขียนเป็นข้อความให้กับคณะผู้ดำเนินการจัดเสวนาได้อีกทางหนึ่ง

๒.๓ เทคนิคที่ใช้ในการเสวนา การเสวนาเริ่มต้นด้วยการชี้แจงถึงเหตุผลความจำเป็นที่มา และวัตถุประสงค์ของการเสวนารับฟังความคิดเห็น โดยใช้เทคนิคการมีส่วนร่วม การจูงใจ การสร้างแรงบันดาลใจ การสร้างความรู้สึกร่วม ความไว้วางใจ เชื่อใจ ด้วยการกระตุ้น ชวนคิด ชวนคุยกันแบบไม่เป็นทางการให้ผู้เข้าร่วมการเสวนาได้เห็นความสำคัญร่วมในการแลกเปลี่ยน แบ่งปันประสบการณ์ สะท้อน

ความคิดและเสนอแนวทางที่ต้องการจะสื่อให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีอำนาจในการตัดสินใจต่อการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาโดยให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระและหลากหลายรอบด้านตามกรอบประเด็นที่กำหนดไว้ในการเสวนาบนพื้นฐานของการรับฟังอย่างตั้งใจ การเคารพความคิดเห็นของผู้ร่วมเสวนาอย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการทำงาน

๒.๔ ขั้นตอนการเสวนา กิจกรรมการเสวนารับฟังความคิดเห็น เริ่มจากการชี้แจงให้ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบกรอบประเด็นการเสวนา

การแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นและอภิปรายโดยไม่มีการตัดสินใจ ในการรับฟังความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ประชุมได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง จึงได้จัดให้มีการประชุมเป็นกลุ่มใหญ่ และการแบ่งกลุ่มผู้ประชุมเป็นกลุ่มย่อยในกรณีที่บางรายไม่สะดวกที่จะแสดงความคิดเห็นทางวาจา เนื่องจากปัญหาความแตกต่างทางความคิด หรือมีข้อจำกัดบางประการในการสื่อสารและระยะเวลา ในการแสดงความคิดเห็น ผู้ดำเนินการได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาแสดงความคิดเห็น โดยการเขียนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๓. การกำหนดกระบวนการสังเคราะห์เอกสาร

การสังเคราะห์เอกสารจากการเสวนาครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำกระบวนการสังเคราะห์งานวิจัย มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการสังเคราะห์รายงานผลการเสวนาในครั้งนี้จำนวน ๑๒ เขต โดยมีหลักการและขั้นตอนเพื่อสร้างข้อสรุปจากรายงานวิธีการบรรยายว่าประกอบไปด้วยศึกษารายงานการเสวนา จัดหมวดหมู่ของรายงาน วิเคราะห์เนื้อหาในรายงาน วิเคราะห์ความเหมือนหรือต่างของสาระ และสังเคราะห์ผลการเสวนา ส่วนกรอบเนื้อหานี้คณะกรรมการเสวนานั้น ใช้ผลการสังเคราะห์การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนนำร่องซึ่งมีกรอบเนื้อหา ดังนี้

๑. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต
๒. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต
๓. หลักสูตรและการเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคต
๔. ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน
๕. ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น
๖. ความเหมาะสมของเกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา
๗. ผลการใช้หลักสูตรที่มีต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบระดับชาติ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

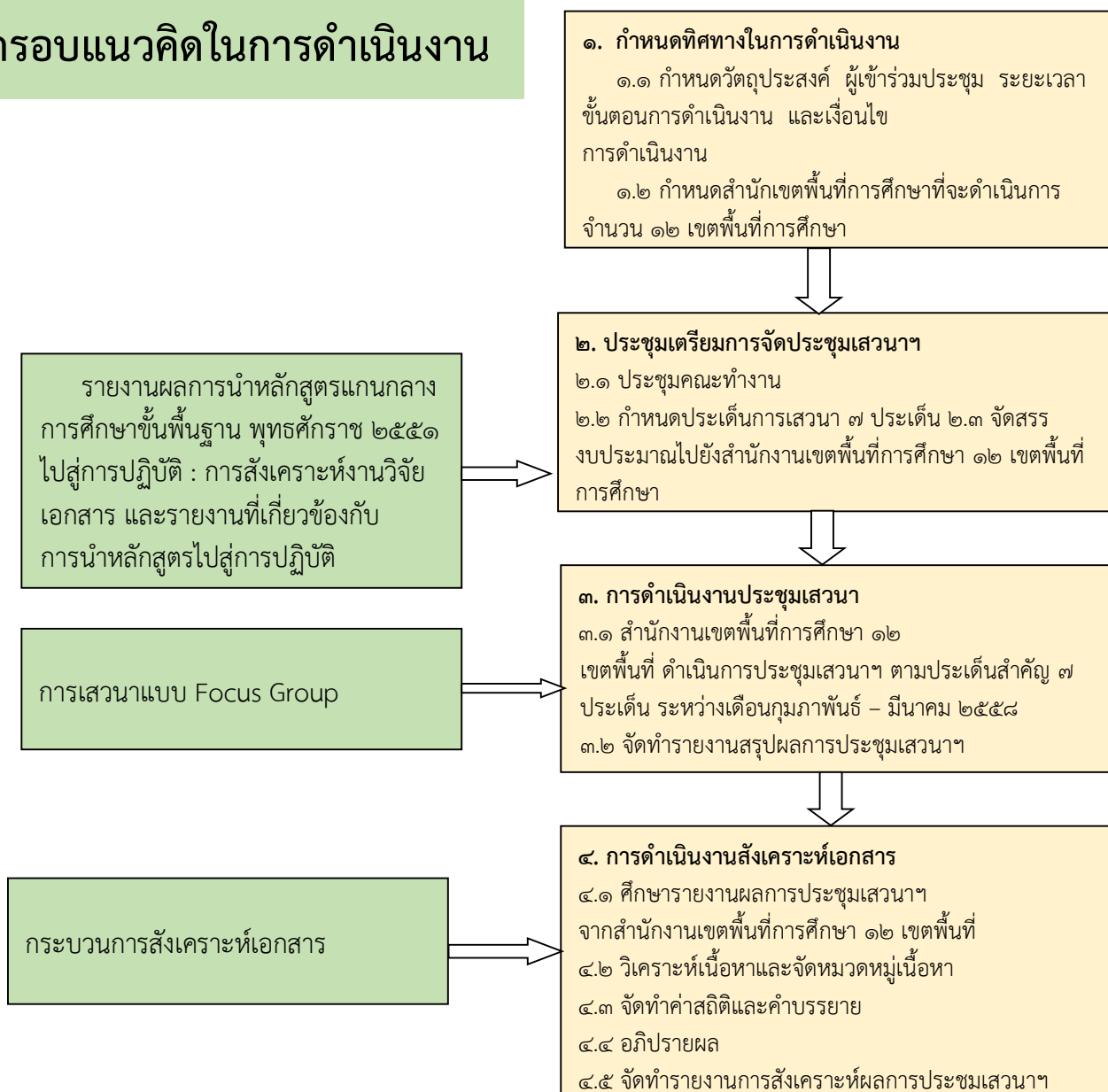
เมื่อนำกระบวนการสังเคราะห์เอกสารข้างต้นและกรอบเนื้อหามาจัดทำขั้นตอนการสังเคราะห์รายงานการสังเคราะห์ผลการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเรื่องสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สามารถกำหนดเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

๑. ศึกษาและวิเคราะห์รายงานผลการสังเคราะห์การประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเรื่องสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๑๒ เขต
๒. จัดหมวดหมู่ตามกรอบเนื้อหาของรายงาน
๓. วิเคราะห์เนื้อหาในรายงาน
๔. จัดทำค่าสถิติและคำบรรยาย
๕. อภิปรายผล
๖. จัดทำรายงานการสังเคราะห์

สรุป

จากการศึกษาข้อมูล กรอบแนวคิดดังกล่าวสามารถเขียนเป็นแผนภาพกรอบแนวคิดการดำเนินงานการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นและสังเคราะห์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทั้ง ๑๒ เขตพื้นที่ที่ได้ตั้งแผนภาพที่ ๑

กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

แผนภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดการดำเนินงานในการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นและสังเคราะห์ผลการประชุมเสวนาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

บทที่ ๓

ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงาน

การประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในครั้งนี้ มีขั้นตอนสำคัญและกิจกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

๑. กำหนดกรอบทิศทางการทำงาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดกรอบทิศทางการประชุมเสวนาดังนี้

๑.๑ กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช และ แนวการจัดหลักสูตร

๑.๒ กำหนดสถานที่จัดประชุม รับฟังความคิดเห็น ๑๒ จุด โดยเลือกเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นจุดการประชุมเสวนา กระจายไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศจำนวน ๑๒ จุดดังนี้

๑) ภาคเหนือ จำนวน ๒ เขตพื้นที่การศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต ๑ และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘ (สุโขทัย ตาก)

๒) ภาคกลาง จำนวน ๒ เขตพื้นที่การศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอยุธยา เขต ๒ และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ (เพชรบุรี, ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม, สมุทรสาคร)

๓) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๓ เขตพื้นที่การศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ และ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐ (อุดรธานี)

๔) ภาคใต้ จำนวน ๒ เขตพื้นที่การศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๔ (ภูเก็ต พังงา ระนอง)

๕) ภาคตะวันออก จำนวน ๒ เขตพื้นที่การศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ (ชลบุรี ระยอง)

๖) กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑ เขตพื้นที่การศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๒ (กรุงเทพมหานคร)

๑.๓ กำหนดกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม แบ่งออกเป็น ๑๑ กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการกรกรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาทุกสังกัด ครูผู้สอนทุกสังกัด ผู้ปกครองนักเรียน ทุกสังกัด ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์จากสถาบันผลิตครูในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการภาคเอกชนในพื้นที่ ผู้แทนสื่อมวลชนท้องถิ่น และประธาน/สภานักเรียน

๑.๔ กำหนดระยะเวลาในการจัดประชุม โดยใช้ระยะเวลา ๑ วัน และกำหนดวันส่งสรุป รายงานให้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๘

๑.๖ เงื่อนไขการดำเนินการจัดประชุมเสวนา

๑) ผู้เข้าร่วมประชุมต้องเป็นผู้ที่สามารถเดินทางไป – กลับ ได้ภายในวันเดียว เพราะไม่มีการจัดที่พักให้

๒) ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศนิตเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา เป็นเลขานุการคณะทำงาน (พร้อมคณะทำงานประมาณ ๒๐ คน)

๓) จัดทำรายงานสรุปผลการเสวนาตามแบบฟอร์มที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากำหนด พร้อมทั้งไฟล์เอกสาร (Microsoft Word) จำนวน ๒ ชุด และ แผ่น CD บันทึกภาพและวิดีโอการประชุมเสวนา จำนวน ๒ ชุด

๒. ประชุมเตรียมความพร้อมและกำหนดประเด็นการเสวนา โดยร่วมกับคณะทำงานของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะทำงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตที่เป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมเสวนาในทุกภูมิภาค ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ โรงแรมแกรนด์ไฮแอท ถนนเยาวราช กรุงเทพมหานคร โดยร่วมกันกำหนดประเด็นเสวนา ดังนี้

๒.๑ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ชี้แจงกรอบทิศทางการทำงาน ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ กลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมเสวนา ระยะเวลาในการประชุมเสวนา ขั้นตอนการดำเนินงานประชุมเสวนา และเงื่อนไขการดำเนินงานประชุมเสวนา

๒.๒ กำหนดประเด็นการเสวนา ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต หลักสูตรและการเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคต ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ กับบริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น ความเหมาะสมของเกณฑ์วัดผลและการจบการศึกษา ผลการใช้หลักสูตรที่มีต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบระดับชาติ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

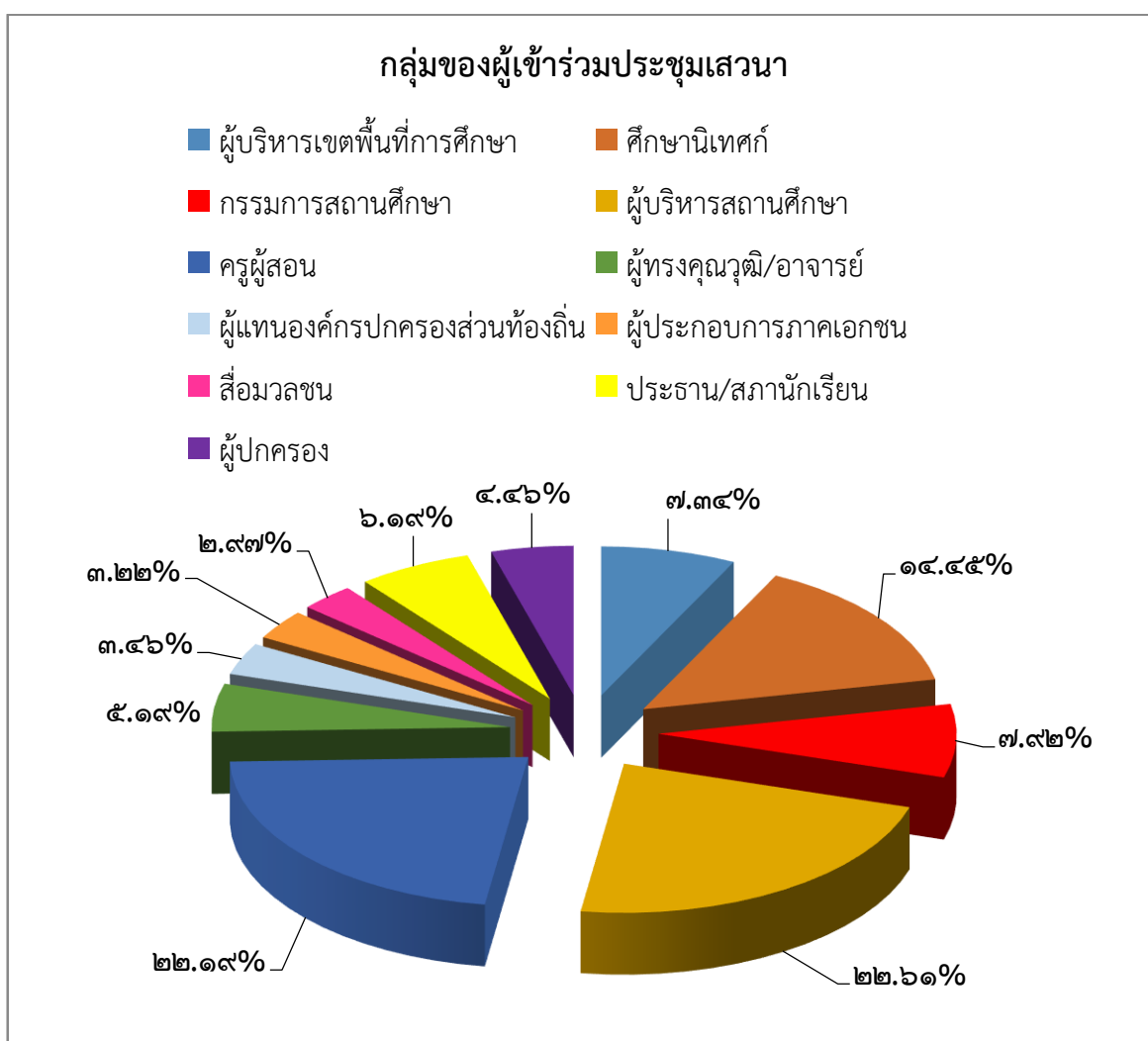
๒.๓ จัดสรรเงินงบประมาณให้เขตพื้นที่การศึกษา จำนวนเขตละ ๑๗๒,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินการจัดประชุมเสวนา

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็น ๑๒ จุด ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศจำนวน ๑๒ จุด ระยะเวลา ๑ วัน โดยแต่ละจุดกำหนดระยะเวลา สถานที่ และผู้เข้าร่วมประชุมเสวนา ดังนี้

ลำดับ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วันเวลา	สถานที่
๑	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต ๑	๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	โรงแรมโดมอนด์พลาซ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต ๑	๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	โรงแรมทองธารินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
๓	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต ๑	๒ มีนาคม ๒๕๕๘	ห้องประชุมโอพาริตัน มหาวิทยาลัยราช ภัฏลำปาง อำเภอเมือง จังหวัด ลำปาง
๔	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต ๒	๓ มีนาคม ๒๕๕๘	โรงแรมเคพีแกรนด์ อำเภอเมือง จังหวัด จันทบุรี
๕	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒	๕ มีนาคม ๒๕๕๘	ห้องประชุม Auditorium ๑ มหาวิทยาลัย ศรีปทุม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
๖	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐	๖ มีนาคม ๒๕๕๘	โรงแรมนภาลัย อำเภอเมือง จังหวัด อุดรธานี
๗	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐	๖ มีนาคม ๒๕๕๘	โรงแรมรอยัลโดมอน อำเภอเมือง จังหวัด เพชรบุรี
๘	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒	๖ มีนาคม ๒๕๕๘	โรงแรมวรบุรี อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๙	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต ๓	๖ มีนาคม ๒๕๕๘	โรงแรมชัยภูมิปาร์ค อำเภอเมือง จังหวัด ชัยภูมิ
๑๐	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘	๖ มีนาคม ๒๕๕๘	โรงแรมไดอานา การ์เดนท พัทยา จังหวัด ชลบุรี
๑๑	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘	๙ มีนาคม ๒๕๕๘	ห้องสัมมนา ๒ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
๑๒	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๔	๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘	ณ โรงแรมมุกดารา บีช วิลล่า แอนด์ สปา อำเภอเมือง จังหวัดพังงา

ผลจากการประชุมเสวนา มีผู้เข้าร่วมประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหา
การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทั้ง ๑๒ จุด รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๑๒
คน จำแนกตามกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมเสวนา ดังแผนภูมิ ๑ ดังนี้

แผนภูมิที่ ๑ กลุ่มของผู้เข้าร่วมประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

จากแผนภูมิ ๑ ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำนวน ๑,๒๑๒ คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๒๗๔ คน (๒๒.๖๑%) ครูผู้สอน จำนวน ๒๖๙ คน (๒๒.๑๙%) ศึกษานิเทศก์ จำนวน ๑๓๕ คน (๑๔.๔๕%) กรรมการสถานศึกษา จำนวน ๙๖ คน (๗.๙๒%) ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๘๘ คน (๗.๓๔%) ประธาน/สภานักเรียน จำนวน ๗๕ คน (๖.๑๙%) ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๖๓ คน (๕.๑๙%) ผู้ปกครอง จำนวน ๕๔ คน (๔.๔๖%) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๔๒ คน (๓.๔๖%) ผู้ประกอบการภาคเอกชน จำนวน ๓๙ คน (๓.๒๒%) และสื่อมวลชน จำนวน ๓๖ คน (๒.๙๗%)

๓.๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง ๑๒ เขตพื้นที่ จัดทำรายงานสรุปผลการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๘

๔. **วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล** จากเอกสารรายงานสรุปผลการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำนวน ๑๒ ฉบับ โดยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการสังเคราะห์เอกสารรายงานสรุปผลการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๘ เมษายน ๒๕๕๘ และครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๕-๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมแกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ พระราม ๖ กรุงเทพมหานคร โดยมีกิจกรรมการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ดำเนินงาน ดังนี้ได้แก่ การจัดหมวดหมู่ของ เอกสารและรายงาน วิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นการรายงานการเสวนา (ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต หลักสูตรและการเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคต ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น เกณฑ์วัดผลและการจบการศึกษามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงไร ผลการใช้หลักสูตรที่มีต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบระดับชาติ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน)

๕. **จัดทำรายงานการสังเคราะห์ผลการประชุมเสวนา** เพื่อนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบการตัดสินใจในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรทั้งระยะสั้นและระยะยาว ต่อผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ ๔

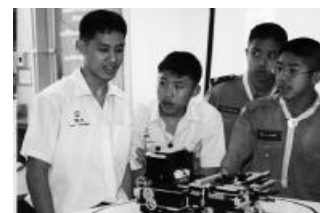
ผลการสังเคราะห์ข้อมูล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการสังเคราะห์รายงานผลการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเรื่องสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำนวน ๑๒ ฉบับ ตามประเด็นการเสวนา ๗ ประเด็น ดังนี้

๑. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต
๒. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต
๓. หลักสูตรและการเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคต
๔. ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน
๕. ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น
๖. ความเหมาะสมของเกณฑ์วัดผลและการจบการศึกษา
๗. ผลการใช้หลักสูตรที่มีต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบระดับชาติ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

๑. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต การเสวนาในครั้งนี้ ผู้มีส่วนร่วมเสวนาได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต สามารถสรุปประเด็นสาระสำคัญได้ดังนี้

ตารางที่ ๑ ความรู้ที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยในอนาคต

ความรู้	จำนวน	ร้อยละ
๑. ความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง หน้าที่พลเมือง	๓	๑๒.๕๐
๒. ความรู้เกี่ยวกับการสื่อสาร เทคโนโลยี	๓	๑๒.๕๐
๓. ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพและการกีฬา	๒	๘.๓๓
๔. ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	๒	๘.๓๓
๕. ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์	๒	๘.๓๓
๖. ความรู้เกี่ยวกับโลกพหุวัฒนธรรม สังคมของผู้อื่น	๒	๘.๓๓
๗. ความรู้เกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี	๑	๔.๑๗
๘. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	๑	๔.๑๗
๙. ความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์	๑	๔.๑๗
๑๐. ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน	๑	๔.๑๗
๑๑. ความรู้เกี่ยวกับภาษา	๑	๔.๑๗
๑๒. ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทย	๑	๔.๑๗
๑๓. ความรู้เกี่ยวกับคณิตศาสตร์	๑	๔.๑๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่า ความรู้ที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยในอนาคตมีความหลากหลาย ประเด็นที่มีการกล่าวถึงอยู่เสมอที่สรุปได้คือ เด็กไทยควรมีความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง หน้าที่พลเมือง และการสื่อสาร เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๐ รองลงมาได้แก่ สุขภาพและการกีฬา สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ โลกพหุวัฒนธรรม และสังคมผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓ นอกจากนั้นเป็นความรู้เกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญาชาวบ้าน ภาษา ประวัติศาสตร์ไทย และคณิตศาสตร์

ตารางที่ ๒ ทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยในอนาคต

ทักษะ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ทักษะการคิดวิเคราะห์ คำนวณ สร้างสรรค์ และสร้างองค์ความรู้	๒๙	๒๖.๑๒
๒. ทักษะชีวิต	๑๗	๑๕.๓๑
๓. ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร	๑๖	๑๔.๔๑
๔. ทักษะทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร	๑๔	๑๒.๖๑
๕. ทักษะการแก้ปัญหา	๙	๘.๑๐
๖. ทักษะสารสนเทศ	๘	๗.๒๐
๗. ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น	๗	๖.๓๐
๘. ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง	๖	๕.๕๐
๙. ทักษะการประกอบอาชีพ	๓	๒.๗๐
๑๐. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	๑	๐.๙๐
๑๑. ทักษะทางสังคม	๑	๐.๙๐
รวม	๑๑๑	๑๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่า ทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยในอนาคต คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ คำนวณ สร้างสรรค์ และการสร้างองค์ความรู้ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๑๒ รองลงมาได้แก่ ทักษะชีวิต คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๐ และ ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๑ ตามลำดับ นอกจากนี้แล้ว ผลการเสวนาได้แสดงให้เห็นถึงทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยในอนาคต คือ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะสารสนเทศ ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการประกอบอาชีพ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และทักษะทางสังคม

ตารางที่ ๓ คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยในอนาคต

คุณลักษณะ	จำนวน	ร้อยละ
๑. มีระเบียบวินัย เคารพกติกาสังคม	๑๒	๑๑.๓๒
๒. มีความขยันอดทน เสียสละ	๑๑	๑๐.๓๘
๓. มีความเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย	๑๐	๙.๕๓
๔. มีมรรยาทอ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ และกตัญญูต่อผู้มีพระคุณและประเทศชาติ	๘	๗.๕๕
๕. อยู่อย่างพอเพียง ประหยัด และอดออม	๘	๗.๕๕
๖. มีจิตสาธารณะ	๗	๖.๖๐
๗. ซื่อสัตย์สุจริต	๗	๖.๖๐
๘. มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	๗	๖.๖๐
๙. รักและภูมิใจในความเป็นไทย ชุมชน ท้องถิ่น ประเทศชาติ	๖	๕.๖๖
๑๐. มีคุณธรรมจริยธรรม	๕	๔.๗๒
๑๑. ใฝ่เรียนรู้ อดทนมุ่งมั่นในการทำงาน	๔	๓.๗๗
๑๒. มีความรักใคร่ สามัคคีปรองดอง	๔	๓.๗๗
๑๓. กล้าแสดงออกที่ถูกต้อง	๓	๒.๘๓
๑๔. รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	๕	๔.๗๒
๑๕. มีภาวะผู้นำ	๓	๒.๘๓
๑๖. ยอมรับฟังความคิดเห็นและเห็นคุณค่าผู้อื่น	๓	๒.๘๓
๑๗. รักและใส่ใจสิ่งแวดล้อม	๓	๒.๘๓
รวมทั้งสิ้น	๑๐๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๓ พบว่า คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยในอนาคตคือ คุณลักษณะด้านการมีระเบียบวินัย เคารพกติกาสังคม คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๒ รองลงมาได้แก่ มีความขยันอดทน เสียสละ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๘ และมีความเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๓ ตามลำดับ นอกจากนี้แล้ว ผลการเสวนาได้แสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยในอนาคต คือ การมีมรรยาทอ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ และกตัญญูต่อผู้มีพระคุณและประเทศชาติ

อยู่อย่างพอเพียง ประหยัด และอดออม มีจิตสาธารณะ ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รักและภูมิใจในความเป็นไทย ชุมชน ท้องถิ่น ประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ อดทนมุ่งมั่นในการทำงาน มีความรักใคร่ สามัคคีปรองดอง กล้าแสดงออกที่ถูกต้อง รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีภาวะผู้นำ ยอมรับฟังความคิดเห็นและเห็นคุณค่าผู้อื่น รักและใส่ใจสิ่งแวดล้อม

๒. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต ผู้มีส่วนร่วมเสวนาทุกภาคส่วนได้เสนอรูปแบบ วิธีการ ของการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรที่จะมีต่อไปในอนาคตดังนี้ ตารางที่ ๔ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
๑. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน(ชุมชน/สังคม/ท้องถิ่น/ผู้ประกอบการ) มีส่วนร่วมกำหนดหลักสูตรทั้งระบบตั้งแต่วิสัยทัศน์ การออกแบบหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล	๒๓	๔๘.๙๓
๒. ทุกภาคส่วนควรร่วมมือกันในการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและนโยบายของประเทศ	๑๒	๒๕.๕๓
๓. การส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจให้โรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา	๔	๘.๕๑
๔. ผู้บริหารมี มึบทบาทในการจัดการเรียนรู้ และนิเทศ กำกับ ติดตาม	๔	๘.๕๑
๕. การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเรื่องหลักสูตร	๑	๒.๑๒
๖. ผู้ประกอบการให้การสนับสนุนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการอาชีพ	๑	๒.๑๒
๗. มหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมาย	๑	๒.๑๒
๘. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย	๑	๒.๑๒
รวม	๔๗	๑๐๐

จากตารางที่ ๔ พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องการพัฒนาหลักสูตรควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน (ชุมชน/สังคม/ท้องถิ่น/ผู้ประกอบการ) มีส่วนร่วมกำหนดหลักสูตรทั้งระบบตั้งแต่วิสัยทัศน์ การออกแบบหลักสูตร

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙๓ รองลงมา คือ ทุกภาคส่วนควรร่วมมือกันในการพัฒนาเพื่อให้ สอดคล้องกับท้องถิ่นและนโยบายของประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕๓ และการส่งเสริมให้มีการ กระจายอำนาจให้โรงเรียนและคณะกรรมการ สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๑

๓. หลักสูตรและการเรียนรู้ที่ควรจะเป็น

ในอนาคต ผู้มีส่วนร่วมเสวนาทุกภาคส่วนได้เสนอวิสัยทัศน์เกี่ยวกับลักษณะของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่จะต้องพัฒนาต่อไปในอนาคตว่าควรมีลักษณะดังนี้

ตารางที่ ๕ ลักษณะของหลักสูตรที่ควรจะเป็นในอนาคต

ลักษณะของหลักสูตรที่ควรจะเป็นในอนาคต	จำนวน	ร้อยละ
๑. มีความชัดเจน ครอบคลุม และมีความยืดหยุ่นทั้งเนื้อหา เวลา สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สามารถบูรณาการได้ เน้นคุณธรรม จริยธรรมและการดำรงชีวิต	๑๗	๒๕.๗๖
๒. หลักสูตรควรมีการบูรณาการทักษะวิชาการ วิชาชีพ ทักษะชีวิต และลดวิชาพื้นฐาน มีการวัดและประเมินผลสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ปลุกฝัง ค่านิยมวิถีชีวิตของคนไทยและความต้องการของสังคม สู่มาตรฐานสังคม	๑๕	๒๒.๗๓
๓. ควรมีสอดคล้องและเหมาะสมตามวัยของผู้เรียน เน้นการอ่านออก เขียนได้คิดคำนวณได้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	๙	๑๓.๖๔
๔. สถานศึกษามีอิสระในการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นโดยชุมชนมีส่วนร่วมสามารถนำไปใช้ ในชีวิตจริงและประกอบอาชีพได้	๖	๙.๐๙
๕. ลดชั่วโมงสอนให้น้อยลง นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง เน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ปลุกฝังความเป็นไทย ภูมิใจในรากเหง้า ความเป็นไทย	๕	๗.๕๘
๖. หลักสูตรควรเน้นความรู้ภาษาอังกฤษที่สามารถนำไปใช้ในการ ดำรงชีวิตเน้นเฉพาะทาง จัดแหล่งเรียนรู้สู่การมีงานทำ	๕	๗.๕๘
๗. เป็นหลักสูตรรายวิชา ที่แยกระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และนำไปสู่ทักษะการปฏิบัติจริง	๕	๗.๕๘
๘. หลักสูตรควรปรับลดรายวิชาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน ความต้องการของท้องถิ่น สร้างความเป็นพลเมืองไทย	๓	๔.๕๕
๙. ระดับปฐมวัยกำหนดให้เป็นการเตรียมความพร้อมด้านทักษะ มากกว่าการเน้นการสอน	๑	๑.๕๒
รวม	๖๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๕ การเสวนาเกี่ยวกับลักษณะหลักสูตรที่ควรจะเป็นในอนาคต พบว่า หลักสูตรควรมีความชัดเจน ครอบคลุม และมีความยืดหยุ่นทั้งเนื้อหา เวลาสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สามารถบูรณาการได้ เน้นคุณธรรมจริยธรรมและการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗๖ รองลงมาคือ หลักสูตรควรมีการบูรณาการ ทักษะวิชาการ วิชาชีพ ทักษะชีวิต และลดวิชาพื้นฐาน มีการวัดและประเมินผลสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ปลุกฝังค่านิยมวิถีชีวิตของคนไทย และ ความต้องการของสังคมสู่มาตรฐานสังคม คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๓ และหลักสูตรควรมีความสอดคล้องและเหมาะสมตามวัยของผู้เรียน เน้นการอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔

ตารางที่ ๖ การเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคต

การเรียนรู้ที่ควรจะเป็นในอนาคต	จำนวน	ร้อยละ
๑. เน้นการปฏิบัติ กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้การแสวงหาความรู้ สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองมีการทำงานเป็นทีมและมีภาวะความเป็นผู้นำ พร้อมทั้งจะก้าวสู่โลกงานอาชีพและการแข่งขัน ไม่เน้นการสอนแบบบรรยาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก	๑๑	๓๓.๓๓
๒. เน้นทักษะกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล คิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการสื่อสาร ทักษะชีวิตสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม	๙	๒๗.๒๗
๓. จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และ ICT เพื่อการสื่อสาร ระบบสารสนเทศเพื่อรู้เท่าทัน ตามความถนัดและความสนใจ สู่การมีอาชีพและการดำรงชีวิตในอนาคต	๖	๑๘.๑๘
๔. จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ให้นักเรียนมีความเข้าใจตนเอง ผู้อื่น ธรรมชาติ เข้าใจวัฒนธรรมต่างชาติ	๔	๑๒.๑๒
๕. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะการอ่าน การเขียนในระดับประถมศึกษา กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะชีวิต ความเป็นไทยและมีวินัย	๓	๙.๐๙
รวม	๓๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๖ การเสวนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในอนาคต พบว่า การจัดการเรียนรู้ควรเน้นการปฏิบัติกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้สามารถ สร้างความรู้ด้วยตนเอง มีการทำงานเป็นทีมและมีภาวะความเป็นผู้นำพร้อมที่จะก้าวสู่โลกงานอาชีพ และการแข่งขัน ไม่เน้นการสอนแบบบรรยาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ รองลงมาคือ เน้นทักษะกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล คิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการสื่อสาร ทักษะชีวิตสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๗ และ จัดการเรียนการสอนให้

นักเรียนมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และ ICT เพื่อการสื่อสาร ระบบสารสนเทศเพื่อรู้เท่าทัน ตามความถนัดและความสนใจสู่การมีอาชีพและการดำรงชีวิตในอนาคต คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘

๔. ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับ

บริบทของสังคมไทยปัจจุบัน พบว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นหลักสูตรที่มีวิสัยทัศน์ หลักการ แนวการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเนื้อหาสาระในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย ซึ่งต้องการให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมมีวินัยมีความซื่อสัตย์และเป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม หลักสูตรมีความยืดหยุ่น เน้นทักษะชีวิต และบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้สถานศึกษานำไปพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษาได้เองโดยสถานศึกษาสามารถจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมตามความสนใจของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น ส่วนที่ไม่เหมาะสมสอดคล้อง พบว่า วิสัยทัศน์ไม่กระชับ มาตรฐาน/ตัวชี้วัดมีมาก เวลาเรียนมีน้อย โครงสร้างเวลาเรียนไม่ยืดหยุ่น และไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับลักษณะของรายวิชาและตัวชี้วัด ควรเน้นการปฏิบัติจริงที่เหมาะสมตามวัยและพัฒนาการของนักเรียนตาม ช่วงวัย การประเมินผลหลักสูตรโดยยึดผล O-NET บุคลากร ครูผู้สอน ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร ขาดความเข้าใจในการบริหารจัดการหลักสูตรและการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ

๕. ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น

ตารางที่ ๗ ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น

การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น	จำนวน	ร้อยละ
๑. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ มีกลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไป	๓๕	๔๖.๐๕
๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไปไม่สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียน และตัวชี้วัดไม่เหมาะกับวัยและพัฒนาการของนักเรียน	๑๘	๒๓.๖๘
๓. หลักสูตรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สถานศึกษานำไปปรับใช้กับบริบทของตนเอง มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่ชัดเจน มีการกำหนดความยากง่ายในแต่ละระดับเอื้อต่อการจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	๑๐	๑๓.๑๕

การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น	จำนวน	ร้อยละ
๔. หลักสูตรควรปูพื้นฐานการอ่านออกเขียนได้ความรู้การดำรงชีวิตอย่างมีความสุข เน้นทักษะอาชีพ ทักษะชีวิตทักษะด้านเทคโนโลยี และอาเซียนผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงบูรณาการสาระท้องถิ่น	๑๐	๑๓.๑๕
๕. เนื้อหามีความครอบคลุม เรียงลำดับจากง่ายไปหายากสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้	๓	๓.๙๔
รวม	๗๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๗ ประเด็นการเสวนาเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น สรุปได้ว่าการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้นไม่เหมาะสม โดยเห็นว่าในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ มีจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไป (ร้อยละ ๔๖.๐๕) รองลงมาคือกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียน ตัวชี้วัดไม่เหมาะกับวัยและพัฒนาการของนักเรียน (ร้อยละ ๒๓.๖๘) และหลักสูตรควรปูพื้นฐานการอ่านออกเขียนได้ความรู้การดำรงชีวิตอย่างมีความสุข เน้นทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะด้านเทคโนโลยี และอาเซียนผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงบูรณาการสาระท้องถิ่น (ร้อยละ ๑๓.๑๕) ตามลำดับ ส่วนสิ่งที่ผู้เข้าร่วมเสวนาเห็นว่าเหมาะสม คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สถานศึกษานำไปปรับใช้กับบริบทของตนเอง มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่ชัดเจนมีการกำหนดความยากง่ายในแต่ละระดับเอื้อต่อการจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น (ร้อยละ ๑๓.๑๕) และเนื้อหา มีความครอบคลุม เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้ (ร้อยละ ๓.๙๔)

๖. ความเหมาะสมของเกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาส่วนใหญ่เห็นว่ามีเหมาะสม ได้แก่ ๑) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรมีความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับสถานศึกษา และระดับชั้นเรียน ๒) มีการกำหนดหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน ส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกด้าน ทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ๓) เปิดโอกาสให้สถานศึกษาได้จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเอง ๔) มีการกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน ๕) การวัดและ

ประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องตรงตามที่หลักสูตรกำหนดและเหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน ๖) การทดสอบระดับชาติมีความสำคัญในการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนด

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาส่วนใหญ่เห็นว่ายังไม่เหมาะสม ได้แก่ ๑) การวัดและประเมินผลให้ความสำคัญกับการวัดความรู้มากเกินไป ทำให้ขาดการวัดและประเมินผลด้านสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นอกจากนี้ ตัวชี้วัด เครื่องมือ และเกณฑ์การวัดและประเมินผลด้านสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่มีความชัดเจนและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ๒) การนำผลการทดสอบระดับชาติไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ไม่นำผลการทดสอบไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน เช่น การนำผลการทดสอบระดับชาติมาใช้เป็นเกณฑ์การตัดสินการจบการศึกษาและการประเมินภายนอกของ สมศ. การประเมินความดีความชอบและอื่น ๆ ๓) ผลการประเมินระดับชาติไม่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนที่แท้จริง ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน และไม่สามารถสร้างความมั่นใจให้กับทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เนื่องจากการปรับเปลี่ยนหลักสูตรบ่อย มีการจัดตัวข้อสอบ รวมถึงความไม่มั่นใจในคุณภาพและมาตรฐานของแบบทดสอบ ๔) วิธีการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ไม่เป็นระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ๕) การประเมินในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาไม่ครอบคลุมมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตร ไม่มีมาตรฐาน ทำให้ผลการประเมินและคุณภาพของผู้เรียนแต่ละสถานศึกษาแตกต่างกัน ๖) ควรกำหนดให้มีการเรียนซ้ำชั้นได้ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนและการวัดประเมินผล ๗) ระดับประถมศึกษาควรมีการตัดสินผลการเรียนเป็นรายภาค และ ๘) เวลาในการทดสอบระดับชาติไม่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนของสถานศึกษา ควรจัดสอบเมื่อนักเรียนได้เรียนครบทุกตัวชี้วัดหรือภายหลังจากนักเรียนทดสอบปลายปีแล้ว

๗. ผลการใช้หลักสูตรที่มีต่อคุณภาพผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบระดับชาติ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

๗.๑ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อผลการทดสอบระดับชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และสุขศึกษาและพลศึกษา เนื่องจากมีคะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ ๕๐ ส่วนที่ยังไม่พึงพอใจคือผลการทดสอบระดับชาติใน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐

๗.๒ ด้านสมรรถนะสำคัญ ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในสมรรถนะด้านความสามารถทางเทคโนโลยีของผู้เรียน ซึ่งเห็นได้จากการที่ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ส่วนสมรรถนะที่ยังไม่พึงพอใจ ได้แก่ ความสามารถในการคิด ทั้งการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงเหตุผลและการคิดคำนวณ ความสามารถในการสื่อสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมถึงทักษะในการสื่อสารที่สำคัญคือ ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน

และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

๗.๓ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ยังไม่พึงพอใจ ได้แก่ การมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และอยู่อย่างพอเพียง นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าพึงพอใจที่ผู้เรียนกล้าพูด กล้าทำ กล้าแสดงออก แต่ยังไม่พึงพอใจในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ และมารยาทไทยของผู้เรียน

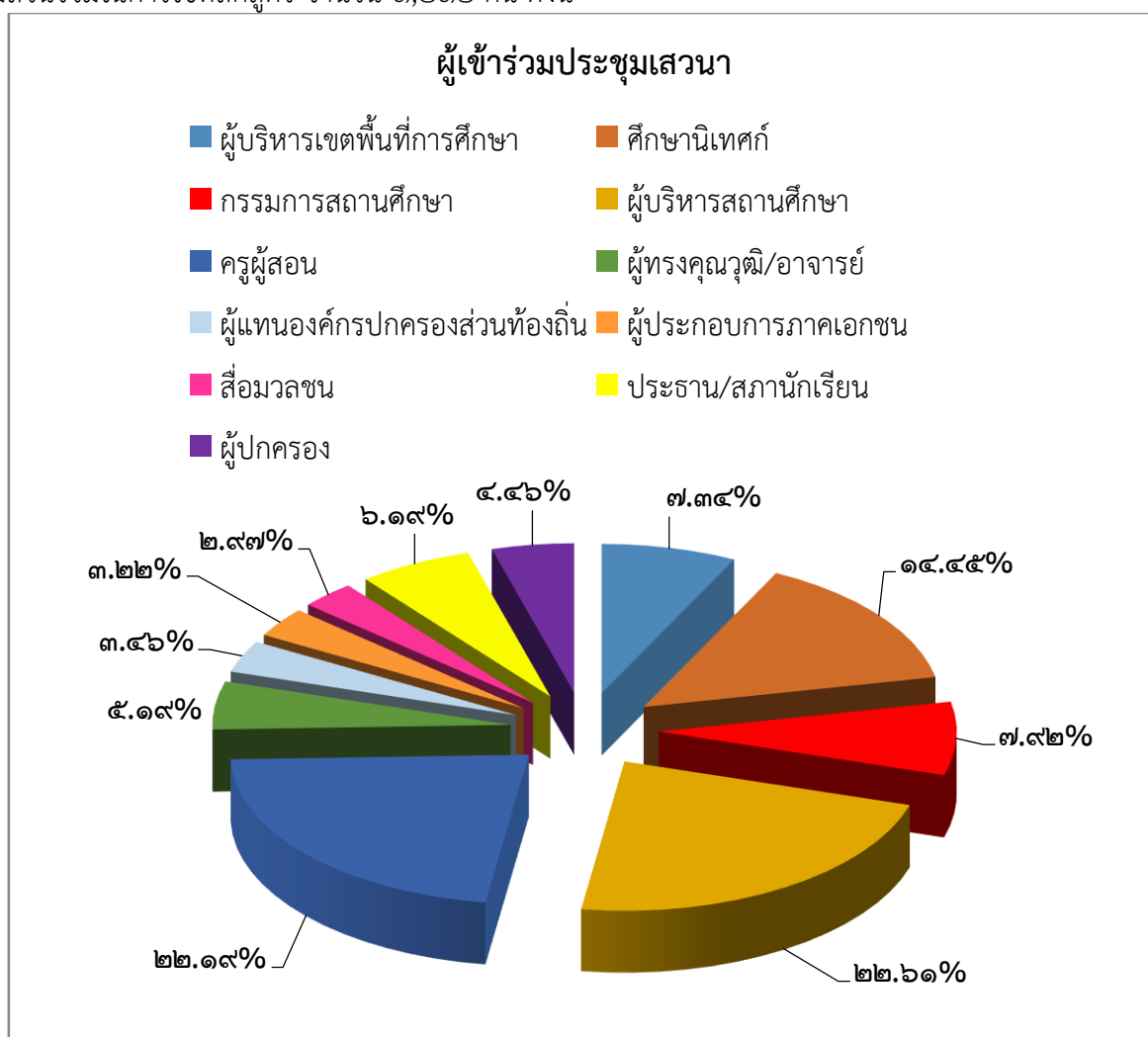
ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาส่วนใหญ่ เห็นว่าการให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการทดสอบระดับชาติมากเกินไป ทำให้ละเลยการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นอกจากนั้นการวัดและประเมินผลสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ยังไม่ครอบคลุมเครื่องมือและเกณฑ์การวัดไม่ชัดเจน ขาดการวัดและประเมินอย่างจริงจังทำให้ไม่ได้ผลการประเมินที่แท้จริง รวมทั้งกระบวนการพัฒนาและปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ยังขาดความต่อเนื่องและความร่วมมือทางสังคม

บทที่ ๕

บทสรุป

รายงานผลการสังเคราะห์การประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็น เรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ฉบับนี้ เป็นกิจกรรมหนึ่งของโครงการประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ เพื่อสังเคราะห์ผลการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรทั้งระยะสั้นและระยะยาว สำหรับผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเสวนาในครั้งนี้จัดขึ้น ๑๒ จุดทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ – ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วมในการใช้หลักสูตร จำนวน ๑,๒๑๒ คน ดังนี้

ในส่วนของการประเมินการเสวนามีจำนวนทั้งสิ้น ๗ ประเด็น สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต พบว่า ด้านความรู้ ได้แก่ การเมือง การปกครอง หน้าที่พลเมือง และการสื่อสารเทคโนโลยี ด้านทักษะ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ คำนวณ สร้างสรรค์ และสร้างองค์ความรู้ ส่วนด้านคุณลักษณะ คือ การมีระเบียบวินัย และเคารพกติกาสังคม

๒. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การพัฒนาหลักสูตรในอนาคต พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน (ชุมชน/สังคม/ท้องถิ่น/ผู้ประกอบการ) มีส่วนร่วมกำหนดหลักสูตรทั้งระบบ ตั้งแต่วิสัยทัศน์ การออกแบบหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

๓. หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคต ที่ควรจะเป็น พบว่า หลักสูตรควรมีความชัดเจน ครอบคลุม และมีความยืดหยุ่นทั้งเนื้อหา เวลา สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สามารถบูรณาการได้ เน้นคุณธรรมจริยธรรม และการดำรงชีวิต ส่วนการเรียนรู้ พบว่า ควรเน้นการปฏิบัติ กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีการทำงานเป็นทีมและมีภาวะความเป็นผู้นำ พร้อมทั้งก้าวสู่โลกงานอาชีพและการแข่งขัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก

๔. ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน มีวิสัยทัศน์ หลักการ แนวการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเนื้อหาสาระในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย มีความยืดหยุ่น เน้นทักษะชีวิต และบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้สถานศึกษานำไปพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษาได้เอง โดยสถานศึกษาสามารถจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมตามความสนใจของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น และมีการเตรียมคนเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ไว้บ้างแล้ว

ส่วนที่เห็นว่าไม่เหมาะสมสอดคล้อง พบว่า วิสัยทัศน์ไม่กระชับ มาตรฐาน/ตัวชี้วัดมีมาก เวลาเรียนมีน้อย โครงสร้างเวลาเรียนไม่ยืดหยุ่นและไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับลักษณะของรายวิชาและตัวชี้วัด ควรเน้นการปฏิบัติจริงที่เหมาะสมตามวัยและพัฒนาการของนักเรียนตามช่วงวัย การประเมินผลหลักสูตรโดยยึดผล O-NET บุคลากร ครูผู้สอนไม่ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร ขาดความเข้าใจในการบริหารจัดการหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

๕. ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้นไม่เหมาะสม โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ มีจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไปไม่สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียน จำนวนตัวชี้วัดไม่เหมาะกับวัยและพัฒนาการของนักเรียน แต่มีผู้เข้าร่วมเสวนาบางส่วนมีความเห็นว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่ชัดเจน เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้ สถานศึกษาสามารถนำไปปรับใช้กับบริบทของตนเองเพื่อการจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

๖. ความเหมาะสมของเกณฑ์การวัดและประเมินผลการจบการศึกษา ผู้เข้าร่วมเสวนาส่วนใหญ่เห็นว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความเหมาะสมในด้านความหลากหลายของระดับการวัด และประเมินผลซึ่งครอบคลุมทั้งระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับสถานศึกษา และระดับชั้นเรียน มีการกำหนดหลักการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน ส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

ครอบคลุมทุกด้านทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ โดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษาได้จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเอง ส่วนการกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตรชัดเจนสอดคล้องตรงตามที่หลักสูตรกำหนด

ส่วนสิ่งที่ผู้เข้าร่วมเสวนาส่วนใหญ่เห็นว่ายังไม่เหมาะสม คือ การวัดและประเมินผลให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินด้านความรู้มากกว่าด้านสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวชี้วัด เครื่องมือ และเกณฑ์การวัดและประเมินผลด้านสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไม่มีความชัดเจนและไม่เป็นมาตรฐาน ในด้านการวัดและประเมินผลระดับชาติเห็นว่า มีการนำผลการทดสอบระดับชาติไปใช้ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร เช่น ไม่นำผลการทดสอบไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน เช่น การนำไปใช้เป็นเกณฑ์การตัดสินการจบการศึกษาและนำผลการประเมินภายนอกของ สมศ. เป็นเกณฑ์การประเมินความดีความชอบ เป็นต้น เวลาในการทดสอบระดับชาติไม่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนของสถานศึกษา และผลการประเมินระดับชาติไม่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนที่แท้จริง วิธีการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ไม่เป็นระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนการประเมินในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาไม่ครอบคลุมมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตร ไม่มีความชัดเจน ทำให้ผลการประเมินและคุณภาพของผู้เรียนแต่ละโรงเรียนแตกต่างกัน นอกจากนี้ควรกำหนดให้มีการเรียนซ้ำชั้น และการตัดสินผลการเรียนเป็นรายภาคในระดับชั้นประถมศึกษา

๗. ผลการใช้หลักสูตรที่มีต่อคุณภาพผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบระดับชาติ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อผลการทดสอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และสุขศึกษาและพลศึกษา เนื่องจากมีคะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ ๕๐ ส่วนที่ยังไม่พึงพอใจคือผลการทดสอบระดับชาติใน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐

ด้านสมรรถนะสำคัญ พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในสมรรถนะด้านความสามารถทางเทคโนโลยี ซึ่งเห็นได้จากการที่ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ส่วนสมรรถนะสำคัญที่ยังไม่พึงพอใจ ได้แก่ ความสามารถในการคิด ทั้งการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงเหตุผลและการคิดคำนวณ ความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมถึงทักษะในการสื่อสารที่สำคัญคือ ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ยังไม่พึงพอใจ ได้แก่ การมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และอยู่อย่างพอเพียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘. รายงานสรุปการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ
“สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑”. ๒๕๕๘.
(อัครา)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐. รายงานสรุปการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 “สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑”. ๒๕๕๘.
 (อรรถาธิบาย)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘. รายงานสรุปการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 “สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑”. ๒๕๕๘.
 (อรรถาธิบาย)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานผลการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ : การสังเคราะห์งานวิจัย เอกสาร และรายงานที่เกี่ยวข้องกับการนำ
 หลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ. ๒๕๕๗. (อรรถาธิบาย)

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สรุปผลการประชุมเวทีสาธารณะ (Public Forum) ส่วนภูมิภาค : ปฏิรูป
 การศึกษาเพื่อปฏิรูปประเทศไทย. ๒๕๕๗. (อรรถาธิบาย)

ภาคผนวก ก

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำรายงานการสังเคราะห์ผลการประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็น
เรื่องสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑	นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านหลักสูตรและวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สพฐ.
๒	นางสุกัญญา งามบรรจง	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	สพฐ.
๓	นางสาวจันทรา ตันติพงศานุรักษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ สวก.	สพฐ.
๔	นายมนตรี อุตสาหะ	ศึกษานิเทศก์	สพป.ลพบุรี เขต ๑
๕	นางสาววัชรีย์ เหล่มตระกูล	ศึกษานิเทศก์	สพป.ลำปาง เขต ๑
๖	นายมานพ ภัคเนียรนาท	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไหล่หิน	สพป.ลำปาง เขต ๒
๗	นางกาญจนา นิยมนา	ศึกษานิเทศก์	สพป.จันทบุรี เขต ๒
๘	นางสุนีย์ อุทุมทอง	ศึกษานิเทศก์	สพป.อุดรธานี เขต ๒
๙	นางสาวสมลักษณ์ วิจบ	ศึกษานิเทศก์	สพป.ชัยภูมิ เขต ๓
๑๐	นายสุเจน ปานจันทร์	ครูโรงเรียนสตรีพิทลุง	สพม. เขต ๑๒ (พิทลุง)
๑๑	นางสาวจตุรกรณ์ กาบแก้ว	ครูศูนย์พัฒนาเด็กประสานคร	จังหวัดนครปฐม
๑๒	นายวีระเดช เชื้อนาม	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	สพฐ.
๑๓	นางสาวชยพร กระต่ายทอง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	สพฐ.
๑๔	นางสุขเกษม เทพสิทธิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	สพฐ.
๑๕	นางสาวประภาพรพรณ แหม่นสมุทร	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	สพฐ.

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์การรายงานการเสวนาด้าน ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต

หน่วยงาน	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะ
๑. สพป.จันทบุรี เขต ๒		● ความสามารถในการสื่อสาร ● คิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ● คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ● การแก้ปัญหา ● ทักษะชีวิต ● การใช้เทคโนโลยี ● การแสวงหาความรู้ ● ทักษะการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี ● ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ● ทักษะสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ● ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ● ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี สารสนเทศ	● ความรับผิดชอบ ● ใฝ่เรียนรู้ ● อยู่อย่างพอเพียง ● มุ่งมั่นในการทำงาน ● รักความเป็นไทย ● มีความสามารถในการปรับตัว ● ความเป็นประชาธิปไตย ● มีจิตสาธารณะ ● มีสัมมาคารวะ ● รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ● มีความซื่อสัตย์ ● กตัญญูกตเวที ● มีวินัย ● กล้าแสดงออก ● มีภาวะผู้นำ ● ประหยัด อดออม ● มีศีลธรรม ● รักษาความสัตย์ ● ห่วงดีต่อผู้อื่น ● เผื่อแผ่และแบ่งปัน

หน่วยงาน	ความรู้	ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต	คุณลักษณะ
๒. สปป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๒		● มีทักษะการใช้ชีวิตอยู่ในยุคศตวรรษที่ ๒๑ ● ด้านทักษะคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาเป็น ● เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ● มีทักษะการสื่อสารทักษะการคิดคิดเป็นการแก้ปัญหา ● การใช้เทคโนโลยี ● ทักษะด้านอาชีพ ● มีความรอบรู้ทางวิชาการ มีความคิดเชิงบวก เห็นคุณค่าของผู้อื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ● มีทักษะต่าง ๆ ในหลาย ๆ ด้าน และควรมีคุณลักษณะการเอาตัวรอด เช่น ในปัจจุบันจะเข้าสู่ AEC ควรที่จะเข้าใจในภาษากลางหรือภาษาอังกฤษ ซึ่งปัจจุบันเด็กไทยไม่ค่อยเข้าใจ ในภาษาอังกฤษมากนัก ● ทักษะจัดการที่ดีทั้งต่อตนเอง หน่วยงาน สังคม ● ทักษะการใช้ชีวิต	● ใฝ่หาคำถามและสิ่งสร้างสรรค์ ● เกิดทักษะการใช้ชีวิต ● มีวินัย ● ซื่อสัตย์ สุจริต ● อยู่อย่างพอเพียง ● มีจิตสาธารณะ ● เป็นพลเมืองที่ดี ● รู้จักหน้าที่ ● มีความรับผิดชอบ ● มีคุณธรรม ● ทักษะในการดำรงชีวิต ● รักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของสังคมไทย สำนึกรักบ้านเกิด ● ความพอเพียง ● ประหยัดอดทน ● ใฝ่เรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ● มีทักษะกระบวนการคิด ● การใช้เทคโนโลยี

หน่วยงาน	ความรู้	ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต	คุณลักษณะ
		ทักษะ	คุณลักษณะ
๓. สพป. ลำปางเขต ๑		● ทักษะการเอาตัวรอดในสังคม ● การคิดวิเคราะห์มีทักษะการคิด การสื่อสาร ● การทำงานเป็นทีม ● ทักษะด้านสารสนเทศ ● สื่อเทคโนโลยี ● ๑๖ทักษะการเรียนรู้	● ความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของตนเอง ท้องถิ่น แผ่นดินเกิด และประเทศชาติ ● รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ● พอเพียง พอประมาณ ประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ ● มีความกตัญญูรู้คุณต่อผู้มีพระคุณ และชาติ ● มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันต่อสิ่งชั่วร้าย ● มีจิตสาธารณะ ● มั่นใจ มีจิตอาสาในการบำเพ็ญประโยชน์ให้กับสังคมและส่วนรวม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ● มีวินัย เคารพกฎ กติกา

หน่วยงาน	ความรู้	ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต	คุณลักษณะ
			• ตรงต่อเวลา • ขยันหมั่นเพียร สนใจใฝ่เรียนรู้ • อดทน มุ่งมั่นในการเรียนและการทำงาน • รับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ส่วนรวม และประเทศชาติ • รักสิ่งแวดล้อม • ซื่อสัตย์สุจริต • กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง • มีมารยาท อ่อนน้อมถ่อมตน • ใจกว้าง ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล/ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคม • ดำรงตนตามวิถีประชาธิปไตย • เคารพสิทธิของผู้อื่น • มีความสามัคคีปรองดอง
๔. สพป.ชัยภูมิ เขต ๓		• ด้านการอ่าน • การเขียน • การสื่อสารทั้งภาษาไทยและอังกฤษ • การคิดขั้นพื้นฐาน	• ความมีวินัย • อดทน • รักชาติ • รักการทำงาน

หน่วยงาน	ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต		
	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะ
		● คิดวิเคราะห์ เทคโนโลยี ● ทักษะการจัดการข้อมูล	
๕. สพป.สุรินทร์ เขต ๓	● ทักษะด้านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี	● ทักษะในการทำงานเป็น ● ทักษะการคิดเป็น	● ความรับผิดชอบ ● การรักษาวินัย ● มีคุณธรรมจริยธรรม ● มีสัมมาคารวะ ● มีความโอบอ้อมอารี ● มีน้ำใจรักใคร่สามัคคี ● ความเป็นเพื่อน้องและรักษาวัฒนธรรมความเป็นไทย
๖. สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑	● ภาษาต่างประเทศ	● กระบวนการคิดวิเคราะห์ ● ทักษะชีวิต	● รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ● คุณธรรม/จริยธรรม ● ซื่อสัตย์ สุจริต ● กตัญญู รู้คุณ ● มีจิตสาธารณะ ● ใฝ่รู้ ● เสียสละ อดทน

หน่วยงาน	ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต		
	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะ
			● มีระเบียบวินัย ● เคารพกติกาและกฎเกณฑ์ทางสังคม ● รู้คุณค่า ศาสน์ กษัตริย์ ● สำนึกรักบ้านเกิด/ชุมชน
๗. สพม.๒ (กรุงเทพ)	● ความเป็นพลเมือง	● ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑	● การเคารพกฎหมาย
๘. สพม.๑๐ (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม)	● ภาษาต่างประเทศ	● ทักษะสอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑	● มีระเบียบวินัย ● ความรับผิดชอบ ● มีจิตสาธารณะ
๙. สพม.๑๘ (ชลบุรี ระยอง)	● อ่านและเขียนภาษาไทย	● ทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ● สื่อสาร ● การแก้ปัญหาได้ สามารถใช้เทคโนโลยี ● ทักษะทางภาษา ● ทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล คิดสร้างสรรค์	● มีอดทน และกตัญญู มีคุณธรรม จริยธรรมระเบียบวินัย มีความสามัคคี อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม
๑๐. สพม.๒๐ (อุดรธานี)	● การที่จะนำเอาความรู้ที่มีอยู่รอบตัวมา	● ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ● การใช้เทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้	● ค่านิยมที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร

หน่วยงาน	ความรู้	ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต	คุณลักษณะ
	ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม • การสร้างสรรค์นวัตกรรม • การบริโภคสื่อเทคโนโลยีอย่างชาญฉลาด • การเลือกประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง • ภาษาอังกฤษและสามารถสื่อสารได้เป็นอย่างดี		• ขยัน มุ่งมั่น มีอุดมการณ์ • พลเมืองที่ดี • รู้จักบทบาทหน้าที่ของตน • เคารพกติกาของสังคม
๑๑. สพม.๑๔ (พังงา ภูเก็ต ระนอง)	• อ่านออก เขียนได้ • สื่อสารเทคโนโลยีทักษะ • ความเป็นพลโลก • การเข้าใจและเรียนรู้วัฒนธรรมของผู้อื่น	• ทักษะการแก้ปัญหา • ทักษะการดำเนินชีวิต • ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ • ทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	• มรรยาทของผู้เรียน
๑๒. สพม. ๓๘ (สุโขทัย ตาก)	• การอ่าน	• ทักษะการคิดสร้างสรรค์ • ทักษะการทำงาน การแสวงหาความรู้ กระบวนการวิจัย	• กล้าคิดกล้าแสดงออก • ความรับผิดชอบ • ทักษะการสื่อสาร

หน่วยงาน	ความรู้	ทักษะ และคุณลักษณะเด็กไทยในอนาคต	คุณลักษณะ
		● คิดคำนวณ ● ทักษะการแก้ปัญหา ● ทักษะความเข้าใจผู้อื่น ● ทักษะการเรียนรู้ ● ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ● ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นในการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ● ทักษะชีวิต ● ทักษะการประกอบอาชีพ	● ทักษะการใช้เทคโนโลยี ● ความรัก ทรชนัก ความเป็นไทย

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์การรายงานการเสวนาด้าน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต และหลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
๑. สพป.จันทบุรี เขต ๒	● แสดงความคิดเห็น และสะท้อนความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร ● ติดตาม กำกับ นิเทศการใช้หลักสูตร ● ประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญของการใช้หลักสูตร ● ประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร	● หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตควรจะเป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษามีอิสระในการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและนักเรียน กำหนดมาตรฐานและโครงสร้างเวลาที่ไม่เคร่งครัดจนเกินไป สามารถนำเนื้อหาที่เรียนไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันของแต่ละพื้นที่ ต้องมีความยืดหยุ่นต่อบริบทของโรงเรียนและสภาพแวดล้อม เป็นหลักสูตรสากลที่เน้นการอยู่ร่วมกันของพลเมืองไทย และพลเมืองโลก ครอบคลุมทั้งคุณธรรม จริยธรรม สร้างจิตสำนึก ความรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง ความตระหนักในการเรียนรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติ และการแสวงหาความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เปิดโอกาสให้เรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยมีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
๒. สปป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๒	- ส่งเสริมทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ให้กับเด็ก - กำหนดวิสัยทัศน์กำหนดโครงสร้างหลักสูตร และร่วมกันประเมินผลหลักสูตร - ชุมชนควรเข้ามามีบทบาทในการจัดทำหลักสูตรเพราะจะได้ให้เด็กได้นำความรู้ที่ได้จากชุมชนมาประกอบอาชีพได้ - ในการจัดการพัฒนาหลักสูตรควรให้สังคม/ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม - การกำหนดหลักสูตรความต้องการท้องถิ่นเพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้สอดคล้อง แต่ข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นคือหลักสูตรแกนกลางส่วนมากจะกำหนดหลักสูตรมาแล้ว ค่อนข้างเน้นความเป็นสากลมากกว่า - ควรเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดทิศทางของท้องถิ่นว่า ลูกหลานของเขาควรเป็นอย่างไร เช่น ความเป็นภูมิปัญญาไทย ทำให้เป็นวิถีชีวิตใช้ได้จริง - ชุมชนต้องสะท้อนความต้องการของชุมชนแล้วนำมาร่าง/พัฒนาหลักสูตร	พร้อมให้เด็กได้สืบค้น เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ และเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างจริงจัง - บูรณาการเรียนรู้โดยสอนให้เด็กเกิดองค์ความรู้ สามารถนำไปใช้ได้จริงไม่ใช่เรียนไปเพื่อสอบอย่างเดียว - เด็กมีทักษะในการไปประกอบอาชีพ - ควรประยุกต์ให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละวัย วิชาที่ใช้จริงใน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ก็เพียงพอแล้ว สำหรับทักษะชีวิตควรอิงศาสนาที่แต่ละคนนับถือ เพื่อนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิต การเขียนหลักสูตรตามความจริงเพื่อจบมาจะได้มีงานทำ เป็นหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนแต่ละระดับชั้น - หลักสูตรมีความยืดหยุ่น เพื่อให้สถานศึกษาแต่ละแห่งได้ทราบความต้องการว่าอยากได้อะไร อยากให้มีการบูรณาการหลักสูตรมากขึ้น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้เด็กอ่านออกเขียนได้ก่อน ส่วนระดับมัธยมศึกษาต้องการให้เพิ่มหลักสูตรด้านอาชีพมากขึ้น เพื่อให้เด็กสามารถมองเห็นอนาคตของตนเอง - ลดเนื้อหาวิชาเน้นทักษะการคิด เน้นการแก้ปัญหา สร้างองค์ความรู้

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
		• เน้นการนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ควรเน้นคุณธรรมเป็นเด็กในศตวรรษที่ ๒๑ • หลักสูตรจำเป็นต้องตอบโจทย์ความต้องการ ของสังคมผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพและ คุณลักษณะที่สังคมต้องการทั้งยังต้องผลิต คนที่มีคุณภาพ • หลักสูตรแกนกลางแต่มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน • มุ่งให้เด็กมีทักษะการคิดและสอดแทรก คุณธรรม คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น • ปรับโครงสร้างให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ ละระดับ ควรเริ่มให้เด็กอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ในระดับแรก ๆ ก่อน และค่อย ๆ นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ควรเน้นรายวิชาหลักเฉพาะทางในระดับที่ สูงขึ้นควบคู่กับการเรียนรู้ และค่อย ๆ นำไปสู่ทักษะการปฏิบัติจริง • สร้างองค์ความรู้ ทักษะกระบวนการ นำไปใช้ได้ในชีวิตจริง ภาระทั้งเด็กและครู ไม่ควรล้นมือ เด็กควรเริ่มจากการอ่านออก เขียนได้คิดคำนวณได้ • เน้นคุณธรรมให้รู้จักตนเอง เห็นคุณค่าของ คนอื่น ควรยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับระดับชั้น

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
		• ควรเป็นรายวิชาเน้นการปูพื้นฐานคุณธรรม จริยธรรม เน้นหลักสูตรที่เน้นอาชีพ นอกจากความรู้ที่เด็กได้รับเพื่อเด็กจะได้รู้ ทิศทางที่ตนต้องการจัดให้มีทักษะชีวิตใน โรงเรียน • ควรเน้นหลักสูตรของชาติไม่ต้องให้รัฐบาล ทำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ • เน้นการอ่าน-เขียนให้คล่องคณิตศาสตร์ (บวกลบคูณหาร) พื้นฐาน • ควรเป็นหลักสูตรรายวิชาเหมือนหลักสูตร ๒๕๐๓ แต่ปรับการจัดการเรียน • การสอนให้ทันสมัยเหมาะกับศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งครู ผู้บริหารศึกษานิเทศก์ได้รับการอบรม มาแล้ว แต่นำไปใช้น้อยมาก • ควรจัดการเรียนรู้ให้น้อยชั่วโมงลงสอนให้ เด็ก ได้ลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง • เน้นการแสวงหาความรู้สร้างองค์ความรู้ด้วย ตนเองโดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสื่อ หลากหลาย ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสม เลือก รับข้อมูลข่าวสาร

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
		- หลักสูตรแต่ละระดับควรแยกให้ชัดเจน ปฐมวัย ประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น - ควรวางพื้นฐานในระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ เกี่ยวกับพัฒนาความรู้ การอ่าน/การเขียน ภาษาของตนเองให้ชำนาญภาษากลาง/ภาษาอาเซียนต้องรู้และสื่อสารได้ ด้านทักษะ เน้นทักษะวิทยาศาสตร์ ทักษะชีวิต ความเป็นไทย มีวินัย - การสอนระดับชั้นประถมศึกษาควรเน้นที่ครูในการสอน ส่วนชั้นมัธยมศึกษาเน้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ - ควรมีความยืดหยุ่น และในช่วงต้นควรเน้นเฉพาะภาษาไทย คณิตศาสตร์ และการดำรงชีวิตตามวัย - เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้พื้นฐาน ที่สามารถนำไปใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้ เป็นคนคิดเป็น มั่นใจ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ภูมิใจในรากเหง้าของความเป็น

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
		ไทย มีคุณธรรมจริยธรรมประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ • ควรปลูกฝังความรักชาติ ความสามัคคี ในวิชาประวัติศาสตร์ การเรียนควรเรียนจากวิถีชีวิตของเด็ก องค์ความรู้ต้องสร้างจากตัวผู้เรียน ต้องให้การศึกษาและวิถีชีวิตคู่ขนานกัน ตัวของคุณครูจะต้องเป็นผู้ที่แสวงหาความรู้และตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ครูต้องเข้าใจโดยอิงตัวผู้เรียน • จัดในเวลาเรียนให้น้อยลงเพราะการเรียนรู้ในปัจจุบันแทบจะฝึกทักษะชีวิต • หลักสูตรควรจะเป็นแบบที่เน้นองค์ความรู้ที่สามารถนำมาใช้และจำเป็นในการดำรงชีวิตเป็นหลักและควรจะเป็นหลักสูตรที่เน้นด้านเฉพาะทาง ไม่ครอบคลุมทุกเรื่องและสามารถนำมาบูรณาการเพื่อพัฒนาประเทศให้ดียิ่งขึ้น ลดตัวชี้วัดการศึกษาที่ไม่จำเป็น • เน้นให้มีการจัดการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล คิดอย่างมีระบบสามารถคิดแก้ปัญหาได้ มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อที่ให้นักเรียนคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
		• เน้นให้มีทักษะการกล้าแสดงออก • ควรพัฒนาเรื่องภาษาให้มากขึ้นในหลาย ๆ ภาษา ในกลุ่มอาเซียน เพื่อพัฒนาหลักสูตรสู่สังคมได้ แต่อย่าลืมภาษาไทยของเรา เด็กไทยอย่าลืมภาษาไทยอ่านได้เขียนได้เน้นภาษาไทย คณิตศาสตร์ • สร้างโอกาสให้กับเด็กที่มีโอกาสด้อยกว่าคนอื่น สอนให้เด็กสร้างตนเองให้เป็นประโยชน์ ไม่ให้เป็นภาระต่อผู้อื่น มีการสอนอาชีพในการใช้ชีวิตให้เด็กรู้จักเพื่อเอาไปใช้ในชีวิตประจำวัน • อยากให้หลักสูตรสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งปัจจุบันเด็กมุ่งที่จะจบการศึกษา ที่สูง ทำให้ขาดแคลนแรงงาน อยากให้เห็นความสำคัญของแรงงานและให้เด็กมีความอดทนในการทำงาน • ต้องเน้นในการปฏิบัติงานได้ ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการสอนประเมิน
๓. สพป. ลำปางเขต ๑	• ทุกภาคส่วนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ตั้งแต่การกำหนดปรัชญา/วิสัยทัศน์ของหลักสูตร การกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การสนับสนุนงบประมาณและจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน	• หลักสูตรควรเชื่อมโยงกับบริบทของชุมชน และท้องถิ่น สอดคล้องสัมพันธ์กับชีวิตจริงในปัจจุบัน แนวโน้มในอนาคต และความต้องการของสังคม สามารถนำไปใช้

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
	● ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกระดับ ต้องทำความเข้าใจ มีความตระหนัก และรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนตาม ทิศทางที่กำหนด โดยมีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น ตัวเชื่อมการพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ● กระจายอำนาจในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริงโดยต้อง เสริมสร้าง/พัฒนาความเข้มแข็งให้กับชุมชนก่อน ๔) กำหนด บทบาทหน้าที่และอำนาจ รวมถึงสัดส่วนของกรรมการ สถานศึกษาให้ชัดเจน เพื่อการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง	ประโยชน์ได้จริงในการดำรงชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพในอนาคต ● หลักสูตรควรเน้นเนื้อหาสาระและทักษะที่ จำเป็นต่อการเรียนรู้ ● หลักสูตรควรมีหลายลักษณะทั้งหลักสูตร ระยะสั้น และระยะยาว หลักสูตรสำหรับเด็กพิเศษ หลักสูตรเข้มข้นเฉพาะวิชา หรือ หลักสูตรแบบบูรณาการที่โรงเรียน ● หลักสูตรควรมีความยืดหยุ่นทั้งด้าน โครงสร้างเวลาเรียน เนื้อหาสาระ การวัด และประเมินผล และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ
๔. สพป.ชัยภูมิ เขต ๓	● ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ สอนอ่าน ตรวจงาน กำกับติดตาม แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา ● ส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เน้นให้ชุมชนรู้ว่าการอะไร รู้จักตนเอง อะไรเด่น สู่หลักสูตรสถานศึกษา ● การใช้ประโยชน์จากชุมชน ประสานด้วยวิชาการ ● เริ่มต้นที่ผู้ปกครอง โรงเรียน สถานประกอบการ และ อบต. โรงเรียนส่งเสริมหลักสูตรตามบริบทของชุมชน ● ชุมชนควรสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ● โรงเรียนดึงชุมชนมาร่วม อาสาร่วม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ ชุมชน	● หลักสูตรอิงมาตรฐาน ตัวชี้วัดลดลง เชิง บูรณาการจัดการเรียนรู้บูรณาการ สอดคล้องกับชีวิตประจำวันให้มากที่สุด มีความหมายกับชีวิต เป็นประโยชน์กับ นักเรียนมากที่สุด ● ครูสอนแยกวิชา ไม่ได้ประสาน เชื่อมโยง บูรณาการตัวชี้วัด ● สอดแทรกภาษาอังกฤษ (คำศัพท์ ประโยค) ลงในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้/วิชา เป็น พื้นฐานในการประกอบอาชีพ/การดำเนิน ชีวิต

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
	● ปัญหาชุมชนไม่เข้าใจ ยากจน ผู้ปกครองอ่านไม่ออก ● ให้ส่วนรวมเข้ามามีบทบาท เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรเข้ามาใช้ในโรงเรียน นำภูมิปัญญามาจัดหลักสูตร เพื่อให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาอยู่ในโรงเรียน เพื่อสร้างความภูมิใจในท้องถิ่น เด็กสามารถนำมาประกอบอาชีพได้ ● จบหลักสูตรในแต่ละระดับต้องประกอบอาชีพ มีการเชื่อมต่ออยากให้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร เด็กจะได้ทักษะในการเรียน จบแล้วมีงานทำ ภูมิปัญญาควรมีอนุรักษ์ ● การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา ได้รับความร่วมมือจากชุมชน และผู้มีส่วนร่วมและการมีส่วนร่วมโรงเรียนควรชี้แจงให้ชุมชนทราบว่า อนาคตเราต้องการให้เด็กเราเป็นแบบใด แล้วดึงชุมชนเข้ามามีจัดการศึกษาร่วมกัน ● โรงเรียนในชนบทการให้ชุมชนมีส่วนร่วม เป็นเรื่องยาก ความพร้อมต่างกัน ระหว่างโรงเรียนในเมือง และโรงเรียนในชนบท ● วิสัยทัศน์ของโรงเรียน ควรเกิดจากการมีส่วนร่วม ● มีส่วนร่วมกำหนดกระบวนการที่จะทำให้เกิด คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ผลผลิต กำหนดรูปแบบในการจัดการเรียนการสอน และเวลาในการเรียนรู้ (ปรับตามบริบท) ● หลักสูตรสถานศึกษาควรต้องพัฒนาท้องถิ่น มากกว่าที่จะเน้นภาพกว้าง ● ควรเพิ่มเติมกรรมการชุดอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	● จำนวนนักเรียนต่อชั้น ไม่ควรเกิน ๓๐ คน ● ควรลดวิชาพื้นฐาน เพิ่มวิชาเพิ่มเติม วิชาพื้นฐานเพื่อประเมินตนเอง วิชาเพิ่มเติมสู่อาชีวศึกษา สามารถวัดพฤติกรรมผู้เรียนชัดเจน เช่น ๖ ระดับพฤติกรรม การกำหนดคำอธิบายรายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล มีการเข้าสอนหลักสูตรควรชัดเจน เพื่อสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ● เพิ่มเติมทักษะการคิด ● หลักสูตรควรประกอบด้วย ๓ ส่วน ๑.ทักษะทางด้านวิชาการ ภาษา คำนวณ เหตุผล ๒. ทักษะวิชาชีพ ควรตอบสนองกลุ่มกลางและกลุ่มล่าง ๓. ทักษะชีวิต คุณลักษณะ/ ค่านิยมที่สังคมต้องการ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ลดวิชาพื้นฐาน ● สอดคล้องกับชีวิตจริง/วิถีไทย ● ปรับปรัชญาการศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงวัย ● ปลุกฝังค่านิยมที่เหมาะสม ● สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ● สอนให้เด็กกล้าคิด กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
	● นำหลักสูตรอาชีพมาใช้สอน เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต ตามความถนัด ความสนใจ และความพร้อมของนักเรียน หลังเรียนในท้องถิ่น	● ปรับหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล/สภาพครอบครัว/เศรษฐกิจ ● ควรจัดเนื้อหาที่ครอบคลุม กระชับ ชัดเจน ตามขีดความสามารถของนักเรียน ● หลักสูตรต้องมีความยืดหยุ่น ตามความพร้อม ความถนัด ความสนใจของนักเรียน ● รายวิชาเพิ่มเติมควรปรับลดให้สอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียน ● ควรปรับลด ๘ กลุ่มสาระ ทักษะภาษาไทย เน้นการคิด ● มัธยมศึกษาตอนต้น เน้นเทคโนโลยี และทักษะชีวิต ● การจัดการเรียนการสอนที่เน้นบูรณาการ ● การเชื่อมโยงสู่หลักสูตรท้องถิ่น ● การจัดการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล ● การปลูกฝังความเป็นไทย ● เทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ โดยเผยแพร่ความเป็นไทยไปสู่สังคมโลก ● ห้องเรียนที่ทันสมัย ● เทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ● ไม่ควรมุ่งเน้น โดยให้ครูเป็นผู้บรรยาย

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
		● เน้นให้ผู้เรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและพัฒนาสู่อาชีพของนักเรียน โดยใช้แหล่งเรียนรู้
๕. สพป.สุรินทร์ เขต ๑		
๖. สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑		● การปรับหลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตให้สอดคล้องกับความคาดหวัง - การอ่านออก (Reading) - การเขียนได้ (Writhing) - การคิดเลขเป็น (Arithmetic) - ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ปัญหา(Critical thinking & Problem solving) - ทักษะความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์(Cross cultural understanding) - ทักษะความร่วมมือการทำงานเป็นทีม & ภาวะผู้นำ (Collaboration} team work & Leadership) - ทักษะการสื่อสาร สารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อ ฯ (Communications, information & media literacy) - ทักษะคอมพิวเตอร์ และ ICT การสื่อสาร (Computer & ICT Literacy)

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
		หลักสูตรอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career & learning Skills) ระดับปฐมวัย การเตรียมความพร้อมทางด้านจิตใจ และร่างกาย ระดับประถมศึกษา การเตรียมความรู้ – ทักษะพื้นฐาน การมีคุณลักษณะที่ดี - อ่านออก - เขียนได้ - คิดคำนวณได้ - คิดวิเคราะห์แก้ปัญหาได้ - คิดเข้าใจตนเอง/เข้าใจผู้อื่น - ทักษะความรู้เข้าใจ มนุษย์สัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม/ ความร่วมมือ ระดับม.ต้น/ ม.ปลาย ม.ต้น รู้ความต้องการ/ความถนัด คุณลักษณะที่ดีในอนาคตของตนเอง (มีแวว) ม.ปลาย เน้นความต้องการ/ความถนัด คุณลักษณะ ที่ดีเพื่อเตรียมตัวสู่อาชีพ เพื่อให้มีอาชีพและดำรงชีวิตในอนาคตได้ ระดับอุดมศึกษา

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
		ให้ได้เรียนรู้ “ทักษะ” อาชีพที่ตนเองเลือก หรือมีความเหมาะสมเฉพาะบุคคลอย่างจริงจัง จนมีความรู้ทักษะ ประสบการณ์ที่พร้อมก้าวสู่โลกงานอาชีพและการแข่งขันได้
๗. สฟม.๒ (กรุงเทพ)	● ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้รับผลประโยชน์ เครือข่าย ● ผู้รับผลิต (ผู้เรียน) มีโอกาสกำหนดการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต ● มหาวิทยาลัยควรเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรที่สอดคล้องกับการเข้าสู่การสร้างอาชีพ การแข่งขันในการเปิดประชาคมอาเซียน และสังคมเทคโนโลยีในยุค Digital	● ควรเป็นหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของผู้ปกครอง และสังคมในศตวรรษที่ ๒๑ เช่นในระดับปฐมวัยกำหนดให้เป็น ● การเตรียมความพร้อมด้านทักษะมากกว่าการเน้นการสอน ● วิสัยทัศน์ของหลักสูตรในอนาคตต้องวาดภาพของเด็กไทยในอนาคตให้ชัดเจนควรเป็นอย่างไร และควรเรียนรู้อะไร ● ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ผู้ปกครอง และนักเรียน) ควรมีความเข้าใจที่ตรงกัน และสามารถกำหนด ● บทบาทของตนเองที่จะทำให้ภาพในอนาคตนั้นเกิดขึ้นได้จริง ● หลักสูตรควรมีการปรับลดเนื้อหา การจัดทำหลักสูตรควร ● กำหนดเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น แต่ละ

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
		• ช่วงวัยไม่ควรให้เรียนเนื้อหา / สารที่เท่ากันในทุกระดับ • ควรเน้นให้เหมาะสมตามพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กในแต่ละวัย • ควรให้อิสระกับสถานศึกษาในการเพิ่มหลักสูตรของตนเองให้ • มากขึ้น ให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร เพื่อให้ • หลักสูตรมีความครอบคลุม เพราะบริบทของสถานศึกษาในแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน เช่น สังคมเมือง สังคมชนบท • หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตควรให้ความสำคัญกับเรื่อง • คุณธรรม จริยธรรมให้กำหนดไว้ในหลักสูตรให้มากขึ้น และ • ปลุกฝังในทุกช่วงวัยของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องอย่างยั่งยืน • ควรมีการปรับบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรที่ไม่มี • ความสอดคล้องกัน เช่น ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ที่มีวิชา • เกษตร คหกรรม งานบ้าน คอมพิวเตอร์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
		• ที่มีการรวมหลายๆกิจกรรมเข้าด้วยกัน คือ เน้นแนว ลูกเสือเนตรนารี • ควรจัดเป็นกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เด่นชัดแยกเป็นคลับ /ชมรมให้นักเรียนสมัครเข้าเป็นสมาชิก โดยมีการสอนและการสอบ
๘. สพม.๑๐ (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี มุนสงคราม)		
๙. สพม.๑๘ (ชลบุรี ระยอง)		
๑๐.สพม.๒๐ (อุดรธานี)	• สังคมควรมีส่วนร่วมในการผลิตแหล่งเรียนรู้ เช่น คนที่มีความสามารถด้านต่าง ๆ ผลิตสื่อลงยูทูปให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับทุกคน • ทุกภาคส่วนควรช่วยกันจัดการศึกษา บ้าน วัด โรงเรียน ควรร่วมมือกันจัดการเรียนการสอน ช่วยกันพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนการสอนโดยไม่แบ่งชั้นวรรณะ ไม่แบ่งอายุ ประชาชนทุกคนมีสิทธิเข้ารับการศึกษาย่างเท่าเทียมกันมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม • ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน • ทุกภาคส่วนควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อนสนองความต้องการของเด็ก/ท้องถิ่น/ชุมชน/ประเทศ ศึกษาว่าประเทศ	• ทุกภาคส่วนควรช่วยกันจัดทำหลักสูตรและควรศึกษาหลักสูตรของประเทศเพื่อนบ้าน สมาคมอาเซียนหรือหลักสูตรของชาวโลก เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง • ควรกำหนดกรอบหลักสูตรไว้กว้าง ๆ มีความยืดหยุ่นแล้วปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและสถานการณ์ • เด็กไทยควรมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และควรพูดได้อย่างน้อย ๔ ภาษา จึงจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคอาเซียนได้ • ปัจจุบันสังคมไทยต้องการคนที่สร้างเป็นเป็นผู้ผลิตไม่ใช่เป็นนักเอาเทคโนโลยีเขามาใช้ คนที่จะอยู่ในศตวรรษที่ ๒๑ ได้

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
	ต้องการประชากรอย่างไร แล้วจัดการศึกษาสนองความต้องการเพื่อให้ประชากรมีทักษะชีวิต ● ทุกภาคส่วนต้องช่วยกันดูแลเยาวชน ● ผู้ปกครองที่มึความรู้ความสามารถเต็มใจที่จะเป็นวิทยากรให้ความรู้ในโรงเรียน	จะต้องมีลักษณะ ๕C คือ - Creative Thinking คือ มีความคิดสร้างสรรค์ ● Critical Thinking คือ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ● Co-Operation หรือ Co-Operative คือ การทำงานร่วมกัน ● Communicative คือความสามารถในการสื่อสารทั้งการอ่านและการเขียน ● Computer คือ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ● หลักสูตรควรสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ● ควรจัดครูสอนตามวิชาเอก ● ควรควบคุมสื่อที่มีอิทธิพลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและมารยาทในการสื่อสาร ● หลักสูตรควรปลูกฝังลักษณะนิสัยให้ได้รู้จักเลือกใช้ เลือกบริโภคให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลง ● ครูควรสร้างความเชี่ยวชาญให้กับเด็ก ● สอนให้เด็กรู้จักสหวิทยาการ รู้วิธีดึงสิ่งรอบตัวมาเป็นความรู้

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
๑๑.สพม.๑๔ (พังงา ภูเก็ต ระนอง)	● การมีส่วนร่วมสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตร มีส่วนชี้แนะในการพัฒนาหลักสูตร ชี้แนวทาง ● แหล่งเรียนรู้ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสิ่งสำคัญในการเรียนการสอนทั้ง ๔สาระ ของเราไม่ด้อยกว่าประเทศอื่นเลย ในต่างประเทศระดับมหาวิทยาลัยเท่ากับมัธยม แต่ประเทศไทยเราขาดทักษะ ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการใช้ทักษะ ● การดำเนินชีวิต ● การเป็นครูเป็นอาชีพสร้างคน สร้างชาติ ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ๕๑ เป็นหลักสูตรที่มีคาดหวังต่าง ๆ มากมาย ส่วนที่จำเป็นในหลักสูตร ● จะเป็นเรื่องของเนื้อหา หลักสูตร ๕๑ มีตัวมาตรฐานมากเกินไป อาจหลงลืมในเรื่องคุณลักษณะของนักเรียน บุคคลที่มีความสำคัญที่จะมีส่วนร่วมในสถานศึกษา คือ ครอบครัว ปลูกฝังคุณลักษณะขั้นต้น พ่อแม่มีส่วนร่วมในการสร้างระเบียบวินัยพื้นฐาน หลักสูตร ๕๑ใส่ความรู้ เด็กเหมือนจะส้าลักความรู้ ครูผู้สอนเน้นเนื้อหาจนลืมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะที่จำเป็นในปัจจุบัน ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ปัจจุบันในเทคโนโลยี ยุคข่าวสาร นักเรียนต้องคิดอย่างมีวิจารณญาณ	● หลักสูตรควรปลูกจิตสำนึกให้เด็กไทยรักและหวงแหนความเป็นไทย ● สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ ประเพณีวัฒนธรรมเด็กไทยรู้วัฒนธรรมหลักสูตรที่อยู่แล้ว ส่วนหนึ่งต้องเน้นเรื่องสังคม อย่าเน้นเรื่องวิชาการ ให้เน้นวัฒนธรรมหลักสูตร เน้นศีลธรรมและวิชาชีพ เน้นอาเซียน เปลี่ยนหลักสูตรให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ● หลักสูตรครอบคลุมความรู้ สิ่งที่ขาด คือ การสอนของคุณครูและการเรียนของนักเรียน ครูมีภารกิจเยอะไม่มีเวลาสอน ถ้าครูมีเวลาสอนเพียงพอเด็กก็ได้รับความรู้ แต่อยากให้ครูสอนมารยาทไทยเพิ่มมากขึ้น ● รูปแบบหลักสูตรเหมือนเดิม แต่รูปแบบของครูมักแตกต่างกัน ให้ครูทำอย่างไรจะสอนนักเรียนได้รับความรู้เท่าเทียมกัน ครูต้องมีมาตรฐานในการสอนเท่ากันจะทำให้การศึกษาไทยเท่าเทียมกัน ปลูกฝังให้วิชาที่เรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ● หลักสูตรได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมกับสังคม จากการไปเยี่ยมโรงเรียน ถ้าเป็นโรงเรียนนอก ๆ กรรมการสถานศึกษาจะไม่

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
	● ทักษะการสื่อสารเทคโนโลยีในโลกปัจจุบันเป็นโลกสังคมออนไลน์ เป็นยุคของความรู้ถ้าไม่มีความรู้จะอยู่ยาก ● ทักษะความเป็นพลโลก ทักษะนานาชาติ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การเข้าใจ การเรียนรู้วัฒนธรรมของผู้อื่น เมื่อก่อนความรู้อยู่ที่ครู แต่ปัจจุบันความรู้อยู่ที่สื่อเทคโนโลยี ความเป็นสากลต้องให้ เกิดกับนักเรียนไทยให้ได้ ● หลักสูตรพัฒนาแต่คุณภาพ การศึกษาตก ระบบการศึกษาอยู่ในระดับ ๓๕ ของโลก ต้องดูหลาย ๆ ส่วน หลักสูตรต้องทันสมัย และน่าสนใจ แต่สิ่งที่มารบกวนคือการที่ต้องทำให้โรงเรียน ได้รับรางวัล ครูต้องทำงานไม่มีเวลาสอนเด็ก ลืมไปว่าการสอน สำคัญ ครูสำคัญมาก ความเป็นมนุษย์ได้จากตัวครู ครูคนแรก คือพ่อแม่ ทักษะชีวิตสำคัญมาก ครูอยู่ในภาวะอาชีพที่น่าสงสาร ถูกกดดันจากทุกฝ่าย ถ้าผู้บริหารยังมองไม่เห็นปัญหาหลักสูตร ไหนก็ใช้ไม่ได้ ครูสมัยใหม่ไม่ค่อยสอนมารยาทเด็ก ครูสมัยก่อน สอนมารยาทเด็กทุกชั้นตอน	ค่อยมีเวลาในการมีส่วนร่วม กับโรงเรียน เรื่องการจัดการเรียนการสอนของครูเน้นให้ นักเรียนจำ ไม่สอนให้นักเรียนเข้าใจ บรรยายภาคในห้องเรียนต้องตั้งใจ ทำให้นักเรียนอยากมาโรงเรียน การใช้สื่อต้องมี คุณภาพ กระดานอัจฉริยะ ● การเปลี่ยนหลักสูตร ทักษะกับการวัดผล สอนทางกัน การเข้าชั้นในเนื้อหาการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระ ครูไม่มีเวลา เพราะ ต้องการสอนให้ครบหลักสูตร ● ถ้าครูสอนไม่ครบเนื้อหา จะมีผลต่อการ ทดสอบระดับชาติ ● คนเป็นครูผู้ปฏิบัติเจอปัญหาเหมือนกันโดย ที่ผู้ใหญ่ไม่ได้มาแก้ปัญหาในการจัดการเรียน การสอน สาระวิทยาศาสตร์ได้เปรียบวิชา สาระอื่น มีการจัดการเรียนการสอนเป็น กระบวนการ มาตรฐานมาก ● เวลาที่จัดจริงน้อยมาก การจัดการเรียนการ สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนมีกิจกรรม อื่นมากมาย ควรปรับกลยุทธ์เพื่อให้สัมพันธ์ กับเนื้อหากระบวนการ จำนวนนักเรียนต่อ ห้องมากเกินไป ควรปรับสาระมาตรฐานที่ เข้าชั้นให้ลดน้อยลง

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
		ครูผู้สอนมีความสำคัญมาก ควรเลือกครูทุกกลุ่มสาระไปอบรมหลักสูตร เพื่อมาให้มาความรู้ในการจัดทำหลักสูตร ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ให้ทำความเข้าใจทุกกลุ่มสาระ เพราะถ้าไม่เข้าใจหลักสูตร ก็ไม่สามารถนำไปใช้ได้
๑๒.สพม. ๓๘ (ตาก สุโขทัย)	- หน่วยงานต่างๆควรเข้ามาส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นำโครงการของหน่วยงานอื่นๆ มาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - สนับสนุนงบประมาณให้แก่โรงเรียน และให้โรงเรียนเป็นฝ่ายดำเนินการใช้งบประมาณด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และจำเป็นกับผู้เรียน - การสนับสนุนบุคลากรท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านมีส่วนร่วมในการฝึกทักษะชีวิตที่จำเป็น - ควรมีส่วนร่วมตั้งแต่การให้ข้อมูลจนถึงการออกแบบในการพัฒนาหลักสูตร - ควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียน - ควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ดูแล และประเมินนักเรียนนอกห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง - ควรเป็นแหล่งในการฝึกประสบการณ์ให้กับเด็ก - พยายามกระจายอำนาจให้โรงเรียนมีอิสระในการจัดการชุมชนก็จะเข้ามามีส่วนร่วมในการ	- อยากให้จัดหลักสูตรเฉพาะทางไปเลย เช่น หลักสูตรสำหรับการเป็นหมอกี่ให้เรียนในสาระวิชาที่ต้องใช้สำหรับทำอาชีพนี้ไปเลย ไม่ต้องการเรียนเป็นบล็อก กลุ่มผู้เสวนามองว่า บางวิชาไม่จำเป็นจะต้องเรียน อยากให้จัดหลักสูตรที่เน้นการประกอบอาชีพในอนาคตตามความต้องการของนักเรียนแต่ละคนไปเลย - ปรับสาระการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน สอดคล้องกัน รวมเป็นสาระเดียวกัน - ลดสาระ แต่เพิ่มทักษะที่จำเป็น และกิจกรรมกระบวนการให้หลากหลายครอบคลุม - ครูเป็นผู้มีความสำคัญที่สุดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงควรมีความรู้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้เทคนิคการสอนที่น่าสนใจ ทันสมัยเหมาะกับวัยผู้เรียน

หน่วยงาน	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	หลักสูตรและการเรียนรู้ในอนาคตที่ควรจะเป็น
	- หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆที่ต้องการจะเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ต่างๆ ควรที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้แบบบูรณาการในคราวเดียวเลยเพื่อภาระงานและความซ้ำซ้อนในการจัดกิจกรรม และทำให้แผนการจัดการเรียนสอนของโรงเรียนไม่เป็นไปตามที่วางไว้ - ควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียน - ควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ดูแล และประเมินนักเรียนนอกห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง - ควรเป็นแหล่งในการฝึกประสบการณ์ให้กับเด็ก - พยายามกระจายอำนาจให้โรงเรียนมีอิสระในการจัดการชุมชนก็จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนามากขึ้น	สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติ รวมถึงสามารถออกแบบการวัดประเมินได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ - ครูเป็นผู้มีความรู้ลึกซึ้งในเรื่องที่จะสอน • เป็นหลักสูตรที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบ • เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปใช้ได้จริง • เป็นหลักสูตรที่ควรแบ่งเป็น ๒ ส่วน ● ความเป็นพลเมืองไทย ความเป็นไทยโดยรวม ● ความเป็นท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับในแต่ละภูมิภาค • ถ้าเป็นหลักสูตรในวงชั้นที่ ๑ และ ๒ควรเน้นการปูพื้นฐานเป็นสำคัญ เน้นที่สาระเนื้อหา ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ควรเน้นให้แน่นก่อน • เป็นหลักสูตรที่เรียนแล้วมีงานทำ

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์การรายงานการเสวนาด้าน ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน

ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน			
หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
๑.สพป.จันทบุรี เขต ๒	● ครอบคลุมและทันสมัยกับบริบทการเปลี่ยนแปลง ● มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยในปัจจุบันที่ต้องการให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีความซื่อสัตย์ และเป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะ สำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยร่วมอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ● คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง ความเหมาะสมสอดคล้อง ครอบคลุม กับบริบทของสังคมไทยทั้ง ๘ คุณลักษณะ	● วิสัยทัศน์ยาวไป ควรกระชับ และเน้นทิศทางที่สำคัญจริงๆ เช่นตัวอย่าง หลักสูตรแกนกลางการศึกษามุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณภาพ มีความรู้ และทักษะในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพตามศักยภาพของตนเอง ● คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ข้อ มากมายเกินความจริง วัดจริงก็ไม่ได้ ส่วนใหญ่เป็นนามธรรม ควรเป็นสั้นๆ แต่ได้	● คุณลักษณะ ควรเพิ่มเติม ด้านความกตัญญู ความเพียร มีศีลธรรมความเอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ การอ่อนน้อมถ่อม ● มีมากเกินไป ควรเน้นที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม และควรแบ่งให้เหมาะสมกับวัย ● ควรมีจุดเน้นในแต่ละระดับ ไม่ควรเน้นทั้ง ๘ ประการทุกระดับ เพราะการเน้นทุกข้อมากเกินไปทำให้ไม่

วันอังคารที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2558

หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
	● สมรรถนะมีความเหมาะสม ความครอบคลุมดี เพราะสมรรถนะของผู้เรียนทั้ง ๕ สมรรถนะ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และการใช้ทักษะชีวิต ● เป็นสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ในสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนจะต้องใช้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคม ได้อย่างมีความสุขสามารถยืดหยุ่นก้าวสู่สังคมอาเซียนได้	ประเด็นสำคัญของการเป็นมนุษย์ ที่พึงประสงค์ เช่น มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ ● สมรรถนะไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ● สมรรถนะบางข้อมีปัญหาในการปฏิบัติ เช่น ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพราะในบางพื้นที่มีเทคโนโลยีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน และเข้าถึงพื้นที่โดยเฉพาะเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้การเรียนล่าช้า หรือ การแสวงหาข้อมูลทางเทคโนโลยีที่ลำบาก หรือไม่สะดวกต่อการค้นหา	ได้ผลเท่าที่ควร เช่น ระดับประถมควรเน้นมีวินัย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และใฝ่เรียนรู้ เป็นต้นระดับมัธยมต้นและมัธยมปลายก็เพิ่มขึ้นตามลำดับ ● ควรแบ่งสมรรถนะผู้เรียนตามระดับชั้น เช่น ป.๑ - ๓ ควรมีแค่สมรรถนะที่ ๑ - ๒ ระดับชั้น ป.๔ - ๖ สมรรถนะที่ ๑ - ๓ ระดับชั้น ม.๑ - ๓ สมรรถนะที่ ๑ - ๔ ระดับชั้น ม.๔ - ๖ สมรรถนะที่ ๑ - ๕ เป็นตามระดับอายุและการเรียนรู้
๒. สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๒		ประเมินผลการนำหลักสูตรมาใช้มองแต่ตัวเลขของผลการวัดประเมินผลการเรียนรู้ (O-NET) ของระดับชาติ เรียนมากเกินไป การบ้านมากเกินไปควรให้เด็กได้ฝึกทักษะชีวิตในแต่ละส่วนบ้าง เช่น ช่วยงานทางบ้านทำงานพิเศษเพื่อหารายได้ ไม่เหมาะสม เพราะรายวิชามีมากการจัดการเรียน การสอนในแต่ละวิชาใช้เวลาสอนค่อนข้างน้อย ผลผลิตไม่เหมาะสมกับที่สังคมต้องการส่วนใหญ่มุ่งเน้นด้านความรู้มากกว่า	● ควรจัดเป็นรายวิชามากกว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นวิชาหน้าที่พลเมือง วิชาศีลธรรม ประวัติศาสตร์และเน้นการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น เมื่อจบการศึกษาให้เด็กสามารถไปประกอบอาชีพได้ ● ให้นิเทศการการศึกษาในรูปแบบของโครงการแผนงานตามความสนใจของผู้เรียน ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน สังคม ทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายและได้ผลสัมฤทธิ์มากขึ้น

หน่วยงาน	ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		คุณลักษณะและทักษะชีวิต ไม่อดทนไม่สู้ งาน ความเคยชินกับหลักสูตรเก่าที่จัดทำ หน่วยการเรียนรู้ทำแผนสำเร็จให้ครูสอน ทำให้ครูไม่ยากคิด ไม่อยากวางแผนการ จัดการเรียนการสอนเองประกอบกับภาระ งานที่มีมากครูจึงจัดหาแผนสำเร็จรูปที่ สำนักพิมพ์ทำขายมาใช้ ความคาดหวังของ หลักสูตรกับความเป็นจริงจึงไม่เป็นไป ในทางเดียวกัน ไม่เหมาะสมโดยเฉพาะสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมซึ่งเมื่อจบหลักสูตรแล้วเด็ก ยังไม่บรรลุเป้าหมาย นำไปใช้ในชีวิตจริง ไม่ได้ ควรจะเน้นการปฏิบัติจริงตาม สถานการณ์จริงมากกว่าการวัดประเมินผล ด้วยข้อสอบการเลือกตอบ ก ข ค หรือเขียน ตอบ การใช้สื่อเทคโนโลยีของสังคมไทย ปัจจุบันมีส่วนอย่างมากในการใช้หลักสูตรที่ ต้องรวดเร็วถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด ฉะนั้นการทำให้สอดคล้องนั้น มี ความสำคัญอย่างยิ่ง	

ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน			
หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
๓.สพป. ลำปางเขต ๑	● เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามระดับชั้น ● เปิดโอกาสให้สถานศึกษานำไปพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษาได้เองโดยสถานศึกษาสามารถจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมตามความสนใจของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น ● มีวิสัยทัศน์ หลักการ แนวการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย ● เนื้อหารายวิชาในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีส่วนที่สะท้อนถึงสังคมไทย	ยังไม่สอดคล้องกับสังคมไทยเท่าที่ควร เพราะเด็กไทยยังไม่รู้ความหมายของภาษาไทยที่ครบถ้วนคณิตศาสตร์ยังไม่แน่น ● การนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ สพฐ. มีการเพิ่มเติมสาระ/รายวิชาเพิ่มเติมเข้ามาเรื่อย ๆ ตามนโยบายทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงตามการเมือง ทำให้หลักสูตรบิดเบี้ยว ขาดความต่อเนื่อง ทำให้สถานศึกษาเกิดความสับสนในการปฏิบัติ ● หลักสูตรไม่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงชั้น เนื่องจากมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้มาก ● โครงสร้างเวลาเรียนไม่ยืดหยุ่นและไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับลักษณะของรายวิชาและตัวชี้วัด เช่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นต้น ● เนื้อหารายวิชาส่วนใหญ่กำหนดมาจากส่วนกลาง ไม่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	
๔.สพป.ชัยภูมิ เขต ๓	หลักสูตรมีความเหมาะสม แต่การนำสู่การปฏิบัติยังไม่บรรลุผล	● ผู้ใช้หลักสูตร คือ ครู พฤติกรรมการสอนของครู ไม่เป็นไปตามหลักสูตร	● ผู้จัดทำหลักสูตร ต้องให้ความสำคัญผู้ใช้หลักสูตรให้มากพฤติกรรมของคนไทยสังคมไทยส่วนใหญ่เป็นสังคมชนบท ใช้หลักสูตร

หน่วยงาน	ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
	♦ หลักสูตรมีความเหมาะสม แต่ควรมีช่องว่างหรือแนวทางให้เพิ่มเติมหรือปรับเปลี่ยนได้ หากมีข้อมูล/มีปัญหา ก็สามารถแก้ไขได้ ♦ หลักสูตรเหมาะสมดีอยู่แล้ว แต่การนำไปใช้ยังไม่บังเกิดผล ♦ มีความเหมาะสมดี แต่ควรเน้น คุณธรรม จริยธรรม เน้นความเป็นไทย เน้นทักษะการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น แก้ปัญหาเป็น เน้นอาชีพ จบแล้วนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้		เดียวกันทั้งประเทศ แต่บริบทของแต่ละโรงเรียนไม่เท่ากัน แต่ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนในเมืองจะมีความพร้อมมากกว่า ผู้ปกครอง ในชนบท ตัวนักเรียนก็มีความพร้อมมากกว่า ดังนั้นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งคือ ผู้ปกครอง
๕.สพป.สุรินทร์ เขต ๑		● หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ยังไม่เข้ากับบริบทของสังคมไทย เนื่องจากมีการนำไปสู่การพัฒนาชุมชนน้อย คนมีความรู้แต่ขาดคุณธรรม คนมีคุณธรรมขาดความรู้ ทักษะด้านอาชีพหายไป ● ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑- ๓ นักเรียนถูกคาดหวังสูงเกินศักยภาพที่เด็กไทยจะทำได้ ต้องแบกรับภาระตำราเรียน ๘ กลุ่มสาระ เน้นเนื้อหามากเกินไป ซึ่งนักเรียนยังขาดทักษะการสื่อสารขั้นพื้นฐาน การอ่านออก การเขียนได้ ควรเน้นทักษะการใช้ชีวิต ควรปรับลด มาตรฐาน/ตัวชี้วัดของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ ลง ควรมีวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมฯ ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ ควรจัดให้ ๕	● ควรแยกหลักสูตรท้องถิ่นที่สามารถเข้ากับวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละภาคซึ่งจะเข้ากับผู้เรียนได้ดี และเกิดความแตกต่างของการจัดการศึกษาของสังคมชนบทและสังคมเมืองอย่างชัดเจน

หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		กลุ่มสาระ ส่วนที่เหลือให้บูรณาการกับสาระหลัก ควรสอนให้กลุ่มลึกชัดเจนเพื่อเตรียมสู่การเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น ควรลดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ ในชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ มาเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนวิชาอื่นแทน และไม่ต้องนำมาตัดสินผลการเรียนว่า ผ่าน / ไม่ผ่าน ● การกำหนดกรอบโครงสร้างหลักสูตร ควรยืดหยุ่นเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา ท้องถิ่น ส่วนในระดับชั้นมัธยม ๘ กลุ่มสาระมีความเหมาะสมแล้ว ควรเพิ่มในรายวิชาทักษะชีวิตและทักษะการทำงาน ควรปรับตัวชีวิตที่ซ้ำกันและใกล้เคียงกัน ส่วนรายวิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง ไม่แยกรายวิชาก็ได้ถือว่ามีในสาระสังคมอยู่แล้ว ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาที่ไม่ถนัดเพราะบางวิชาเป็นทักษะเฉพาะ ซึ่งปัญหานี้จะพบในโรงเรียนขนาดเล็ก	
๖.สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑			● ควรลดตัวชี้วัดแกนกลาง เกณฑ์การประเมินผลการจบหลักสูตร ปรับโครงสร้างเวลาเรียนในรายวิชาพื้นฐานให้ลดลงในระดับช่วงชั้น

ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน			
หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
			ที่ ๑ ปรับเนื้อหาของหลักสูตรต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิต อาชีพ วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมในสังคม ที่เน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ● ควรนำเทคนิคการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้สถานการณ์ในสังคมประจำวันมาพัฒนา แก้ไขปรับปรุง เช่น การแก้ปัญหา “สังคมก้มหน้า” “เห็นแก่ตัว” “ตัวใครตัวมัน” “ใครมีैयाสาวได้สาวเอา” เพื่อให้เด็กรู้จักคิด รู้ปฏิบัติแต่สิ่งดีงาม ● ควรมีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลให้แจ่มชัด เพื่อสถานศึกษาจะได้วางแผนบูรณาการจัดการเรียนการสอนทั้งระบบในโรงเรียน (จะได้ลดการให้การบ้านนักเรียน) ● ควรกำหนดให้มีนักเรียนต่อห้องเรียนไม่เกิน ๓๐ คน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนได้ทั่วถึง
๗.สพม.๒ (กรุงเทพ)			
๘.สพม.๑๐ (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี นครราชสีมา นครราชสีมา)			● หลักสูตรควรได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งเนื้อหาสาระ/กระบวนการ/วิธีการอาทินักเรียน ป.๑ – ป.๔ ควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ เน้นการอ่านออกเขียนได้คล่อง สื่อสารได้ คิดเลขเป็น
๙.สพม.๑๘ (ชลบุรี ระยอง)			● สังคมไทยต้องการคนที่ดี เก่ง มีสุขภาพดี มีคุณธรรมและจริยธรรม

ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน			
หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
๑๐.สพม.๒๐ (อุดรธานี)	● หลักสูตรแกนกลางฯ ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล การบริหารจัดการระบบคุณภาพครอบคลุมถึงหลักสูตรอาเซียน ● สมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางฯ เหมาะสมทุกข้อ ● นักเรียนชอบเรียนวิชา I.S มากเพราะมีอิสระเสรีในการคิดและสร้างสรรค์งาน ● นักเรียนชอบกิจกรรมการเข้าค่ายเพราะเป็นการฝึกการแก้ปัญหา	● ระบบการศึกษาคือแล้วแต่บุคลากรไม่ปฏิบัติตามระบบ ● เนื้อหาที่กำหนดให้เรียนตามหลักสูตรมากเกินไป ไม่ส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมที่ชอบและอยากทำ การทำกิจกรรมที่นักเรียนชอบและเต็มใจทำจะสะท้อนให้เห็นความสามารถของเด็ก ● หลักสูตรไม่ตอบสนองเรื่องการแก้ไขปัญหที่พบ ในชีวิตจริงของนักเรียน เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับ ชีวิตจริง ● ครูผู้สอนควรบอกวิธีการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน เช่น เรียนอย่างไรจึงจะได้ผลการเรียนดี อยากให้ทุกรายวิชาใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ● หลักสูตรควรสนองความต้องการของท้องถิ่น	● อยากให้บูรณาการเนื้อหารายวิชาที่คล้ายกันเข้าด้วยกัน
๑๑.สพม.๑๔ (พังงา ภูเก็ต ระนอง)		● ปัญหาหลักสูตรไม่ได้ผล เพราะเด็กไทยเน้นเนื้อหาอย่างเดียว ทุกวันนี้เราไม่ได้สอนเรื่องทักษะชีวิตสอนแต่เนื้อหามากเกินไป สอนเพียงแค่กลุ่มสาระการทำงานอาชีพอย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นต้องบูรณาการทุกกลุ่มสาระ ● คุณลักษณะไม่ได้วัดจริง ทำอย่างไรให้เกิดการวัด เชิงประจักษ์อย่างเดียว เด็กบาง	● เกณฑ์การสอบครูให้มีการสอบสัมภาษณ์ภาษาอังกฤษ แล้วต่อไปครูจะพูดภาษาอังกฤษได้ ทุกคน ● ให้ลดจำนวนคาบลง แล้วเน้นที่เด็กต้องจัดการสอนพื้นฐานให้พอ ดี ● ครูสอนให้ครบตามสาระที่บังคับ ปรับแก้ระบบของความเป็นคน ไทย

หน่วยงาน	ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		คนไม่ได้เลือกเรียนที่ชอบแต่เรียนเพื่อพ่อแม่ต้องการ หลักสูตรนี้มีความพึงพอใจ เพราะเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้จัดหลักสูตรตามบริบทของสังคม ชุมชนร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	- การประเมินครูทำงานหนัก ลดการประเมินให้ครูอยู่กับนักเรียนมากที่สุด - ในการจัดการเรียนการสอนจัดแค่ ๓ ตัวคือ - ให้นักเรียนคิดเป็น ตัวชี้วัด หลักสูตร L กระบวนการเรียนการสอน ถ้าครูจัดการสอนที่ดีผลลัพธ์จะออกมาดี E วัดและประเมินผล หลักสูตร ๐๓ ทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ - ลดเนื้อหาที่ซ้ำซ้อน คณะจัดทำหลักสูตร ๐ คณะหนึ่ง คณะจัดทำหลักสูตร l คณะหนึ่ง คณะจัดทำหลักสูตร e คณะหนึ่ง ซึ่งทั้ง ๓ คณะนี้ ไม่เคยประชุมร่วมกัน ถ้าปฏิบัติจริงจะทำให้หลักสูตรทั้ง ๓ ทำร่วมกันได้
๑๒.สพม. ๓๘ (สุโขทัยตาก)		- สภาพการทำหลักสูตรไม่เข้าใจ กระบวนการทำที่ชัดเจน ครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจในกระบวนการสร้าง การมีส่วนร่วมในทางปฏิบัติยังไม่มีความจริงจัง กระบวนการสร้างไม่ชัดเจน กระบวนการใช้มีส่วนร่วมหรือไม่ ใช้เป็นหรือไม่ - ความจริงจังจากการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติยังมีน้อย เวลากับตัวชี้วัดทำให้	

หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		ลดทอนเวลาลงไป เพราะภาระงานหรือกิจกรรมภายนอกของครูเยอะ ทำให้ไม่มีเวลาในการวิเคราะห์หลักสูตร และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก ● ครูไม่ตระหนักในสำคัญของหลักสูตร แต่มองที่เนื้อหามากกว่าผลการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดมากกว่า ● ครูส่วนหนึ่งไม่เข้าใจในกระบวนการจัดทำหลักสูตร เนื่องมาจากงานวิชาการ โรงเรียนจะกำหนดให้เป็นหน้าที่ของครู วิชาการโรงเรียน ความเชื่อมั่นระหว่างครูด้วยกันเองก็ลดลง กระบวนการพัฒนาหลักสูตร จึงไม่ครบขั้นตอน ● ความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในสำคัญของหลักสูตรขาดหายไป ● การบริหารจัดการหลักสูตรสิ่งที่มีส่วนสำคัญคือนักเรียน ครู ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ ควรให้ทุกส่วนที่มีความเกี่ยวข้องมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง ● รายละเอียดที่อยู่ในตัวหลักสูตรกับตัวโครงสร้างใหญ่ที่กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียน บางส่วนมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่ครอบคลุม ● การจัดสาระของหลักสูตรไม่มีการเรียงลำดับ ตามความสำคัญ เช่น	

หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		ในช่วงชั้นที่ ๑ มีการกำหนดว่าเริ่มจากการอ่านและการเขียน แต่ควรจะเริ่มจากการฟังและการพูด ● ปัญหาการใช้หลักสูตรของโรงเรียนขนาดเล็กคือ ไม่สามารถนำหลักสูตรของปี ๕๑ มาบริหารจัดการ ได้อย่างมีคุณภาพ ● เรียนเนื้อหาสาระเยอะแต่เวลาเรียนไม่เพียงพอ โดยเฉพาะสาระวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ (ควรให้เวลาให้เต็มที่ให้จบเนื้อหาสาระที่ควรเรียนให้จบบทเรียนในคาบ ไม่เกิน ๒ ชม.ติดต่อกันในคาบเช้า) ● อยากให้ปรับลดชั่วโมงของสาระวิชาที่ไม่ใช่สาระหลักลงเหลือแค่สัปดาห์ละคาบพอ แต่ต้องมีเนื้อหาครอบคลุมตามหลักสูตร เช่น สาระศิลปะ (ลดเวลาแต่ต้องครอบคลุมทั้งดนตรี ศิลปะ และนาฏศิลป์) ● ปรับเวลาเรียน (คาบเช้าเรียนสาระหนักๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คาบบ่ายเรียนสาระอื่นๆ เช่น การงานอาชีพ สุขศึกษาและพลศึกษา และศิลปะ) ● ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อยากให้เน้นเนื้อหาสาระที่ต้องใช้สอบเข้า	

ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน			
หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		มหาวิทยาลัยหรือใช้ในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคตจริงๆ (เพิ่มทักษะชีวิตและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน) - เวลาเรียนมากเกินไป เช่น กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ การอบรม ค่าธรรมเนียม ค่ายววิชาการ ค่าสิ่งแวตล้อม กิจกรรมต่อต้านยาเสพติด (มีได้แต่อย่าให้เยอะจนกวนเวลาเรียน) - การจัดโครงสร้าง ควรกำหนดชี้ชัดว่าจัดเป็นหน่วยชั่วโมง หรือเป็นคาบ ๕๐ นาที เพราะยากต่อการคิดเป็นหน่วยกิต เพราะเมื่อโรงเรียนจัดเป็นคาบ ๕๐ นาที เวลาในแต่ละวันเหลือ จึงจำเป็นต้องจัดสาระ การเรียนรู้เพิ่มเติมอีก - ครู ไม่ตระหนัก ไม่เห็นความสำคัญในการใช้หลักสูตร - จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนที่มากกว่า ๓๕ คน ไม่สามารถจัดกิจกรรมให้เกิดประสิทธิภาพได้	
ความเหมาะสมของการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับแต่ละช่วงชั้น			
๑. สพป.จันทบุรี เขต ๒	เหมาะสมหลักสูตรได้กำหนด ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับตัวชี้วัด (ป ๑-๓)	แยกกลุ่มสาระวิชาที่เรียนมาก ทำให้มีชั่วโมงเรียนมาก ทำให้นักเรียนไม่เกิดทักษะการเรียนรู้ ควรเน้นอ่านออกเขียนได้ สื่อสารได้และทักษะชีวิต	บางกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถบูรณาการได้

หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		● มากเกินไป ควรมี ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) เป็นหลัก	
	● นักเรียนมีความพร้อมเพียงพอที่จะเรียนรู้กลุ่มสาระต่างๆ ได้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ อังกฤษ สังคม และบูรณาการ เพราะนักเรียนอายุ ๑๐-๑๒ ปี ควรได้รับรู้ครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระแล้ว(ป.๔ - ๖)		● ควรเน้น ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ● ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ)และบูรณาการ ๓ กลุ่ม คือศิลปะ สุขศึกษา พลศึกษา การงานพื้นฐานอาชีพ ● เน้นสาระสำคัญให้ชัดเจนลงลึกในเนื้อหาของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพราะวัยนี้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ● เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมีการบูรณาการเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกมากที่สุด
	● มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลาง มีความรู้ที่เป็นสากล และมีความรู้ที่หลากหลายเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต		● ควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาต่างประเทศ วิชาเศรษฐศาสตร์ และพัฒนาสมรรถนะ ควรเพิ่มวัฒนธรรมความเป็นไทย และเอกลักษณ์ของชาติ ● เพิ่มสาระการเป็นช่างฝีมือแรงงานด้านต่างๆ เพื่อการประกอบอาชีพ

ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน			
หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
			เน้นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน นอกจากนั้นบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียนเพราะทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพต่อไป
		- มีมากเกินไป นักเรียนไม่สามารถนำไปใช้ได้ - เน้นวิชาพื้นฐาน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาต่างประเทศ และเน้นวิชาที่เลือกที่จะต้องเรียนในสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละสาขา - ควรเพิ่มทักษะพื้นฐานวิชาชีพด้วย	ควรให้ความสำคัญกับวิชาที่ส่งเสริมพื้นฐานวิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และภาษาเพื่อการสื่อสาร เทคโนโลยี และการประกอบอาชีพ
๒. สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๒	●	●	
๓. สพป. ลำปางเขต ๑	มีการกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนในรายวิชาพื้นฐาน มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่ชัดเจน ทำให้มีแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่เหมาะสม/สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละระดับชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับ	

ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน			
หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
	● การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษามีความเหมาะสม ● สาระการเรียนรู้แกนกลางที่กำหนด มีความหลากหลาย มีความยาก-ง่ายตามระดับ ของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ● เปิดโอกาสให้สถานศึกษาได้บูรณาการ/เพิ่ม สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเข้าไปในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	ประถมศึกษาที่มี กลุ่มสาระการเรียนรู้ มาตรฐาน และตัวชี้วัดมาก ● สาระการเรียนรู้ มาตรฐาน และตัวชี้วัดของ บางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่ สอดคล้องกับ โครงสร้างเวลาเรียน	
๔. สพป.ชัยภูมิ เขต ๓	● หลักสูตรได้กำหนด ไว้เหมาะสมอยู่แล้ว แต่ครูจะต้องดึงเอามาตรฐาน/ตัวชี้วัด ออกมาใช้จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญคือ ครูผู้สอน จะต้องศึกษาหลักสูตร และพยายามดึงมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ออกมาใช้ การสร้างเครื่องมือ ก็จะมาตามมา ต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง การนำไปใช้ต้องสามารถพัฒนาผู้เรียนได้		● ควรเน้นทักษะภาษา ควรเพิ่ม เวลาเรียนสำหรับการเรียนภาษาอังกฤษ
	● พัฒนาผู้ใช้หลักสูตร ให้สามารถสอน ตาม มาตรฐาน/ตัวชี้วัดได้อย่างมีคุณภาพ		● ควรเน้นทักษะภาษา ควรเพิ่ม เวลาเรียนสำหรับการเรียนภาษาอังกฤษ ● รัฐบาลควรดูแลอย่างทั่วถึงและเสมอภาค บางโรงเรียนมีอุปกรณ์ครบ แต่บางโรงเรียนมีครูผู้สอนไม่ครบชั้น
			● จัดการเรียนการสอนที่สามารถ

หน่วยงาน	ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
			นำไปใช้ในชีวิตจริงได้ - ในแต่ละช่วง เน้นการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับบริบท การนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ควรจะสอดแทรกทักษะการดำเนินชีวิตด้วย - ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตร พรบ.การศึกษา จะพูดถึงความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เด็กทุกคนสามารถพัฒนาตนเองได้ เรามีการส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน แบบไร้อัดจำกัดได้อย่างไร
			- ช่วงชั้น ป.๑ - ๓ ควรจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และคณิตศาสตร์ ให้มากกว่า ๕ ชั่วโมง/สัปดาห์ - ชั้น ป.๑ - ๓ ควรลดกลุ่มสาระ การเรียนรู้ - ชั้น ป.๑ - ๓ เน้นภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ลดสาระการเรียนรู้
			ควรมองความเหมาะสมของแต่ละช่วงชั้นว่า ควรเรียนอะไรบ้าง ที่เหมาะสมกับวัยและบริบทของผู้เรียน ไม่จำเป็นต้องเรียนให้ครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระ ทุกชั้น

หน่วยงาน	ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
			• ลดวิชาเพิ่มเติม เพราะมากเกินไป เช่น หลักสูตรอาเซียน หลักสูตร IS หลักสูตรภาษาอังกฤษ • สพฐ.ควรกำหนดมาให้เรียนทุกโรงเรียนให้เหมือนกัน เพราะขึ้นอยู่กับนโยบาย • ป.๑ - ๓ ควรปรับลดลงเหลือ ๕ กลุ่มสาระ ไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ อังกฤษ สังคม นอกนั้นควรเป็นบูรณาการ ส่วนระดับชั้นอื่น ๆ เหมาะสมแล้ว ถ้าสอนได้ตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัด • ชั้น ป.๑ - ๓ ควรจัดในรูปแบบการสอนแบบบูรณาการ บางรายวิชาเป็นวิชาที่มีเนื้อหามากเกินไป
			• ควรปรับให้เหลือ ๕ กลุ่มสาระ ไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ อังกฤษ สังคม • ไม่ควรจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีขนาดใหญ่เกินไป เพราะธรรมชาติวิชาไม่เหมือนกัน พื้นฐานรายวิชาก็ไม่เหมือนกัน ควรบูรณาการการนำไปใช้ • ควรปรับให้เหลือ ๕ กลุ่มสาระ ไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ อังกฤษ สังคม

ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน			
หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
	มีความเหมาะสมแล้ว แต่เน้นทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต เทคโนโลยี และอาเซียน		- ป.๔ - ๖ เน้น ๘ กลุ่มสาระ เพิ่มทักษะด้านอาชีพ ทักษะชีวิตส่วนตัว สังคม ชุมชน - ม.๑ - ๓ เน้น ๘ กลุ่มสาระ เพิ่มงานอาชีพ ทักษะชีวิต ให้เลือกว่าจะประกอบอาชีพใด ในอนาคต - ป.๔ - ๖ ควรเพิ่มสาระอาเซียน และเทคโนโลยี ส่วน ม.๑ - ๓ ควรเพิ่มการเรียนรู้สู่อาเซียน การเตรียมนักเรียนสู่การประกอบอาชีพ เพื่อเตรียมตัวสายอาชีวะ
๕. สพป.สุรินทร์ เขต ๑			การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ให้จัดเพียง ๕ กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคม และภาษาอังกฤษ และเน้นทักษะการอ่านออกเขียนได้ มีทักษะการคิดคำนวณและอยู่ในสังคมได้ตามวัย ส่วนกลุ่มสาระอื่นให้บูรณาการเข้ากับ ๕ กลุ่มสาระ โดยเน้นวิธีการจัดกระบวนการปฏิบัติเป็นสำคัญ ส่วนชั้น ป. ๔ - ม.๖ ให้เรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระเนื้อหา มาตรฐานและตัวชี้วัดคงเดิม
๖. สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑			ควรระบุมาตรฐาน หรือลักษณะความก้าวหน้าของมาตรฐานแบบขั้นบันได

หน่วยงาน	ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
			ในมาตรฐานแต่ละชั้นปี เนื้อหาต้องมีความชัดเจน เพราะมีมาตรฐานที่ใกล้เคียงและเชื่อมโยงกัน ให้ระบุรายละเอียดการนำมาตรฐานแต่ละชั้นปีมาใช้ด้วย • ควรจัดทำหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น ให้ชัดเจน ให้สถานศึกษา จัดสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เน้นความรู้สายสามัญ และสายวิชาชีพ ระดับชั้น ป.๑-๓ เน้นการอ่าน/คิดวิเคราะห์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ชั้น ป.๔-๖ จัดเป็นสาระเพิ่มเติม ชั้น ม.๑-๓ จัดเป็นหลักสูตร เป็นรายปี ความถนัดทางอาชีพ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วิชาชีพ ชั้น ม.๔-๖ นักเรียนเลือกเรียนความต้องการ สมควรใจของตนเอง • การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรจัดระดับชั้น ป.๑ - ๓ มี ๓ กลุ่มสาระ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) บูรณาการ • ชั้น ป.๔ - ๖ ควรมี ๔-๕ กลุ่มสาระ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) วิทยาศาสตร์ ๔) สังคมศึกษา ๕) ภาษาอังกฤษ • ชั้น ม.๑ - ๓ ควรมี ๘ กลุ่มสาระ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) วิทยาศาสตร์

หน่วยงาน	ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
			๔) สังคมศึกษา ๕) สุขศึกษา ฯ ๖) การงาน ฯ และภาษาเพื่อการสื่อสารในสังคมโลก หรืออาจยุบรวมเป็นกลุ่มบูรณาการ ในสาระการเรียนรู้ที่ต้องการสมรรถนะ มาตรฐาน ที่ใกล้เคียงและเชื่อมโยงกัน
๗. สพม.๒ (กรุงเทพ)			• กลุ่มสาระการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ ๑ ควรเหลือเพียง ๕ กลุ่มสาระ เน้น ทักษะทางภาษาโดยเฉพาะภาษาไทย ควรเป็นพื้นฐานการอ่านออกเขียนได้ และควรจัดเป็นแบบบูรณาการ • กลุ่มสาระบางอย่างไม่จำเป็นต้องเรียน ทั้ง ๑๒ ปี เพราะซ้ำซ้อนกัน
๘. สพม.๑๐ (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม)			• ควรปรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมในแต่ละช่วงชั้น เช่น ระดับประถม ไม่ควรมีถึง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และปรับเนื้อหาสาระ ให้เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของนักเรียน
๙. สพม.๑๘ (ชลบุรี ระยอง)			• ปรับหลักสูตรให้เนื้อหาวิชาน้อยลง ได้แก่ ชั้น ป.๑ - ป.๓ เน้นหมวดภาษาให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ • หมวด คณิตศาสตร์ให้คิดเลขเป็น • หมวดบูรณาการให้นักเรียนสามารถใช้ทักษะชีวิต

หน่วยงาน	ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
			• ชั้น ป.๕-ป.๖ หมวดภาษา หมวด คณิตศาสตร์ เน้นให้นักเรียนปฏิบัติให้คล่องขึ้น เพิ่มหมวดพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และหมวดบูรณาการ • ชั้นม.๑ - ม.๓ จัดการเรียนเป็นหมวดภาษา หมวดคณิตศาสตร์ หมวดวิทยาศาสตร์ ศิลปศึกษาและวัฒนธรรม และหมวดบูรณาการ • ชั้นม.๔-ม.๖ เพิ่มหมวดวิชาชีพ ไม่ต้องมีรายวิชาเพิ่มเติมในมัธยมศึกษาตอนต้น ให้มีเฉพาะวิชาพื้นฐานเท่านั้น เมื่อถึงมัธยมศึกษาตอนปลายค่อยมีรายวิชาเพิ่มเติม หรือตามความสนใจ ต้องมีการ บูรณาการความรู้ให้เข้ากับท้องถิ่น
๑๐.สพม.๒๐ (อุดรธานี)	• หลักสูตรแกนกลางกำหนดสาระการเรียนรู้เป็น ๘ กลุ่มสาระ เหมาะสมแล้ว ควรปูพื้นฐานความรู้ในระดับ ประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาให้ดี เพื่อนักเรียนจะดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข • ให้เด็กเรียนตามความสนใจ สนุกและตามความชอบจะทำให้เกิดทักษะชีวิต • หลักสูตรแกนกลางมีความสมบูรณ์มาก เพราะเอื้อต่อโรงเรียน ที่จะนำไป	• เมื่อหลักสูตรกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมาก ส่งผลให้นักเรียนมีการเรียนมากเกินไป และทำให้เกิดรายจ่ายตามมาด้วย	• ควรปรับลดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของแต่ละกลุ่มสาระให้น้อยลง • อยากให้ลดมาตรฐานการเรียนรู้ของ ๘ กลุ่มสาระลง เพราะมากเกินไป วิสัยทัศน์ คงไว้ สมรรถนะ ๕ ประการ คงไว้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการเหมาะกับประเทศไทยเราแล้ว

ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน			
หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
	ปรับใช้ให้เข้ากับบริบท คนนำหลักสูตรไปใช้ควรทำความเข้าใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางเอื้อต่อการจัดรายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น		
๑๑.สพม.๑๔ (พังงา ภูเก็ต ระนอง)		- ครูติดอยู่กับตัวหนังสือไม่ได้ ออกมาจากเนื้อหาความรู้ ลดภาระครู ที่ครูติดอยู่ในตัวหนังสือ เพราะว่าเตรียมการสอน ครูไม่สอนตามตัวชี้วัด แก้ปัญหาผิดที่ใช้ครูผิดประเภท ผิดสาระ ทำให้ไม่มีคุณภาพไม่ได้ผลตามที่ประสงค์ - หลักสูตร ๒๕๕๑ ออกมาไม่มีความสุข เช่น ครูจบเกษตรแต่ต้องมาสอน ทุกอย่าง - ครูไม่ครบตามกลุ่มสาระซึ่งเป็นปัญหามาก เช่น คาดหวังว่าครูคอมพิวเตอร์ นอกจากสอนคอมพิวเตอร์ได้แล้ว ต้องซ่อมคอมพิวเตอร์ได้ด้วย - ปรับหลักสูตรให้เท่าทันเทคโนโลยี	ให้วิชาภาษาอังกฤษเข้าไปอยู่ในทุกกลุ่มสาระ

ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน			
หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		- ครูสอนทฤษฎีได้ ปฏิบัติไม่ได้ควรแยกกลุ่มคอมพิวเตอร์ออกจากกลุ่มสาระ การงานอาชีพ - แก้ตั้งแต่การเริ่มเป็นครู สอบบรรจุครู ให้ได้ครูที่รักจะเป็นครูเพื่อมาสร้าง องค์ความรู้ที่ถูกต้อง - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนถูกมองข้าม ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรียนร่วมกับกิจกรรมทุกกลุ่มสาระ - ปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน บุรณาการ ด้วยการคละชั้นเรียน ไม่ประสบผลสำเร็จ ปัญหาครูไม่ครบวิชาเอก ครูไม่มีความสุขการทำงานไม่มีประสิทธิภาพ - การขาดแคลนครู - เด็กเรียนมากแต่ผลสัมฤทธิ์ต่ำ หลักสูตรตัดทอนตัวไหนได้ควรตัดทอนตัวนั้น ตัดตัวที่ไม่จำเป็นออก - ครูสอนเอกประถมศึกษา ครูจะต้องสอนได้ครบทุกวิชา ยกเว้นบางวิชา (ปัจจุบันรับครูที่จบตรงเอก ส่งผลให้ครูเหล่านั้นไม่สามารถสอนวิชาอื่นได้)	

หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		• ระดับประณมไม่ควรมี ๘ กลุ่มสาระ เพราะมากเกินไป ควรเน้นภาษาไทย ปัญหาการเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่คล่อง (หลักสูตร ๕๑ เป็นหลักสูตรที่ทำให้ให้นักเรียนอ่าน หนังสือไม่ได้ หนังสือมีมากแต่นักเรียนอ่านไม่ออก) • หนังสือเรียนไม่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด	
๑๒.สพม. ๓๘ (สุโขทัยตาก)		• ควรจะมีถึง ๘ กลุ่มสาระหรือไม่ ถ้าไม่ควรมีก็กลุ่มสาระ ซึ่งผู้เข้าร่วมเสวนาเห็นพ้องต้องกันว่าควรจัดให้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มี ๕ กลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาไทย ๒. คณิตศาสตร์ ๓. บูรณาการวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาพลศึกษา ๔. บูรณาการศิลปะและการงานพื้นฐานอาชีพ ๕. ภาษาอังกฤษ • “...เห็นสมควรให้ลดตัวชี้วัดลงนะ เพราะตัวชี้วัดบางตัวเนี่ยเสียไปถึงเนื้อหาอย่างเดียวนะ และถ้าลด	

ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน			
หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		ตัวชี้วัดก็จะเป็นการลดเนื้อหาด้วย...” “...ผมเห็นด้วยนะที่จะลดกลุ่มสาระของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ เพราะเด็กกลุ่มนี้ต้องใช้ภาษาเป็นหลักในการสื่อสาร เพราะควร คงภาษาไทย คณิต อังกฤษไว้ แล้วรวมวิทยาศาสตร์ สังคม และสุขศึกษาพลศึกษาเข้าด้วยกัน เป็นกลุ่มสาระหนึ่ง และรวมศิลปะ กับการงานฯ เป็นอีกกลุ่มหนึ่ง...” “...จากการทำงานที่ผ่านมาะ เมื่อลงพื้นที่ไปที่โรงเรียนต่าง ๆ พบว่าแต่ละโรงเรียนจะมีปัญหา ก็คือ เด็กจะไม่มีทักษะในการแสวงหาความรู้ เพราะว่าหลักสูตรควรลดวิชาพื้นฐานลง เพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมอิสระของเขาบ้างมากขึ้น...” “...ผมว่าในเรื่องนี้นั้นมีปัญหา ตั้งแต่ ครูเราเลยแม้แต่เขียนคำอธิบายวิชาไม่เป็น ความคิดรวบยอดก็ไม่เป็น นำไปสู่การเขียนหน่วยเรียนรู้อีก ผมไม่	

หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		เข้าใจเลยว่ามหาวิทยาลัยปล่อยเด็กให้จบไปได้อย่างไร...” • “...ในการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารกับคุณครูต้องวางแผนร่วมกันค่ะเพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนครูด้วยนะ อีกอย่างเลยคุณครูในยุคปัจจุบันเขียนคำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้เขียนไม่เป็นจริง ๆ ดังนั้น ผู้บริหารแหละค่ะควรจัดอบรมให้ความรู้เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ได้จริง ...” • ช่วงชั้นที่ ๑ สารการเรียนรู้มากเกินไป ควรเน้นทักษะด้านคณิตศาสตร์ การอ่านและเขียน และทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น และในช่วงบายนเน้นการปฏิสัมพันธ์ การฝึกทักษะชีวิตและการใช้ร่างกาย - ตัวหลักสูตร ใช้คำศัพท์ทางวิชาการมากเกินไป บางครั้งทำให้การตีความผิดพลาด ครูอาจวิเคราะห์มาตรฐานผิดพลาด	

ความเหมาะสมสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลาง ฯ กับบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน			
หน่วยงาน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		● ตัวชี้วัดมีมากเกินไป ในช่วงชั้นที่ ๑ (บูรณาการยาก) สอนไม่ทัน ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบทุกตัวชี้วัด ● ตัวชี้วัดบางตัว มีความเป็นไปได้ยากมาก ไม่เหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน ● ตัวชี้วัดซ้ำซ้อนกันในต่างวิชา ในหลายกลุ่มสาระ เช่นในเรื่องร่างกาย ตัวชี้วัดซ้ำซ้อนในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์และสาระสุขศึกษา ฯลฯ	

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์การรายงานการเสวนาด้าน การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้

หน่วยงาน	การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม/ข้อเสนอแนะ
๑. สพป.จันทบุรี เขต ๒	● เหมาะสม เพราะในกลุ่ม ๘ สาระการเรียนรู้เนื้อหา มีความครอบคลุม ซึ่งในแต่ละสาระการเรียนรู้ แบ่งแต่ระดับจากทำงานๆ ไปสู่ยากขึ้น สามารถกำหนดคะแนน ภาควิชา และภาคปฏิบัติได้ เนื้อหาในกลุ่มสาระเหมาะสม ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาได้หลากหลาย สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ศึกษาต่อ และประกอบอาชีพได้	● เหมาะสมบางกลุ่มสาระ บางกลุ่มสาระเนื้อหา มีความซับซ้อนเกี่ยวข้องกัน เช่น วิทยาศาสตร์กับ สุขศึกษา ในระดับมัธยมปลายมีเนื้อหาเหมือนกัน ● เนื้อหาสาระมากเกินไป ไม่เหมาะกับนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ควรเน้นการอ่าน การเขียนและคิดคำนวณ ● ควรจะรวบรวมบางกลุ่มและเพิ่มให้เหมาะสม ในแต่ละช่วงชั้น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง ควรมีวิชา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี สารสนเทศ ศิลปะ และเพิ่มวิชาทักษะชีวิต ● ควรมี ๓ สาระหลัก ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ที่เหลือใช้วิธีการบูรณาการ ● ควรลดสาระให้เหมาะสมกับระยะเวลาที่กำหนดให้ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานและอาชีพ ต้องมีการปฏิบัติ ควรให้ระยะเวลาอย่างน้อยในระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ● เนื้อหาแบ่งเป็นกลุ่มสาระไม่เหมาะสม ควรเรียนสาระหลักที่สำคัญ ๆ ก่อนและเรียนให้น้อยลง ส่วนวิชาอื่นๆ ให้บูรณาการ แต่ควรมีโครงสร้างที่น้อยลง

หน่วยงาน	การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้	
เหมาะสม	ไม่เหมาะสม/ข้อเสนอแนะ	
		● ในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ควรมี ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทยสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมืองไทยและพลเมืองโลก ส่วนสาระศิลปะ ดนตรี กีฬา การงานเทคโนโลยี ควรบูรณาการที่เน้น การปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะการทำงานในชีวิตจริง ● ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรปรับสาระที่ซ้ำซ้อนกันออก ● ควรลดเนื้อหา หรือจัดเป็น ๔ หมวด ดังนี้ ● ภาษาเพื่อการสื่อสาร (ภาษาไทย+ภาษาอังกฤษ) ● ทักษะการคิดคำนวณ (คณิตศาสตร์+วิทยาศาสตร์) ● การเรียนรู้เชิงสังคม (สังคม+เศรษฐศาสตร์+ประวัติศาสตร์+ภูมิศาสตร์+หน้าที่พลเมือง) ● ความสมบูรณ์ด้านร่างกาย/จิตใจสุนทรียภาพ (ศิลปะ,พลศึกษา, สุขศึกษา)
๒. สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๒		● ในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรมีการแยกเป็นวิชา รายวิชาย่อยอย่างชัดเจน เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์หรือกลุ่มการทำงานควรแยกเป็น งานช่าง เกษตร เพราะจะทำให้เด็กได้เรียนรู้อย่างลึกซึ้ง ● การจัดกลุ่มสาระในแต่ละระดับทั้ง ๘ กลุ่มสาระ ไม่ควรจัดเน้นลงไปทุกระดับทั้ง ๘ กลุ่มสาระ อาจแยกเป็นรายวิชาจัดให้มีความยืดหยุ่น ● ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ควรเน้นภาษาไทย คณิตศาสตร์ให้อ่านออกเขียนได้ ภาษาอังกฤษภาษา ในอาเซียน ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนมากกว่าเดิมให้นักเรียนมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษมากขึ้น

หน่วยงาน	การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ เหมาะสม	ไม่เหมาะสม/ข้อเสนอแนะ
		ส่วนวิชาอื่น ควรสอนบูรณาการ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา ศิลปะ การงาน สังคมศึกษา ● เรื่องการสร้างพลเมืองดีปลูกจิตสำนึกดี เน้นประโยชน์ส่วนรวม สอนให้เห็นคุณค่าตัวเองและคุณค่าของผู้อื่น ● สาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระยังไม่มีความเหมาะสมสำหรับผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะเด็กเรียนมากเกินไปและไม่ได้เรียนด้านวิชาชีพ การใช้ชีวิตจริง ● ควรยกเลิกกลุ่มสาระต่าง ๆ เปลี่ยนมาเป็นการบูรณาการแทน ● สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศต้องปรับปรุงให้ใช้ได้ผลจริง ๆ เน้นการฟัง พูดสื่อสารมากกว่าทักษะอื่น ๆ เพราะนักเรียนต้องไปใช้ใน ● การสื่อสารกับชาวต่างชาติที่ต้องเน้นคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษานอกนั้นใช้แบบบูรณาการ ● ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ เป็นทักษะการอ่าน การเขียนคิดเลขทักษะชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ เน้นการบูรณาการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ เน้นความสามารถตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ● ควรปรับให้เหลือ ๕ กลุ่มสาระ ที่เหลือใช้บูรณาการ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาและภาษาอังกฤษ จัดการเรียนรู้แบบปฏิบัติจริง ความรู้ ๓๐% ปฏิบัติ ๗๐% ใช้สถานการณ์จริงให้นักเรียน
๓. สพป. ลำปางเขต ๑		

หน่วยงาน	การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม/ข้อเสนอแนะ
๔. สพป.ชัยภูมิ เขต ๓	หลักสูตรมีความเหมาะสม สำคัญที่ผู้นำหลักสูตรไปใช้ จะให้หลักสูตรบรรลุ ได้อย่างไร	
	ชั้น ป.๑-๓ ควรลดกลุ่มสาระการเรียนรู้	- ใช้ได้บางช่วงชั้น ป.๑-๓ ทักษะการเรียนรู้เด็ก ไม่ค่อยได้เรียน จากหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๐๓ นักเรียนได้ฝึก การเขียน ครูเขียนให้นักเรียนดู เด็กฝึกทุกวัน ส่งผลให้นักเรียนลายมือสวย เรื่องการอ่าน สำหรับชั้น ป.๑-๓ หากเรียน ๘ กลุ่มสาระ มากเกินไป ควรสอนให้เน้นการอ่านออกเขียนได้ วิธีการนวัตกรรมการนำมาใช้ ควรใช้เทคโนโลยีมาช่วย โดยเน้นให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ เน้นภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ - นักเรียนชั้น ป.๑ - ๓ คณิตศาสตร์ ก็เป็นวิชาที่สำคัญ แต่อาจจะไม่ต้องเรียนการงานอาชีพและเทคโนโลยี - ภาษาอังกฤษ ควรมีการทดสอบคำศัพท์ และ การเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถสอนภาษาอังกฤษแบบบูรณาการ สอดแทรก ได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
	ชั้น ป.๔ - ๖ ควรลดเหลือ ๕ วิชา วิทย คณิต อังกฤษ ไทย สังคม	- ชั้น ป.๔ - ๖ ควรลดเหลือ ๕ วิชา วิทย คณิต อังกฤษ ไทย สังคม - มีวิชาบังคับมากเกินไป ควรลดเหลือ ๕ วิชา วิทย คณิต อังกฤษ ไทย สังคม และเน้นหลักสูตรท้องถิ่น - ควรเน้นทักษะวิชาชีพ นอกเหนือจาก ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้
๕. สพป.สุรินทร์ เขต ๑		ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ยังไม่เหมาะสม มีความคาดหวังมากเกินไป นักเรียนไม่เข้าใจความเป็นไทย บริบทของคนไทย ควรเน้นความรู้เพื่อการดูแลตนเอง ไม่ควรเน้นคุณลักษณะ

หน่วยงาน	การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ เหมาะสม	ไม่เหมาะสม/ข้อเสนอแนะ
		มากเกินไป ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ให้ความรู้ นักเรียนในเชิงทฤษฎี มีมากเกินไป ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ ได้ ควรเน้นทักษะชีวิตวิชาชีวิต เพราะนักเรียนปัจจุบันทำงานไม่เป็น ไม่เห็นคุณค่าของการทำงาน และควรมีเกณฑ์การวัดคุณลักษณะที่ ชัดเจนไม่ควรมากเกินไป
๖. สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑		
๗. สพม.๒ (กรุงเทพ)		
๘. สพม.๑๐ (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร)		
๙. สพม.๑๘ (ชลบุรี ระยอง)		
๑๐. สพม.๒๐ (อุดรธานี)	● การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ระดับชาติ หรือการสอบนอกโรงเรียนไม่สัมพันธ์กัน ทำให้นักเรียนต้องขวนขวายหาที่เรียนพิเศษ ● การทำโครงการส่งครู ภาระงานบางชิ้นอาจจะเสร็จ แต่อาจจะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ● การวัดผลประเมินผลควรเน้นโครงการ ● ระยะเวลาการจัดสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ส่งผลกระทบต่อโรงเรียนมากเพราะจัดสอบก่อนเด็กจบ การศึกษา ทำให้เด็กไม่ให้ความสำคัญกับการสอบในระบบ โรงเรียน มีปัญหาเรื่องการวัดผลและประเมินผลในโรงเรียน ● หากครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลาง ยึดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด นักเรียนจะทำข้อสอบได้	

หน่วยงาน	การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ เหมาะสม	ไม่เหมาะสม/ข้อเสนอแนะ
๑๑. สพม.๑๔ (พังงา ภูเก็ต ระนอง)	● การวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางดีอยู่แล้ว ไม่ควรนำเอาผลการสอบระดับชาติมาเป็นตัววัดศักยภาพของนักเรียน ทำให้ครูเครียดมาก ● จัดครูให้ครบทุกกลุ่มสาระ ● จำแนกเด็กตามอาชีพที่สนใจและจัดวิชาเรียนให้สอดคล้อง	● เด็กเรียนมากทำให้ผลสัมฤทธิ์ต่ำ ตัดหลักสูตรที่ควรตัด เด็กเรียนมากแต่ศักยภาพของคนมีไม่เท่ากัน ● เรียนแล้วไม่ได้นำไปใช้ในชีวิตจริง ● เด็กไม่ควรเกิน ๓๐ คนต่อห้อง ● ตัดทอนเนื้อหาสาระ ● ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละวิชามากเกินไป เวลา กับสาระไม่สัมพันธ์กัน ● ควรปรับสาระที่คล้ายคลึงกันในหลาย ๆ วิชา ● วิชาที่มีความสำคัญที่สุดคือ วิชาภาษาไทย(โดยเฉพาะหลักสูตร ๕๑ นักเรียนอ่านไม่คล่อง อ่านไม่ออก แบบเรียนแบบฝึกทักษะอ่านเสริมยาก เพราะต้องอ่านคำที่มีตัวสะกดควบกล้ำ ควรปรับให้เป็นหนังสือเก่าที่ให้นักเรียนแจกลูก) ● ภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จ ● การเรียน ๘ กลุ่มสาระในระดับประถม มากเกินไป
๑๒. สพม. ๓๘ (สุโขทัย ตาก)		● มีการประเมินทั้งในและนอกหลักสูตรมากมาย ครูไม่สามารถวัดได้ทุกตัวชี้วัด รวมทั้งการกรอกแบบประเมินในเอกสารที่มีมากมายหลายประเด็น ทำให้ครูต้องเดาเองบ้างเพื่อจัดการกับเอกสาร ผลที่ได้จึงอาจจะไม่เป็นจริงสักเท่าไร ● ปัญหาจากเด็กไม่รักการอ่าน ถ้าเป็นแบบวัดที่ต้องอ่านมากๆ จะไม่อ่านเลย จึงตอบคำถามแบบเดาสุ่ม แต่ไม่ใช่ไม่มีความรู้ เพราะ

หน่วยงาน	การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ เหมาะสม	ไม่เหมาะสม/ข้อเสนอแนะ
		เมื่อครูอ่านให้ฟัง หรือให้เพื่อนคนใดคนหนึ่งอ่าน ก็สามารถตอบคำถามได้ • ผู้เรียนไม่มีความรู้และทักษะตามที่กำหนดในหลักสูตรจริง มีเพียงเกร็ดในเอกสารเท่านั้น • เมื่อไม่มีการซ้ำชั้น จึงทำให้ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียน • ผู้เรียนไม่ค่อยมีความรักชาติ (เห็นจากการเดินขบวนต่างๆ มากมาย) • ผู้เรียนขาดจิตสาธารณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่า • ไม่ใฝ่เรียนรู้ ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ • ผู้เรียนขาดความสมดุลด้านร่างกาย (ไม่เป็นไปตามวิสัยทัศน์หลักสูตรฯ) เนื่องจากเรียนเนื้อหาเกินไป ครูผู้สอนกังวลว่าการสอนจะไม่ครบเนื้อหา • ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมยังต่ำ เด็กเรียน ไม่ครอบคลุมทุกตัวชี้วัด หรือการสอนของครูไม่บรรลุ ตามพฤติกรรมบ่งชี้ในการชี้วัด • การออกข้อสอบและคุณภาพของข้อสอบมาตรฐานไม่เท่าเทียมกันมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อใช้ข้อสอบ o'net • “...ไม่เห็นด้วยในการนำ O-net มาเป็นจุดสำคัญ เพราะบางครั้งเด็กไม่พร้อมนะ เพราะอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ซึ่งเป็นปัญหาพอมาวัด O-net กลายเป็นมาเพิ่มภาระให้ครู โรงเรียนก็จัดติวนะ ติวทั้งเดือนเรียนก็ไม่ทัน บางโรงเรียน เอาเด็กมากินมานอนเป็นเดือน...”

ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์การรายงานการเสวนาด้าน เกณฑ์วัดผลและการจบการศึกษา

หน่วยงาน	เกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
๑. สพป.จันทบุรี เขต ๒	● การวัดและประเมินตรงตามหลักสูตรและวัย	● การประเมินผลควรแตกต่างกันระหว่างสายอาชีพและสายสามัญ เพราะขณะนี้ข้อสอบกลางใช้ข้อสอบเดียวกัน ● การวัดผลและประเมินผลระหว่างการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับการวัดผลจากส่วนกลาง สพฐ. สทศ. และการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ● ตัวชี้วัดมากเกินไป ไม่สามารถวัดประเมินได้ครบทุกตัวชี้วัด
๒. สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๒		● การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียนเป็นภาระกับครูมากเกินไปและครูบางท่านไม่ได้วัดจริง ● การวัดผลมีการวัดที่ยุ่งยากในการปฏิบัติและประเมินไม่ตรงสภาพจริงควรปรับให้มีการวัดที่มีภาคความรู้และภาคปฏิบัติเหมือนกับหลักสูตร ๒๑ เอกสารลดลงจะมีประโยชน์มากกว่าในปัจจุบันที่มีรายละเอียดมาก ● ควรนำเสนอเรื่องการเข้าชั้นมาพิจารณาใหม่และให้นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินเข้าชั้นเพื่อลดปัญหาเด็กไม่มีคุณภาพ ● ตัวชี้วัดมากเกินไป ควรปรับให้เหมาะสม เกณฑ์การวัดผลควรปรับลดการสอบลง

หน่วยงาน	เกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
		● ควรเป็นไปตามความต้องการของสถานศึกษา เกณฑ์เวลาควรปรับเปลี่ยนให้โอกาสในกรณีเรียนรู้นอก ห้องเรียน ● การประเมินผลอยาก ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รูปแบบเดียวกันให้ทางกระทรวงเป็นผู้กำหนดแบบประเมินที่ ชัดเจน เพราะทุกวันไม่แน่ใจว่าจะเลือกของสำนักไหนสรุปว่า แบบประเมินไม่ไปในแนวทางเดียวกัน ● เกณฑ์การวัดผลบางครั้งด้วยเกณฑ์กำหนดว่าต้องทำ ให้นักเรียนผ่าน ห้ามตกซ้ำชั้นเป็นการทำให้เกณฑ์การวัดผล นั้นไม่สมฤทธิ์หรือไม่เที่ยงตรง ● ส่วนการประเมินการอ่าน คิควิเคราะห์และ คุณลักษณะในความเป็นจริงไม่สามารถทำได้จริง ● ระดับประถมศึกษาควรจะมีการสอบเป็นรายภาค รอประเมินปลายปีนานเกินไป มีสอบกลางภาค ปลายภาค และปลายปี ● การวัดผลควรเน้นการประเมินตามสภาพจริงตาม ศักยภาพเด็กและสำหรับเด็กปกติการประเมิน ควรอิง การประเมินแบบสากล PISA ที่มีแบบทดสอบแบบปรนัย แบบเลือกตอบเชิงซ้อน เขียนตอบแบบปิด ● เขียนตอบแบบเปิด แบบทดสอบต้องมีทั้งปรนัยและ อัตนัยในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

หน่วยงาน	เกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
๓. สพป. ลำปางเขต ๑	● การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรมีความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา ระดับสถานศึกษา และระดับชั้นเรียน ● มีการกำหนดหลักการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน ส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกด้านทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ● เปิดโอกาสให้สถานศึกษาได้จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเอง	● การสอบ O-NET ไม่ควรนำมารวมหรือมาเฉลี่ยรวมกับเกรดเฉลี่ย GPA เพราะการสอบ O-NET เป็นแค่การสอบเพียงเชิงทฤษฎีอย่างเดียวไม่มีในเชิงปฏิบัติหรือประสบการณ์ ● การวัดประเมินผลทั้งในระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา ระดับสถานศึกษา และระดับชั้นเรียน ไม่เป็นระบบหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ● การวัดและประเมินผลในระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา ไม่สะท้อนมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งในโรงเรียนและต่างโรงเรียน ๓) การวัดและประเมินผลสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไม่เป็นระบบ ไม่มีมาตรฐาน ทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ ● การจัดเวลาในการทดสอบระดับชาติไม่เหมาะสมและสัมพันธ์กับการเรียนการสอนของสถานศึกษา ● การนำผลการทดสอบระดับชาติของมาจัดลำดับคุณภาพ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขความดีความชอบหรือจัดกลุ่มพัฒนาของเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้เกิดการทุจริต และทำให้ผลการทดสอบไม่น่าเชื่อถือที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรจริง ● การนำผลการทดสอบระดับชาติมาให้เป็นเกณฑ์ ในการตัดสินการจบการศึกษาและการประเมินภายนอกของ สมศ.

หน่วยงาน	เกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
		● การวัดและประเมินผลระดับชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ส่วนกลางไม่ควรนำมาออกเป็นข้อสอบ เนื่องจากแต่ละท้องถิ่นมีบริบทที่แตกต่างกัน ● การวัดและประเมินผลมีความซ้ำซ้อน วัดหลายด้าน หลายระดับ เน้นการวัดและประเมินด้านความรู้ มากกว่าด้านทักษะและคุณลักษณะ ไม่มีการนำผลการวัดและประเมินผู้เรียนไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างจริงจัง ในระดับชั้นประถมศึกษามีการตัดสินผลการเรียนเป็นรายปี ทำให้เกิดปัญหาสำหรับนักเรียนในกรณีย้ายโรงเรียน
๔. สพป.ชัยภูมิ เขต ๓	● ควรมีการประเมินทักษะของผู้เรียนควบคู่กับการประเมินความรู้	● การวัดส่วนมากจะวัดด้านความรู้ ความเข้าใจจากการเรียน ซึ่งนักเรียนบางคนอาจเรียนไม่เก่ง แต่ถนัดเรื่องอื่นมากกว่า มีทักษะในหลาย ๆ เรื่อง เพราะฉะนั้นการวัดและประเมิน ต้องทำการประเมินทักษะด้วย (NT,O-NET) ประเมินแต่ความรู้ ● หลักสูตรแกนกลางฯ ในคำอธิบายรายวิชา ได้บอกถึงความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ผู้เรียนจะได้รับไว้หมดแล้ว มีการกำหนดเกณฑ์การจบไว้อย่างชัดเจน เป็นหลักสูตรมุ่งเป้าไปที่การพัฒนาผู้เรียนไปสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ได้เป็นอย่างดี และในมาตรฐาน/ตัวชี้วัด จะบอกถึง ทักษะที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างเด่นชัด

หน่วยงาน	เกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
		● การวัด วัดเฉพาะความรู้ บางครั้งนักเรียนไม่เข้าเรียน สอบตก แก้ว ผ่าน ออกไปทำงานได้ ซึ่งไม่ถูกต้อง เกณฑ์การวัดแบบนี้ทำให้นักเรียนเคยตัว ผู้ปกครองไม่เห็นถึงความสำคัญผลการเรียน จึงควรกลับไปใช้แบบเดิมพอ “สอบตกซ้ำชั้น” จะได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและคุณภาพเป็นบุคคลมีคุณภาพแก่สังคม
	● กำหนดเกณฑ์ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เป็นรูปธรรม	● เกณฑ์การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ยังเป็นนามธรรม ควรกำหนดให้เป็นรูปธรรม ในสิ่งที่ต้องการประเมิน ● เกณฑ์การวัดบางประเภท เช่น คุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดำเนินการตามแนวทางที่แตกต่างกัน จึงทำให้มาตรฐาน หรือได้คะแนนที่แตกต่างกัน
๕. สพป.สุรินทร์ เขต ๑		● เกณฑ์การวัดผลประเมินผลควรมีคู่มือที่เป็นแนวปฏิบัติเดียวกันทั่วประเทศ จะได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีความชัดเจนสำหรับรายวิชาพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลาง กำหนด ส่วนรายวิชาเพิ่มเติมให้สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด ปรับตัวชีวิตในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้น้อยลง การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ ควรประเมินควบคู่กัน กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ควรปรับระดับการประเมินในระดับชาติใหม่ ไม่ควรนำเรื่องการสอบ o – net มาเป็นการประเมิน

หน่วยงาน	เกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
๖. สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑		ระดับชาติ การประเมินผลปลายปีควรมีการประเมินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ควรมีการปรับเกณฑ์ระดับการวัดผลที่เป็นระดับตัวเลขและระบบเปอร์เซ็นต์กำกับระดับตัวเลขด้วย ● ควรใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและปรับเกณฑ์โดยใช้คะแนนจากส่วนกลางหรือคะแนนมาตรฐานที่สอบวัดโดยส่วนกลาง (Knowledge) ๗๐% ใช้คะแนนทดสอบวัดผลตามสภาพจริง เช่น Port folio คะแนนจากคุณลักษณะ/ความประพฤติ (Behavior) ๓๐ % ปรับรูปแบบ ประเภท จำนวนที่ต้องประเมินให้น้อยลงเหลือเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น และสอดคล้องตามช่วงวัย ● ควรแยกส่วนการประเมินความรู้ กิจกรรม การอ่าน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระหว่างเรียน/ปลายปี และการจัดประเมินผู้เรียนรายบุคคลควรตัดสินผลการเรียนเป็นรายปี เพื่อนักเรียนจะได้รู้เข้าใจในรายวิชานั้นๆอย่างลึกซึ้ง ส่วนการศึกษาภาคบังคับควรมีการประเมิน/ตัดสินผลการเรียนเหมือนกันใช้ผลการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่เป็นรายปีโดยกำหนดให้ชัดเจน ระดับชั้นมัธยมปลายเด็กควรมีความชัดเจนในวิชาชีพของตนเองและให้มีการตัดสินผลเป็นร้อยละทุกระดับ

หน่วยงาน	เกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
		● ควรใช้การวัดผลและประเมินผลที่เน้นการประเมินสภาพจริงมากขึ้น เน้นกระบวนการเรียนรู้และผลงาน ชิ้นงานลดการประเมินระดับต่างๆ ให้น้อยลง เช่น การประเมินระดับโรงเรียน ห้องเรียน การประเมินตัวชี้วัด ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินคุณลักษณะผู้เรียน ประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนการประเมินระดับเขตพื้นที่ และการประเมินระดับชาติ
๗. สพม.๒ (กรุงเทพ)		
๘. สพม.๑๐ (เพชรบุรีหรือ ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร)		● ครูวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเท่านั้น ควรเน้นให้ครูปรับในเรื่องการประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามความเหมาะสม และศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ● ครูไม่มีเวลา ในการปรับ/พัฒนาผู้เรียนที่เรียกว่าสอนไปพัฒนาศักยภาพผู้เรียนไป และในการนำไปสู่ การปฏิบัติ ● เกณฑ์ ค่อนข้างยากทำให้การประเมินยังไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลการจบหลักสูตร มีความแตกต่างกัน /หลายมาตรฐาน ทำให้คุณภาพของนักเรียนมีความไม่เท่าเทียมกัน
๙. สพม.๑๘ (ชลบุรี ระยอง)		
๑๐. สพม.๒๐ (อุดรธานี)		

หน่วยงาน	เกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
๑๑.สพม.๑๔ (พังงา ภูเก็ต ระนอง)		● การประเมินคุณลักษณะ เช่น เด็กจบ ม.๖ อ่านหนังสือไม่ออกหมายถึงเกณฑ์การประเมินไม่เหมือนกัน
๑๒.สพม. ๓๘ (สุโขทัย ตาก)		● มีการประเมินทั้งในและนอกหลักสูตรมากมาย ครูไม่สามารถวัดได้ทุกตัวชี้วัด รวมทั้งการกรอกแบบประเมินในเอกสารที่มีมากมายหลายประเด็น ทำให้ครูต้องเดาเองบ้างเพื่อจัดการกับเอกสาร ผลที่ได้จึงอาจไม่เป็นจริงสักเท่าไร ● เด็กไม่รักการอ่าน ถ้าเป็นแบบวัดที่ต้องอ่านมากๆ จะไม่อ่านเลย จึงตอบคำถามแบบเดาสุ่ม แต่ไม่ใช่ไม่มีความรู้ เพราะเมื่อครูอ่านให้ฟัง หรือให้เพื่อนคนใดคนหนึ่งอ่าน ก็สามารถตอบคำถามได้ ● ผู้เรียนไม่มีความรู้และทักษะตามที่กำหนดในหลักสูตรจริง มีเพียงเกรดในเอกสารเท่านั้น ● ไม่มีการซ้ำชั้น จึงทำให้ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียน ● ผู้เรียนไม่ค่อยมีความรักชาติ (เห็นจากการเดินขบวนต่างๆมากมาย) ● ผู้เรียนขาดจิตสาธารณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่า ● ไม่ใฝ่เรียนรู้ ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนรู้

หน่วยงาน	เกณฑ์การวัดผลและการจบการศึกษา	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
		● ผู้เรียนขาดความสมดุลด้านร่างกาย (ไม่เป็นไปตามวิสัยทัศน์หลักสูตรฯ) เนื่องจากเรียนเนื้อหามากเกินไป ครูผู้สอนกังวลว่าการสอนจะไม่ครบเนื้อหา ● ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมยังต่ำ เด็กเรียนไม่ครอบคลุมทุกตัวชี้วัด หรือการสอนของครูไม่บรรลุตามพฤติกรรมบ่งชี้ในการชี้วัด ● การออกข้อสอบและคุณภาพของข้อสอบมาตรฐานไม่เท่าเทียมกันมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อใช้ข้อสอบ o'net ● “...ไม่เห็นด้วยในการนำ O-net มาเป็นจุดสำคัญ เพราะบางครั้งเด็กไม่พร้อมนะ เพราะอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ซึ่งเป็นปัญหา พอมาวัด O-net กลายเป็นมาเพิ่มภาระให้ครู โรงเรียนก็จัดติวนะติวทั้งเดือนเรียนก็ไม่ทัน บางโรงนะ เอาเด็กมากินมานอนเป็นเดือน...”

ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์การรายงานการเสวนาด้าน ผลการนำหลักสูตรไปใช้การสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้การสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
๑. สพป.จันทบุรี เขต ๒		● มีการนำการสอบ O-NET มาใช้เชิงการบริหารมากกว่าการนำมาใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนทำให้สถานศึกษามุ่งตัวข้อสอบมากกว่าการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
๒. สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๒	● มีความสำคัญเพื่อตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษามีมาตรฐานเพียงใด ● แสดงถึงมาตรฐานระดับชาติ ● การสอบวัดมาตรฐานการศึกษาที่ใช้ระดับประเทศ ● การจัดการทดสอบ O-NET นั้นเป็นการทดสอบที่มีความสำคัญใน ● การวัดระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นมาตรฐานเดียวกันทำให้ได้ทราบมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนและกระตุ้นให้ครูพัฒนา ● กระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	● ไม่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ เน้นการติวทวนวิชาจึงทำผลการสอบมาใช้ในการตัดสินผลการเรียน ยิ่งเป็นการทำร้ายเด็ก ● ไม่สมควรนำมาใช้ในการตัดสินผลการเรียนประเมิน สมศ.ประเมิน ● ความดีความชอบและอื่น ๆ ซึ่งผิดวัตถุประสงค์ในการสอบ O-NET ● วัดผลนักเรียนด้านความรู้ได้ด้านเดียว แต่การนำไปใช้ยังไม่เด่นชัด ● เด็กที่ทำคะแนนได้ดีคือ เด็กที่ได้รับการติว แล้วเด็กที่ด้อยโอกาสตรงนี้จะทำคะแนนได้ไม่ดี ● การทดสอบควรแยกตามบริบทของสถานศึกษาและกลุ่มเป้าหมายที่คาดหวัง

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้การสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
	● มีความสำคัญ O-NET มีความสำคัญเพราะเป็นการวัดมาตรฐานหลังจากเรียนรู้ไปแล้ว ในการตอบข้อสอบต้องใช้ความคิดวิเคราะห์ เป็นการวัดว่าการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานหรือไม่ ● มีความสำคัญในการวัดความรู้ที่เรียนมา ข้อสอบควรเพิ่มในด้านทักษะด้านคุณธรรม ด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	● การสอบ O-NET ไม่มีความสำคัญ เนื่องจากในปัจจุบัน นักเรียนเรียนรู้ ● เพื่อสอบ O-NET เพียงเพื่อใช้เรียนต่อแต่ผลทางการสอบ O-NET ไม่ได้ช่วยให้ นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น อยากเรียนรู้มากขึ้น ● ไม่จำเป็นเนื่องจากความพร้อมของแต่ละโรงเรียน ไม่เหมือนกันแต่เราควรจัดกระบวนการศึกษาให้เท่าเทียมกัน ดีกว่า ● ควรลดการสอบ O-NET และทบทวนบทบาทของครู ในแต่ละโรงเรียนที่มีครูน้อยและไม่ถนัดในวิชาที่ไม่ได้จบ โดยตรงแต่ต้องมาสอนแล้วเด็กจะนำความรู้อะไรไปสอบ O-NET แล้วจะมาวัดการศึกษาได้อย่างไรเมื่อปัญหาดังกล่าว ไม่ได้รับการแก้ไข ● ลดวิชาให้น้อยลงตามแนวทางที่จะปรับเหลือ ๕ กลุ่มสาระก็เห็นว่าเหมาะสมดี ● ควรมีความยืดหยุ่นและไม่ควรให้เป็นจุดเน้นสำคัญที่สุดของการศึกษาและอยากให้มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ● ไม่เกี่ยวกับหลักสูตรซ้ำยังเป็นปัญหากับครูผู้สอน ซึ่งผลก็ลงสู่ตัวนักเรียน ผู้บริหารต้องรับผลกระทบเป็นทอด ๆ เพราะ

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้การสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
		หน่วยเหื่อนำผล O-NET มาใช้เป็นชี้ตายชีวิตการงาน ในเมื่อข้อสอบไม่เที่ยง ● วัดคุณภาพการเรียนรู้ได้ แต่ไม่ควรนำมาเป็นเกณฑ์ในการเรียนต่อ ● ต้องไม่วัดระดับความรู้พื้นฐานจากข้อสอบอย่างเดียว แต่ต้องดำเนินการสัมภาษณ์ การสังเกต การทำผลงาน ชิ้นงาน หรือประเมินตามสภาพจริง ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และการนำไปใช้ เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน เพราะหากเรามีความรู้แต่ไม่มีคุณธรรมในการดำเนินชีวิตก็ไม่มีประโยชน์อะไร ● ปรับลดเหลือ ๕ กลุ่มสาระ เพราะในการสอบนั้นนักเรียนต้องอ่านหนังสือค่อนข้างหลายวิชาแต่ละรายวิชานั้นเนื้อหา ก็ค่อนข้างมาก ● ควรเน้นการทดสอบปฏิบัติจริงมากกว่าความรู้ ที่ใช้แบบทดสอบเพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอนด้วยจะได้ข้อมูลตามความเป็นจริง ● การสอบ O-NET มีความสำคัญในการตรวจสอบวัดคุณภาพ แต่ไม่ควรนำมาเป็นเกณฑ์ในการสอบเข้าเรียนต่อ เพราะจะทำให้เด็กส่วนหนึ่งที่ขาดโอกาสในการเรียนต่อ

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้การสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
๓. สพป. ลำปางเขต ๑	● คุณภาพผู้เรียนที่มีความพึงพอใจ ประกอบด้วย ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ กอท. และสุขศึกษาและพลศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ ๕๐ ● ด้านสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสูง สามารถใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น ● ผู้เรียนมีความตระหนักในเรื่องจิตสาธารณะมากขึ้น ● ผู้เรียนกล้าพูด กล้าทำ กล้าแสดงออกมากขึ้น	● ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ● ผลการทดสอบระดับชาติ ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก อยู่ในระดับต่ำ ไม่เป็นไปตามมาตรฐานและไม่สะท้อนคุณภาพที่แท้จริงของผู้เรียน ความรู้ของเด็กไม่คงทน เพราะเน้นการท่องจำมากกว่าการคิดวิเคราะห์ นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษายังมีปัญหาด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตหรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ● ด้านสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ยังไม่ปรากฏในตัวเด็กชัดเจน เนื่องจากการวัดและประเมินยังไม่ครอบคลุม เครื่องมือและเกณฑ์การวัดไม่ชัดเจน ขาดการวัดและประเมินอย่างจริงจัง ทำให้ไม่ได้ผลการประเมินที่แท้จริง ● ความสามารถทางภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ทักษะทางเทคโนโลยีสูงขึ้น แต่ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการคิด และความมีเหตุผลลดลง นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาเรียนรู้เนื้อหาได้ดีแต่ยังขาดทักษะกระบวนการเรียนรู้และทักษะชีวิต คุณลักษณะในด้านความรับผิดชอบ คุณธรรม

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้ในการสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	เหมาะสม ไม่เหมาะสม
		จริยธรรม ความซื่อสัตย์ มารยาทไทย ระเบียบวินัย จิตอาสา รวมถึงการรักษาสิ่งแวดล้อม ยังไม่เป็นที่พึงพอใจ ● การที่หลักสูตรปรับเปลี่ยนตลอดเวลาทำให้ไม่แน่ใจว่า คุณภาพผู้เรียนหรือผลการทดสอบในระดับต่าง ๆ เป็นผลมาจากการใช้หลักสูตรแกนกลางฯ ๕๑ จริงหรือไม่ ● การประเมินคุณภาพผู้เรียนทุกระดับในปัจจุบัน ยังไม่สามารถสร้างความมั่นใจให้กับทุกภาคส่วน ทั้งเรื่องคุณภาพการจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล การบริหารจัดการ และการทดสอบระดับชาติที่ไม่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง ● กระบวนการพัฒนาและปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ยังขาดความต่อเนื่องและความร่วมมือทางสังคม
๔. สพป.ชัยภูมิ เขต ๓		● การประเมินผู้เรียนไม่นำไปสู่การพัฒนาตัวผู้เรียน ● องค์ประกอบของหลักสูตร ควรมี ๓ ส่วน คือ ๑.เนื้อหา เนื้อหาเป็นลูกของทักษะ ควรพัฒนาทักษะให้เกิดก่อน แล้วความรู้จะเกิดขึ้นตาม กระบวนการจัดการเรียนรู้ ปฏิรูปการศึกษาโดยการปรับกระบวนการเรียนการสอน ปรับการสอนของครู เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ๓.การวัดและประเมินผล หัวใจของการประเมินผลคือ ประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการวัดเพื่อสะท้อนผล

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้ในการสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
		เพื่อให้เกิดการพัฒนา ดังนั้น NT,O-NET เป็นการประเมินผล ที่ไม่นำไปสู่การพัฒนาตัวผู้เรียน แต่อย่างใด ● การสอบ NT สำหรับนักเรียนชั้น ป.๓ ไม่สอดคล้อง เพราะข้อสอบนักเรียนต้องอ่านยาว ๆ ซึ่งนักเรียนบางคน ยังไม่สามารถวิเคราะห์ได้ การเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสื่อ ดังนั้นควรมีการพัฒนาสื่อ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ แล้วทุกอย่างจะตามมา ● ไม่ควรนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน NT O-NET มาตัดสินเกณฑ์การประเมินผลของ สมศ.เพราะแต่ละโรงเรียน บริบทต่างกัน ● ในหลักสูตรเน้น ความรู้ ทักษะกระบวนการ เจตคติ คุณลักษณะ แต่สุดท้ายแล้ว ภาพรวมกลับให้ความสำคัญแต่ด้านความรู้ และใช้ความรู้เป็นตัวตัดสิน ทั้งที่ความจริงแล้ว การเรียนรู้ตลอดชีวิตจะเกิดขึ้นได้นั้น อยู่ที่เด็กมีทักษะและคุณลักษณะต่างหาก ● ผลสัมฤทธิ์ต่ำเนื่องจาก ถูกบังคับเรียน ไม่สอดคล้องกับความถนัด ความสามารถและศักยภาพของผู้เรียน
	● ควรมีการประเมินที่หลากหลาย	● การจัดสอบควรมีการทดสอบความสามารถที่หลากหลาย ไม่ใช่แค่เพียงข้อสอบแบบปรนัย ควรมีการเสนอความ

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้ในการสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
		คิดเห็นบ้าง ไม่ใช่แค่เพียงการเขียนตอบ อาจมีการทดสอบสมรรถนะในด้านอื่น ๆ ด้วย ● มีการแบ่งประเภทการสอบวัดผล คือ ๑.วิชาการ (สอบ O-NET) ๒.เน้นอาชีพ (ไม่สอบ) การคัดเลือกกลุ่มการจัดการเรียนรู้ เช่น นักเรียนกลุ่มที่มีความต้องการด้านการประกอบอาชีพ ก็ควรจะมีการจัดการเรียนที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต แต่ O-NET สำหรับกลุ่มที่ต้องการเน้นวิชาการ ก็ยังต้องมีการสอบประเมินต่อไป
		● ความรู้ ความสามารถ สอนให้สอดคล้องกับสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินทุกข้อ การวัดไม่ชัดเจน ส่วนสมรรถนะ ๕ ด้าน แต่ไม่ได้มีการวัดอย่างชัดเจน เช่น ทักษะการคิด ซึ่งเป็นทักษะ ๑ ใน ๕ ด้าน แต่ไม่มีการวัด ผลจึงไม่เกิดอย่างเป็นรูปธรรม ● สมรรถนะไม่มีการวัดและประเมินอย่างชัดเจน จึงไม่เห็นผลเป็นรูปธรรม
	● ครูสอนตามหนังสือโดยสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	● ครูผู้สอนใช้แบบเรียน ไม่สอนตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ผล NT O-NET จึงไม่บรรลุ ● ครูสอนไม่ครบตามหลักสูตร เพราะสอนตามหนังสือเรียนที่โรงเรียนจัดซื้อ

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้การสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
		ปัญหาของการใช้หลักสูตร น่าจะขึ้นอยู่กับผู้ใช้หลักสูตร ว่ามีการนำหลักสูตรไปใช้จริงแค่ไหน หากครูยังยึดกับการปฏิบัติเดิม ๆ จะปรับหลักสูตรก็ครั้ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ไม่น่าจะดีขึ้น
		- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากนักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ คิดวิเคราะห์ไม่เป็น ยังมีจำนวนมาก และนักเรียนขาดความรับผิดชอบ - การสอบ NT,O-NET ยังไม่สอดคล้องกับชีวิตจริง - ข้อสอบ O-NET เป็นข้อสอบที่ไม่สอดคล้องกับการเรียน และไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ - การนำผลการสอบ O-NET มาเป็นการออกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๓๐% ทำให้นักเรียนที่สอบไม่ได้ ผลการเรียนต่ำกว่าเดิม และส่งผลให้นักเรียนสอบเข้าเรียนต่อได้ยาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน NT,O-NET ลดลง
	การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ควรมีแนวทางที่ชัดเจน	- คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ข้อ ปัจจุบันเหลืออยู่ ๔ ประการ - คุณลักษณะอันพึงประสงค์ดีอยู่แล้ว แต่ควรมีหรือเพิ่มแนวทางในการประเมินที่ชัดเจน

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้การสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
๕. สพป.สุรินทร์ เขต ๑		คุณภาพนักเรียนพบว่าผลการใช้หลักสูตร ● นักเรียนไม่มีความรู้ตามหลักสูตรกำหนด ขาดทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการใฝ่รู้ใฝ่เรียน แก้ปัญหาไม่ได้ ในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นักเรียนไปไม่ถึงเป้าหมาย คือ ข้อ ๓ การมีวินัย ข้อ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ข้อ ๕ อยู่อย่างพอเพียง ควรประเมินตามสภาพจริงโดยให้ชุมชน ท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการประเมิน ควรปรับตามระดับชั้น เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการประเมิน และให้เพิ่มคุณลักษณะความกตัญญู เพราะสังคมไทยเป็นสังคมใหญ่ต้องดูแลบุพการี การประเมินผลด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง ๕ ข้อไม่สามารถวัดได้อย่างแท้จริง เช่นความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และทักษะชีวิตไม่ได้ใช้ หรือไม่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน นักเรียนใช้เทคโนโลยีมากแต่ใช้ไม่เป็นไม่ถูกต้อง
๖. สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑		● ควรกำหนดผล O-NET เป็น ๘๐ : ๒๐ เหมือนเดิม ให้มีการจัดสอบ O-NET เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ครบถ้วน ตาม

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้การสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
		หลักสูตรแล้ว และให้บทวนเกณฑ์การตัดสินผล/ประเมินผลที่สะท้อนผลการเรียนรู้อย่างจริงจัง การใช้เครื่องมือวัดผล ประเมินผลที่ชัดเจน และครู (ผู้ใช้เครื่องมือ) ต้องสามารถวัดผล ประเมินผล และใช้เครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพียงตรง เชื่อถือได้ ● ควรจัดการเรียนการสอนและการจัดสอบ O-NET ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกำหนดผลจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์/สมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรมาใช้ประกอบการเรียน/ศึกษาต่อให้ชัดเจน ตลอดจนการสร้าง ความตระหนักและให้ความสำคัญของการสอบ O-NET ● ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัด เพื่อเชื่อมโยง สอดรับกับการสอบ O-NET ที่ครูต้องสอนให้ครบตามตัวชี้วัดของหลักสูตร
๗. สพม.๒ (กรุงเทพ)		
๘. สพม.๑๐ (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร)		● ข้อสอบ O-NETควรวัดให้ครอบคลุมกับเนื้อหาและตัวชี้วัดและเหมาะสมกับวัย ● การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ควรประเมินจากกิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติ

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้การสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
๙. สพม.๑๘ (ชลบุรี ระยอง)		ไม่ควรนำมาประเมินผลรวมกับผลการเรียน ควรนำไปประเมินในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ● ควรนำผลการวัดสมรรถนะของผู้เรียนไปใช้ประกอบในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ
๑๐.สพม.๒๐ (อุดรธานี)		● ใช้ผลการสอบ O – NET เป็นการสอบที่ตัดสินการจบชั้นเรียนของนักเรียนทุกคน นำผลการสอบมาเป็นเกณฑ์การจบชั้นเรียน และสอบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน ไม่ควรลด เนื่องจากนักเรียนจะไม่สนใจเรียนในวิชาที่ไม่สอบ ให้นเน้นการสอนมากกว่าการติว เพื่อให้ผล O-NET สูง แต่นักเรียนไม่มีความรู้ที่แท้จริง ข้อสอบนั้นควรออกให้เต็มร้อยละ ไม่ควรออกเพียง ๔๐ ข้อแล้วนำมา หาค่าร้อยละ ซึ่งจะทำให้คลาดเคลื่อนมาก ● ผลการทดสอบระดับชาติทำให้ครูและผู้บริหารหัวนวดกควรปรับการสอบให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน ● การทดสอบระดับชาติ (O-NET) ยังมีความสำคัญควรคงไว้เพราะเป็นการวัดประเมินผลที่บ่งบอกคุณภาพของผู้เรียนได้ ● ควรเอาคะแนน O-NET เป็นเกณฑ์ในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้การสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
๑๑.สพม.๑๔ (พังงา ภูเก็ต ระนอง)		● ไม่ควรนำผลการสอบระดับชาติ (O-NET) มาตัดสินนักเรียน ● ผล o-net อย่างหนึ่งที่ผลการสอบแต่ให้ดูที่ผลการตกผลึก (ผล o-net ตกครูผู้สอนถูกตำหนิ) ● นักเรียนไม่คุ้นเคยกับรูปแบบข้อสอบ อาจทำผิดพลาด ● การตีเป็นดาบสองคม ผู้สอนมุ่งผลสัมฤทธิ์ จนลืมตัวชีวิตที่เด็กพึงได้ ● ผล o-net ทำให้เกิดผลกระทบต่อโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น การกู้ กยศ. การรับนักศึกษาฝึกสอน การผ่านเกณฑ์การประเมิน สมศ. ● กระทรวงศึกษาธิการทำข้อสอบกลาง เพื่อเป็นการกระตุ้นการสอนของครู ● ช่วงการสอบ o-net ไม่สอดคล้องกับการสอนในเนื้อหา (การเรียนการสอนยังไม่จบ แต่ต้องสอบ o-net) ● เมื่อนักเรียน ม.๖ ทราบผลการสอบเข้ามหาวิทยาลัยจะขาดความสนใจในการเรียนตามหลักสูตร ● แนวปฏิบัติการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของแต่ละโรงเรียนไม่เหมือนกัน กระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดมาตั้งแต่ต้น

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้การสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	เหมาะสม ไม่เหมาะสม
		● การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทฤษฎีบอกว่าครูต้องรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล แต่ในความเป็นจริงทำไม่ได้ ● ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรจะเลิกการทดสอบ o-net ● การประเมิน สมศ. ประเมินแค่เอกสาร ● ชื่นชมแต่เด็กเก่ง เด็กอีกกลุ่มไม่ได้รับการส่งเสริม ● การศึกษาคือชีวิต ไม่ได้หมายถึงการเข้ามหาวิทยาลัยได้เพียงอย่างเดียว ● เป้าหมายสูงสุดของการศึกษา คือเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ เป็นพลเมืองดีต่อพลโลก ● ไม่เห็นวิธีการเด่นชัดของการปลูกฝังคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ควรเน้นการปลูกฝังทีละข้อให้เด่นชัด ● ตัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เอาเรื่องจิตพิสัยกลับมา ● ตัด o-net และ สมศ. ใช้แบบเก่า สอบผ่าน สอบตก ● การแก้ไขปัญหาควรเริ่มตั้งแต่อบรมผู้บริหารระดับสูงเกี่ยวกับหลักสูตร ● มหาวิทยาลัยผลิตครูพันธุ์ใหม่เปี่ยมคุณภาพ
๑๒.สพม. ๓๘ (สุโขทัย ตาก)		● คุณลักษณะ ที่กำหนดไม่สามารถสร้างให้เกิดเป็นลักษณะนิสัยที่แท้จริงของนักเรียนได้

หน่วยงาน	ผลการนำหลักสูตรไปใช้ในการสอบ O-NET (ผลสัมฤทธิ์) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
		● คุณลักษณะมีมากเกินไป ทำให้ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนมาจากการสอนที่เน้นเนื้อหา มากกว่าการเน้นที่คุณลักษณะของนักเรียน ● ผู้เรียนไม่ค่อยมีความรักชาติ (เห็นจากการเดินขบวนต่างๆ มากมาย) ผู้เรียนขาดจิตสาธารณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่า ผู้เรียนบริโภคนิยม ฟุ้งเฟ้อจากสภาพสังคมปัจจุบัน ไม่ใฝ่เรียนรู้ ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ● ผู้เรียนขาดความสมดุลด้านร่างกาย (ไม่เป็นไปตามวิสัยทัศน์หลักสูตรฯ) เนื่องจากเรียนเนื้อหาเกินไป ครูผู้สอนกังวลว่า การสอนจะไม่ครบเนื้อหา ● ครูไม่สามารถวัดได้ทุกตัวชี้วัด รวมทั้งการกรอกแบบประเมินในเอกสารที่มีมากมายหลายประเด็น ● ปัญหาจากเด็กไม่รักการอ่าน ถ้าเป็นแบบวัดที่ต้องอ่านมากๆ จะไม่อ่านเลย จึงตอบคำถามแบบเดาสุ่ม แต่ไม่ใช่ไม่มีความรู้ เพราะเมื่อครูอ่านให้ฟัง หรือให้เพื่อนคนใดคนหนึ่งอ่าน ก็สามารถตอบคำถามได้ ● ผู้เรียนไม่มีความรู้และทักษะตามที่กำหนดในหลักสูตรจริง มีเพียงเกรดในเอกสารเท่านั้น เมื่อไม่มีการซ้ำชั้น จึงทำให้ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียน